

Aluevaltuusto

Kokousaika 14.6.2022 klo 16:00 - 19:02

Kokouspaikka Jyväskylä, Sokos Hotel Alexandra

Jäsenet

Nimi**Lisätiedot**

x Kokko Jani puheenjohtaja
x Paloniemi Aila 1. varapuheenjohtaja
x Luoma-aho Janne 2. varapuheenjohtaja
x Aalto Touko
x Ahola Lotta
x Aukee Sonja
x Aula Maria Kaisa
x Autere Anna-Kaarina

x Forsgren Bella

poistui klo 18:57 § 65
aikana

x Garedeu Kaisa
x Haaparanta Jukka
x Halttunen Jari
x Heikkinen Maarit
x Hirsjärvi Irma
- Honkonen Petri
x Hokkanen Harri
x Hovikoski Mervi
x Hovila Sari

varavaltuutettu

x Huikko Pekka

x Hyöky Elma
x Hyötyläinen Juha
x Hämäläinen Jukka
- Isomäki Kauko
x Immonen Tomi
x Isomöttönen Katja
x Jetsu Kati
x Kalmari Leena
x Kankaanniemi Toimi
x Kautto-Koukka Leena
x Kiiskinen Kari
x Kolula Marko
x Kytölehto Satu
x Käppi Matleena
x Kässi-Jokinen Saara
x Könttä Joonas
- Lahti Matias
x Weijo Ilse
x Lahtinen Merja
x Lajunen Heimo
x Lindell Leila
- Lumela Meri

varavaltuutettu

varavaltuutettu

x Liukkonen Ari-Pekka
x Martins Sirpa
x Melville Tony

varavaltuutettu

Aluevaltuusto

x Muotka Petteri
x Neittaanmäki Pekka
x Nissinen Eino
x Nykänen Jouko
x Parkkonen Kari
x Peltonen Tuula
x Pernu Ilkka
x Pippuri Linda
x Pirttiniemi Riitta
x Poti Jorma
x Puolimatka Tapio
x Puro Markku
x Rajala Sanna
x Rantanen Riikka
x Savolainen Katri
x Silvast Tuomo
x Simonen-Jokinen Terhi
x Suonperä Juha
x Tiainen Eila
x Tirola Mikko
x Timperi Kati-Erika
x Tuovila Eetu
x Vanhala Mauno
x Vepsäläinen Hilma
x Viitasaari Vilma
x Visakorpi Marika
x Väyrynen Ville
x Ylälehto Jani
x Åkerman Arto

Muut läsnäolijat

x Nikkilä Erkki
x Hallberg Riitta
x Kaakkomäki Sari
x Manninen Tero
x Mensala Ville
x Mäenpää Pauliina
- Porrasmaa Jari
x Suntioinen Aija

vs. hyvinvointialuejohtaja
vastuuvalmisteliija (henkilöstöpalvelut)
sihteeri
projektipäällikkö (viestintä)
vastuuvalmisteliija (pelastuspalvelut)
hallintolakimies
vastuuvalmisteliija (tietohallinto ja
digipalvelut)
vastuuvalmisteliija (talous, omaisuus ja
kiinteistöt)

Pöytäkirjan allekirjoitus
ja varmennus

Jani Kokko
Puheenjohtaja

Sari Kaakkomäki
Pöytäkirjanpitäjä

Bella Forsgren
Pöytäkirjantarkastaja §
57-64

Jukka Haaparanta
Pöytäkirjantarkastaja

Jari Halttunen
Pöytäkirjantarkastaja §
65-67

Pöytäkirjan tarkastus ja Pöytäkirja tarkastetaan viimeistään 17.6.2022, ja tarkastettu pöytäkirja nähtävillä olo muutoksenhakuohjeineen pidetään yleisesti nähtävillä Keski-Suomen

Aluevaltuusto

hyvinvointialueen verkkosivulla hyvaks.fi 20.6.2022.

Kokousaika 14.6.2022 klo 16:00 - 14.6.2022 19:02

Kokouspaikka Jyväskylä, Sokos Hotel Alexandra

Käsitellyt asiat

57 § Laillisuus ja päätösvaltaisuus	1
58 § Pöytäkirjan tarkastus	2
59 § Eronpyyntö tarkastuslautakunnan varajäsenyydestä	3
60 § Keski-Suomen hyvinvointialueen arviointikertomus vuodelta 2021	4
- Liite: Hyvinvointialueen arviointikertomus vuodelta 2021	6
61 § Vuoden 2021 tilinpäätöksen hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen tilivelvollisille	14
- Liite: Tilintarkastuskertomus 2021 Keski-Suomen hyvinvointialue	18
62 § Keski-Suomen hyvinvointialueen organisoitumisen periaatteet	20
- Liite: Keski-Suomen hyvinvointialue_henkilöstöorganisaatio periaatteet	24
- Liite: Äänestysluettelo_organisoitumisen periaatteet_2022 06 14	28
63 § Hyvinvointialueen strategian (1. vaihe) hyväksyminen	30
- Liite: Keski-Suomen HVAn toimintaympäristön nykytila ja tulevaisuuskuva - kiteytys keskeisistä nostoista	32
- Liite: Keski-Suomen hyvinvointialuestrategia	66
64 § Keski-Suomen hyvinvointialuejohtajan valinta	75
65 § Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännön 2. vaiheen hyväksyminen	80
- Liite: Tarkastuslautakunta_hallintosääntö_6.5.2022_900_32022	87
- Liite: Aluehallituksen ehdotus hallintosäännön 2. vaihe 20220531	92
66 § Ilmoitusasiat	126
67 § Ilkka Pernun ym. valtuutettujen valtuustoaloite henkilökunnan edustajan kutsuminen ja puhe- läsnäoloikeuden myöntäminen valtuuston ja hallituksen ja myöhemmin mahdollisesti perustettaviin lautakunnan kokouksiin	127
- Liite: Valtuustoaloite_henkilökunnan edustajan kutumisesta toimielinten kokouksiin	128
Muutoksenhakuohjeet	130

Aluevaltuusto

§ 57

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Selostus asiasta

Kirjallinen kutsu on toimitettu aluevaltuutetuille sähköpostitse 7.6.2022. Kokouksesta on tiedotettu yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla 7.6.2022.

Hyvinvointialueesta annetun lain 108 §:n mukaan aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä. Läsnä oleviksi katsotaan myös ne toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Läsnä olevien valtuutettujen lukumäärä selviää kokouksen alussa toimitettavassa nimenhuudossa.

**Aluehallituksen
ehdotus**

Aluevaltuusto toteaa, että kokous on laillisesti kokoonkutsuttu ja päätösvaltainen.

Asian kokouskäsittely:

Puheenjohtaja ehdotti, että asian käsittelyjärjestystä muutetaan siten, että esityslistan § 61 *Keski-Suomen hyvinvointialueen arviointikertomus vuodelta 2021* käsitellään ennen § 60 *Vuoden 2021 tilinpäätöksen hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen tilivelvollisille*.

Lisäksi § 62 *Keski-Suomen hallintosäännön 2. vaiheen hyväksyminen* ja § 65 *Keski-Suomen hyvinvointialueen organisoitumisen periaatteet* vaihtavat käsittelyjärjestyksen osalta paikkaa.

Aluevaltuusto hyväksyi käsittelyjärjestyksen muutoksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto

§ 58

Pöytäkirjan tarkastus

Selostus asiasta

Hallintosäännön 138 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla. Pöytäkirja voidaan tarkastaa ja allekirjoittaa sähköisesti.

Pöytäkirja tarkastetaan viimeistään perjantaina 17.6.2022. Pöytäkirja siihen liitettyine muutoksenhakuohjeineen pidetään yleisesti nähtävänä hyvinvointialueen verkkosivuilla tiistaina 20.6.2022.

**Aluehallituksen
ehdotus**

Aluevaltuusto valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa; Bella Forsgren ja Jukka Haaparanta, varalle Jari Halttunen ja Maarit Heikkinen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto

§ 59 Eronpyyntö tarkastuslautakunnan varajäsenyydestä

Julkinen

Aiempi käsittely:

Aluehallitus 10.5.2022 § 80

Selostus asiasta Ahti Ruoppila on pyytänyt eroa tarkastuslautakunnan varajäsenyydestä. Eronpyyntö on tullut sähköpostilla 1.4.2022, ja perusteena ovat henkilökohtaiset syyt.

Vt. Aluehallitus ehdottaa, että

hyvinvointialuejohtaja

Kallimon ehdotus

1. aluevaltuusto myöntää eron Ahti Ruoppilalle tarkastuslautakunnan varajäsenyydestä.

2. aluevaltuusto valitsee tarkastuslautakuntaan uuden varajäsenen Ahti Ruoppilan tilalle jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 14.6.2022 § 59

**Aluehallituksen
ehdotus** Aluevaltuusto

1. myöntää eron Ahti Ruoppilalle tarkastuslautakunnan varajäsenyydestä.

2. valitsee tarkastuslautakuntaan uuden varajäsenen Ahti Ruoppilan tilalle jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto valitsi tarkastuslautakunnan uudeksi varajäseneksi Juha Kaistisen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Aluevaltuusto

§ 60

Keski-Suomen hyvinvointialueen arviointikertomus vuodelta 2021

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/97/00.03.01/2022

Aiempi käsittely:

Tarkastuslautakunta 20.5.2022 § 39

Selostus asiasta

Tarkastuslautakunnan tehtävä on hyvinvointialuelain 125 §:n mukaan

- 1) valmistella aluevaltuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko aluevaltuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet hyvinvointialueella ja hyvinvointialuekonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä taloussuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden riittävyyttä talouden tasapainotuksen kannalta;
- 4) huolehtia hyvinvointialueen ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa, että 89 §:ssä säädettyä velvollisuutta ilmoittaa sidonnaisuuksista noudatetaan, ja saattaa ilmoitukset aluevaltuuston tiedoksi;
- 6) valmistella aluehallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunta antaa aluevaltuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, joka käsitellään aluevaltuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Hyvinvointialueen ensimmäinen arviointikertomus annetaan aluevaltuustolle väliaikaishallinnon ajalta 1.7. - 31.12.2021.

Tarkastuslautakunta arvioi väliaikaishallinnolle asetettujen tavoitteiden toteutumista ja toiminnan tarkoituksenmukaisuutta.

Puheenjohtajan ehdotus

Tarkastuslautakunta päättää hyväksyä ja allekirjoittaa Keski-Suomen hyvinvointialueen arviointikertomuksen vuodelta 2021. Tarkastuslautakunta antaa puheenjohtajalle ja arviointikertomuksen valmistelijalle oikeuden tehdä tarvittaessa teknisiä korjauksia arviointikertomukseen.

Tarkastuslautakunta esittää aluevaltuustolle, että valtuusto päättää

- merkitä tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2021.
- pyytää aluehallitusta antamaan aluevaltuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta vuoden 2022 loppuun mennessä.

Aluevaltuusto

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 14.6.2022 § 60

Tarkastuslautakunnan ehdotus Aluevaltuusto päättää

- merkitä tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2022.

- pyytää aluehallitusta antamaan aluevaltuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta vuoden 2022 loppuun mennessä.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet Liite: Hyvinvointialueen arviointikertomus vuodelta 2021

Keski-Suomen hyvinvointialueen arviointikertomus vuodelta 2021

[Hyvinvointialue.jpg \(3992x2992\) \(hyvaks.fi\)](#)

Tarkastuslautakunta 20.5.2022

Sisällys

1 Tarkastuslautakunnan tehtävä	3
2 Toimintakertomuksessa esitettyjen tietojen riittävyys tavoitteiden toteutumisesta.....	4
3 Väliaikaishallinnolle asetetut toiminnan ja talouden tavoitteet	5
3.1 Arvioinnin toteutus.....	5
3.2 Arvioinnin tuloksia.....	5
4 Arviointien yhteenveto ja kehittämissuhteet.....	7

1 Tarkastuslautakunnan tehtävä

Tarkastuslautakunnan tehtävä hyvinvointialuelain 125 §:n mukaan on:

- 1) valmistella aluevaltuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko aluevaltuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet hyvinvointialueella ja hyvinvointialuekonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä taloussuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden riittävyttä talouden tasapainotuksen kannalta;
- 4) huolehtia hyvinvointialueen ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa, että 89 §:ssä säädettyä velvollisuutta ilmoittaa sidonnaisuuksista noudatetaan, ja saattaa ilmoitukset aluevaltuuston tiedoksi;
- 6) valmistella aluehallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Aluevaltuusto päätti 1.3.2022 valita tarkastuslautakuntaan toimikaudeksi 2022–2025 jäsenet ja varajäsenet:

Jäsen	Varajäsen
Autere Anna-Kaarina pj.	Tuikka Kimmo
Hirsjärvi Irma vpj.	Ingervo Sirkku
Kytölehto Satu	Ruoppila Ahti
Lahtinen Merja	Kässi-Jokinen Saara
Lindell Leila	Suomala Antti
Puolimatka Tapio	Häkli Helky
Silvast Tuomo	Jäntti Leena
Suonperä Juha	Heikkinen Maarit
Vuori Jouni	Oksanen Harri

Aluevaltuusto päätti valita 26.4.2022 tarkastuslautakunnan esityksen perusteella Keski-Suomen hyvinvointialueen tilintarkastusyhteisöksi tilikaudelle 1.7.2021 - 31.12.2021 BDO Auditor osakeyhtiön. Vastuullinen tilintarkastaja JHT Minna Ainasvuori esitti tilintarkastuksen raportin tilintarkastuksesta ja tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2021 tarkastuslautakunnalle 20.5.2022, ja tarkastuslautakunta valmisteli tilinpäätöksen ja tilintarkastuskertomuksen käsittelyn valtuustolle.

Väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävät ja toimivalta on määritelty hyvinvointialueen voimaansaamaa säätelevän lain 10 pykälässä. Tilintarkastajan tehtävä on tarkastaa, onko hallintoa hoidettu lain mukaisesti eli ovatko väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävät ja toimivalta toteutuneet. Aluevaltuusto on pitänyt ensimmäisen kokouksensa 1.3.2022, joten aluevaltuuston päätöksiä tai sen asettamien tavoitteiden toteutumista ei ole vielä tarkastettu eikä myöskään arvioitu hyvinvointialuelain 125 §:n edellyttämällä tavalla.

Hyvinvointialueen ensimmäinen arviointikertomus annetaan aluevaltuustolle väliaikaishallinnon ajalta 1.7. – 31.12.2021 voimaanpanolain mukaisesti. Tarkastuslautakunta arvioi väliaikaishallinnolle asetettujen tavoitteiden toteutumista ja toiminnan tarkoituksenmukaisuutta sekä toimintakertomuksessa esitettyjen tietojen riittävyyttä tavoitteiden toteutumisesta. Väliaikaishallinnon tavoitteet ovat johdettavissa kansallisesta tiekartasta ja siihen pohjautuvasta valmistelutoimielimen työsuunnitelmasta.

Keski-Suomen hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin asetettiin 1.7.2021 ja siihen nimitettiin 12 jäsentä.

2 Toimintakertomuksessa esitettyjen tietojen riittävyys tavoitteiden toteutumisesta

Arviointikysymys: Antaako toimintakertomuksessa esitetty selvitys riittävät tiedot väliaikaishallinnon toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta ajalta 1.7.-31.12.2021?

Toimintakertomuksessa todetaan, että Keski-Suomen väliaikaisen valmistelutoimielimen työ eteni suunnitellusti ja että työsuunnitelmana on toiminut valmistelun kansallinen tiekartta. Suunnitelmista dokumentointi toimintakertomuksessa on melko vähäistä.

Toimintakertomuksen mukaan ”valmistelutyötä seurasi ja valvoi Sosiaali- ja terveysministeriö yhteistyössä muiden ministeriöiden, valtiovarainministeriön ja sisäministeriön, kanssa. Valmistelua raportointiin kansallisen Alueellisen toimeenpanon tiekartan mukaisella raportointipohjalla. Kirjallisen raportoinnin lisäksi, toteutettiin kuukausittaiset tilannekuvatapaamiset STM:n johdolla.” Toimintakertomuksessa ei ole raportoitu esimerkiksi sitä, miten raportointipohjat toimivat ja saatiinko niihin jotain palautetta seurannan yhteydessä.

Toimintakertomuksessa sivulla 5 todetaan, että ”järjestämisvastuun siirtoon liittyvää tehtävien priorisointia joudutaan tekemään aikataulu- ja resurssihaasteiden vuoksi vuoden 2022 aikana ja osa tehtävistä ei tule täysin valmiiksi vaan valmistelutyö jatkuu tulevina vuosina hyvinvointialueella.” Väliaikaishallinnon toimielinten toimikausi jatkui 28.2.2022 asti.

Väliaikainen valmistelutoimielin päätti 12.8.2021 § 22 perustaa seuraavat jaostot: ICT-jaosto, henkilöstöjaosto, pelastustoimen jaosto, sote-palveluiden jaosto, talousjaosto ja yhdyspintajaosto sekä nimesi kullekin jaostolle puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Henkilöstöjärjestöt nimesivät jaostoihin henkilöstön edustuksen. Valmistelutoimielin täydensi jaostojen kokoonpanoa 30.9.2021 § 44.

Toimintakertomuksessa on todettu yleisesti asetettujen valmistelutoimielinten tehtävä, ja että työsuunnitelmana on toiminut kansallinen tiekartta. Toimintakertomuksessa ei ole raportoitu asetetuille jaostoille (6 jaostoa), yhteistoimintaelimelle ja poliittiselle seurantaryhmälle asetettuja tavoitteita, mutta tavoitteet on esitetty hyvinvointialueen verkkosivulla <https://hyvaks.fi/hyvinvointialueen-valmistelu/jaostot>. Poliittisen seurantaryhmän ja kuntakokouksen kokousten muistiot löytyvät hyvinvointialueen verkkosivulta.

Väliaikainen valmistelutoimielin on pitänyt kahdeksan kokousta vuonna 2021 ja viisi kokousta vuonna 2022. Pöytäkirjat ovat verkkosivulla <https://hyvaks.fi/hyvinvointialueen-valmistelu/valiaikainen-valmistelutoimielin>. Pöytäkirjojen liitteitä ei ole saatavilla.

Pöytäkirjojen perusteella vain yhdyspintajaosto on antanut ehdotukset jatkovalmisteluun ja hyvinvointialueen yhdyspintarakenteiksi väliaikaisen valmistelutoimielimen kokouksessa 28.2.2022 § 57. Muiden jaostojen raportointia ei pöytäkirjojen mukaan ole käsitelty. Jaostojen muistioita tai pöytäkirjoja ei ole verkkosivulla saatavilla. Tästä syystä tarkastuslautakunta päätti toteuttaa pienimuotoisen kyselyn jaostoille asetettujen tavoitteiden etenemisestä.

3 Väliaikaishallinnolle asetetut toiminnan ja talouden tavoitteet

3.1 Arvioinnin toteutus

Arviointikysymys: Onko väliaikaishallinnon 1.7.–31.12.2021 toiminnan ja talouden tavoitteiden toteuttaminen ollut tuloksellista ja tarkoituksenmukaista?

Hyvinvointialueen väliaikaishallinnon verkkosivulta löytyvät kullekin jaostolle, yhteistoimintaelimelle ja poliittiselle seurantaryhmälle annetut tehtävät tai tavoitteet. Tarkastuslautakunta on arvioinut tehtävien ja tavoitteiden toteutumista toimintakertomuksessa ja pöytäkirjoissa annettujen tietojen perusteella sekä toteuttamalla kyselyn.

Kysely osoitettiin jaostojen puheenjohtajille ja henkilöstön edustajille sekä poliittisen seurantaryhmän jäsenille ja kuntakokouksen puheenjohtajalle. Kysely lähetettiin 35 henkilölle. Kyselyn kysymykset olivat kaikille vastaajille samat:

- 1) Miten jaosto/yhteistoimintaelin/poliittinen seurantaryhmä on mielestäsi onnistunut tehtävässään? Päästiinkö tavoitteeseen?
- 2) Mikä oli haastavinta tehtävän/tavoitteen saavuttamisen kannalta?
- 3) Mitä uutta/uusia ajatuksia työskentely toi mielestäsi hyvinvointialueen palvelujen järjestämiseen ja tuottamiseen?
- 4) Miten henkilöstön näkemykset otettiin työskentelyssä huomioon?

Kyselyyn saatiin 17 vastausta 19.5.2022 mennessä (vastausprosentti 48,6). Kaikkien jaostojen ja kuntakokouksen puheenjohtajat vastasivat. Kysely lähetettiin henkilöstöjaoston kaikille henkilöstön edustajille (6) ja vastauksia saatiin kaksi. Kysely lähetettiin 14 poliittisen seurantaryhmän jäsenelle ja vastauksia saatiin neljä.

3.2 Arvioinnin tuloksia

Kyselyn vastauksissa tuotiin esiin jaostojen sekä ryhmien puheenjohtajien ja jäsenten sitoutunut työpanos paineisessa ja kiireisessä tilanteessa. Kiitosta saivat myös valmistelun viranhaltijat.

Hyvinvointialueelle siirtyvää toimintaa on ainakin 26 organisaatiosta. Tämä tarkoittaa tietopohjan koontia ja yhtenäistämistä, mikä työ jatkuu valmisteluvaiheen jälkeenkin. Tietoja luovuttavat organisaatiot antoivat jonkin verran palautetta päällekkäisestä tiedonkeruusta. Päällekkäistä

asioiden käsittelyä valmistelussa mukana olevien näkökulmasta ei myöskään voitu välttää, kun samoja ihmisiä oli edustettuna useassa valmistelevassa jaostossa tai ryhmässä. Kyselyn mukaan kaikista kunnista ei kuitenkaan saatu määräaikaan mennessä tarvittavia tietoja.

Tavoitteiden saavuttamisen kannalta olennaisena nähtiin sujuva tiedon kulku hyvinvointialueen ja kuntien kesken.

Asiakkuuteen hyvinvointialueella kiinnitettiin huomiota sekä palvelujen järjestämisen kokonaisuuden / taloudellisuuden että asiakkaiden / potilaiden palvelujen laadun näkökulmasta. Odotuksia kohdistuu erityisesti siihen, että päästään sirpalemaisesta palvelujärjestelmästä kokonaisuuteen, jossa voidaan optimoida julkisen rahan käyttöä ja asiakkaan saamaa palvelua. Valmistelussa käytettiin aikaa, erityisesti sote-jaostossa, integraatiota tukevan tuotantorakenteen pohtimiseen.

Myös operatiiviseen toimintaan liittyviä kysymyksiä valmisteltiin, muun muassa kuvattiin palvelukokonaisuuksia, luonnosteltiin palvelujen myöntämisperusteita ja valmisteltiin tuotannon johtamisrakenteita. Kyselyn vastausten perusteella hyvinvointialueen palvelujen järjestämistehtävään on valmistauduttu melko hyvin, vaikka dokumenteissa on todettu, että osa valmistelutehtävästä jää vuodelle 2022. Henkilöstön riittävydestä ja osaamisesta kannettiin huolta.

Eniten toisistaan poikkeavia näkemyksiä raportoitiin henkilöstön mukanaolosta valmistelussa. Toisaalta todettiin, että henkilöstön edustajat olivat aktiivisesti vaikuttamassa valmisteluun ja antoivat ehdotuksia myös jatkotyöskentelyyn. Toisaalta kommentoitiin, ettei henkilöstöä kuunneltu juuri lainkaan vaan he pääsivät vain kuulemaan työryhmien työn tuloksia ja vastaanottivat informaatiota.

Henkilöstö raportoi siitä, että jaoston tehtävä ja tavoite jäi osittain epäselväksi, mistä syystä tavoitteissa onnistumista oli vaikea arvioida. Osalle henkilöstöstä oli epäselvää, mikä on jaostotyöskentelyn painopiste.

Jaostoissa kokousmateriaaleja ei aina saatu etukäteen tutustuttavaksi, mikä vähensi vaikutusmahdollisuuksia. Myös kokousaikataulut asettivat rajoitteet puheenvuoroille.

Väliaikaishallinnon valmistelulla on kuitenkin ollut merkitystä siirtyvän henkilöstön sitoutumisessa hyvinvointialueen järjestämistehtävään. Osaltaan sitoutumista auttaa se, että valmisteluvaiheessa ymmärrys eri organisaatioiden erilaisuudesta ja toimintatavoista on lisääntynyt.

Pelastustoimessa koettiin haastavimpana valmistelun vieminen eteenpäin konkreettisissa tehtävissä, koska muut hyvinvointialueen rakenteet ja toimintamallit olivat vasta valmistelun alkuvaiheessa. Valmisteluvaiheen työskentely kuitenkin vei eteenpäin yhteistyötä sosiaali- ja terveystoimialan kanssa, erityisesti yleisen varautumisen ja valmiussuunnittelun osalta.

ICT-jaoston työskentelyä hallitsi rahoituksen hakeminen hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä toteutettavan tiedonhallinnan, tietohallinnon ja tietojärjestelmien muutoksen valmisteluun, suunnitteluun ja toteutukseen. ICT-valmistelurahoitusta haettiin 43 403 890 euroa ja saatiin 12 434 760 euroa sosiaali- ja terveysministeriön päätöksellä 16.12.2021 [Valtionavustuksen myöntäminen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen välttämättömään ICT-](#)

[muutokseen - Sosiaali- ja terveysministeriö \(stm.fi\)](#). Rahoituksen määrä voi aiheuttaa riskin tavoitteiden saavuttamiselle ja palveluiden toimivuudelle.

Kyselyn vastauksissa korostuu hyvinvointialueen vastuu sen tekemistä päätöksistä ja ratkaisuista sekä niiden vaikutuksista alueelle ja sen toimijoille. Erityisesti yhdyspintojen tarkastelun yhteydessä nousee esille kokonaisvaikutusten huomioiminen.

Sairaanhoitopiirin kuntayhtymän toiminnan lakkauttaminen ja tehtävien siirtäminen hyvinvointialueelle aiheuttaa taloudellista painetta kunnissa. Hyvinvointialueita koskevan lainsäädännön voimaantultua jäsenkuntien on katettava sairaanhoitopiirin taseeseen kertynyt alijäämä ennen kuin sairaanhoitopiirin kuntayhtymä siirtyy hyvinvointialueelle. Sairaanhoitopiirin sairaala Novan rakentamiseen liitetty säästöpotentiaali vaihtui keskusteluissa kustannusylitysten selvittämiseen.

Kuntien yhteisen tahtotilan selvittäminen väliaikaishallinnon aikana oli tärkeää, jotta ohjaavat toimielimet pystyivät ohjaamaan jaostojen ja työryhmien työtä. Erityisesti poliittinen seurantaryhmä välitti tietoa taustaryhmilleen ja kuntiin.

Valmistelun toimielinten työtä pidettiin hyödyllisenä, kuntakokouksen ja poliittisen seurantaryhmän työskentely edisti väliaikaishallinnolle asetettujen tehtävien ja tavoitteiden toteutumista.

Tarkastuslautakunta kiittää kaikkia arviointiin osallistuneita ja kyselyyn vastanneita.

4 Arviointien yhteenveto ja kehittämissuhteet

Hyvinvointialuelain 125 §:n mukaan aluehallitus antaa aluevaltuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta. Aluehallituksen lausunto on perusteltua nähdä dialogina tarkastuslautakunnan kanssa. Lausunto on luonteva ja toimiva tapa saattaa tarkastuslautakunnan havainnot ja mahdolliset kehittämissuhteet koko hyvinvointialueen organisaatiolle toimeenpantavaksi osana toiminnan kehittämistä.

Arviointien yhteenveto

- Toimintakertomuksen tietojen ja myös kyselyn vastausten perusteella väliaikaishallinnolle asetettujen tehtävien ja tavoitteiden saavuttamisessa onnistuttiin pääsääntöisesti hyvin. Kuitenkin osassa kyselyn vastauksia raportoitiin, että jaostojen ja työryhmien tehtävää olisi tullut kirkastaa siitä näkökulmasta, mitkä toiminnot ovat kriittisimpiä ja mitä pitää olla valmiina vuoden 2022 loppuun mennessä.
- Väliaikaisen valmistelutoimielimen pöytäkirjojen mukaan vain yhdyspintayhteistyötä selvittänyt jaosto antoi esityksensä määräaikaan 28.2.2022 mennessä. Yhdyspintatyö jaettiin yhdeksään tehtäväkokonaisuuteen, joiden valmistelu eteni tehtävien priorisoinnin mukaisesti. Pöytäkirjassa ei ole yhdyspintajaoston esittämää liitettä.
- Viiden muun jaoston tehtävien toteutumisen raportointia ei ole käsitelty väliaikaisen valmistelutoimielimen kokouksissa. Väliaikaisen valmistelutoimielimen olisi

ollut hyvä käsitellä kootusti asettamiensa jaostojen työn tulokset, jotta ne voidaan ottaa huomioon hyvinvointialueen päätöksenteossa, palvelujen järjestämisessä ja operatiivisessa johtamisessa.

- Tilikauden 2021 talous toteutui talousarvion mukaisena.
- Haasteellisena koettiin aikapaine ja muun muassa rahoituksen riittävyys (ICT-järjestelmät). Huolta aiheutti, miten henkilöstön saatavuus ja osaaminen voidaan turvata palveluiden tuottamiseen.
- Haastetta toi valmistelukokonaisuuksien eritahtinen edistyminen. Haasteena koettiin jatkuvuuden varmistaminen valmistelun (VATEn) ja sen jälkeisen ajan tehtävissä.
- Väliaikaishallinnon aikana on tehty pohjatyötä, joka edistää palveluiden järjestämistä. Palveluiden järjestämisessä voidaan yhdistää ja toteuttaa jaostoissa selvitettyjä parhaita käytäntöjä ja kehittää niiden pohjalta uusia ideoita. Jaostoissa ja työryhmissä on tutustuttu erilaisiin toimintatapoihin.
- Henkilöstön edustajien aito osallistuminen ja vaikuttaminen jäi ohueksi; osittain kireiden aikataulujen vuoksi, kun valmistelumateriaalit jaettiin kokouksissa ja osittain vaikeutena ottaa kantaa substanssikysymyksiin.

Kehittämisehdotukset

- Työryhmien tavoitteiden tunnistaminen ja avaaminen kaikille osallistujille.
- Jaostojen tuottamien kehittämishavaintojen julkinen raportointi parantaa päätöksenteon ja toiminnan vaikuttavuutta.
- Henkilöstön osallistuminen edellyttää valmistelussa olevan materiaalin ja aineiston toimittamista kokouksiin osallistuville riittävän varhain, jotta varmistetaan aito vaikuttamisen mahdollisuus.
- Esityslista- ja pöytäkirjajärjestelmää tulee täydentää päätöslitteiden osalta ja järjestelmä pitää ajantasaisena.

Allekirjoitukset

Jyväskylässä 20.5.2022

Jäsen

Autere Anna-Kaarina pj.

Hirsjärvi Irma vpj.

Kytölehto Satu

Lahtinen Merja

Lindell Leila

Puolimatka Tapio

Silvast Tuomo

Suonerä Juha

Vuori Jouni

Aluevaltuusto

§ 61 Vuoden 2021 tilinpäätöksen hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen tilivelvollisille

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/33/02.06.01.03/2022

Aiempi käsittely:

Aluehallitus 15.3.2022 § 19

Valmistelija(t) Aija Suntioinen, p. 014 269 3370, Pauliina Mäenpää, p. 050 452 4569

Selostus asiasta ***Väliaikainen valmistelutoimielin 28.2.2022 § 54***

Keski-Suomen hyvinvointialue perustettiin 1.7.2021. Hyvinvointialueen ensimmäinen tilikausi oli 1.7.2021-31.12.2021.

Hyvinvointialueen tulee laatia tilinpäätös vuodelta 2021.

Tilinpäätöksen laatimista ohjaa laki hyvinvointialueesta. Voimaantulolain 1 §:n mukaan: "Hyvinvointialueen talousarvio ja tilinpäätös laaditaan hyvinvointialueesta annetun lain 13 luvussa sekä tarkastetaan mainitun lain 14 luvussa tarkoitetulla tavalla ensimmäisen kerran vuodelle 2021." Lisäksi valtioneuvosto on antanut 15.7.2021 asetuksen hyvinvointialueen tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista.

Hyvinvointialueen tilinpäätöksessä esitettävät tiedot vastaavat pitkälti kuntien tilinpäätöstietoja. Tilinpäätöslaskelmien ja liitetietojen sisällössä on kuitenkin otettu huomioon hyvinvointialueiden toiminnan luonne ja rahoitusmalli.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat aluehallituksen jäsenet sekä hyvinvointialuejohtaja.

Hyvinvointialuelainsäädännön mukaan aluehallituksen on laadittava tilinpäätös maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Aluevaltuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä

Hyvinvointialueen vuoden 2021 tilinpäätös on valmisteltu hyvinvointialueiden tilinpäätöksistä annettujen ohjeiden mukaisesti. Tilinpäätös on asialistan

Aluevaltuusto

liitteenä, LIITE 1

Asian valmistelija: Aija Suntioinen aija.suntioinen@ksshp.fi

Asian esittelijä: Hanna Helaste hanna.helaste@jamsa.fi

Esittelijän ehdotus:

Väliaikainen valmistelutoimielin esittää, että aluehallitus ottaisi käsiteltäväkseen esityslistan liitteen mukaisen Keski-Suomen hyvinvointialueen tilinpäätöksen vuodelta 2021.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin seuraavalla lisäyksellä varustettuna: "Hyvinvointialueen johtajalla on oikeus tehdä vähäisiä teknisluonteisia korjauksia".

vt.

hyvinvointialuejohtaja Kallimon ehdotus

Aluehallitus päättää:

- allekirjoittaa Keski-Suomen hyvinvointialueen vuoden 2021 tilinpäätöksen ja jättää tilinpäätöksen tilintarkastajan tarkastettavaksi
- saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan käsittelyn jälkeen edelleen aluevaltuuston käsiteltäväksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tarkastuslautakunta 20.5.2022 § 37

Selostus asiasta

Laissa sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulon 1:2 §:n mukaan hyvinvointialueen talousarvio ja tilinpäätös laaditaan hyvinvointialueesta annetun lain 13 luvussa sekä tarkastetaan mainitun lain 14 luvussa tarkoitetulla tavalla ensimmäisen kerran vuodelle 2021. Aluevaltuuston valitsema tilintarkastaja tarkastaa hyvinvointialueen tilinpäätöksen vuodelta 2021, ja tarkastuslautakunta valmistelee tilintarkastuskertomuksen käsittelyn ja vastuuvapauden vuodelta 2021.

Tilintarkastajan on toukokuun loppuun mennessä tarkastettava julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös. Tilintarkastajan on annettava aluevaltuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, voidaanko tilinpäätös hyväksyä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen tilivelvollisille myöntää

Aluevaltuusto

vastuuvapaus. (Laki hyvinvointialueesta 611/2021 § 127, § 130.)

Aluehallitus on 15.3.2022 § 19 hyväksynyt ja allekirjoittanut hyvinvointialueen tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2021 ja lähettänyt sen tilintarkastajalle tarkastettavaksi sekä saattanut tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen edelleen aluevaltuuston käsiteltäväksi.

Hyvinvointialueen vastuunalainen tilintarkastaja JHT Minna Ainasvuori esittää kokouksessa tilintarkastuskertomuksen hyvinvointialueen hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tarkastuksesta tilikaudelta 1.7.- 31.12.2021.

Asian käsittely kokouksessa:

Puheenjohtaja muutti päätösehdotustaan seuraavan sisältöiseksi:

Tarkastuslautakunta merkitsee tiedoksi hyvinvointialueen tilikautta 1.7. - 31.12.2021 koskevan tilintarkastuskertomuksen ja saattaa sen tiedoksi hyvinvointialueen valtuustolle.

Tarkastuslautakunta esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy tilikautta 1.7. - 31.12.2021 koskevan tilinpäätöksen ja myöntää vastuuvapauden tilivelvollisille.

Tarkastuslautakunta hyväksyi muutetun päätösehdotuksen.

Puheenjohtajan ehdotus

Tarkastuslautakunta merkitsee tiedoksi hyvinvointialueen tilivuotta 1.7.- 31.12.2021 koskevan tilintarkastuskertomuksen ja saattaa sen tiedoksi hyvinvointialueen valtuustolle.

Päätös

Tarkastuslautakunta hyväksyi puheenjohtajan muutetun päätösehdotuksen yksimielisesti.

Aluevaltuusto 14.6.2022 § 61

Tarkastuslautakunnan Aluevaltuusto ehdotus

- merkitsee tiedoksi tilivuotta 2021 koskevan tilintarkastuskertomuksen.
 - hyväksyy tilivuoden 2021 tilinpäätöksen ja myöntää vastuuvapauden tilivelvollisille.
-

Aluevaltuusto

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Liite: Tilinpäätös 2021, Keski-Suomen hyvinvointialue, aluehallitus 15.3.2022

Liite: Tilintarkastuskertomus 2021 Keski-Suomen hyvinvointialue

Tilintarkastuskertomus Keski-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuustolle

Olemme tarkastaneet Keski-Suomen hyvinvointialueen hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.7.-31.12.2021. Tilinpäätös sisältää hyvinvointialueen taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä toimintakertomuksen.

Valmistelutoimielimen ja muiden tilivelvollisten velvollisuudet

Valmistelutoimielin ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa hyvinvointialueen hallinnosta ja taloudenhoidosta tilikaudella. Valmistelutoimielin ja muut tilivelvolliset vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan hyvinvointialueen tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Valmistelutoimielin ja muut tilivelvolliset vastaavat myös sisäisen valvonnan järjestämisestä ja sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisten virheellisyyksien havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet valmistelutoimielimen ja valmistelusta vastaavien viranhaltijoiden toiminnan lainmukaisuutta. Hyvinvointialueen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa niistä esitetyn selonteon. Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet ja voidaksemme lausua sisäisen valvonnan järjestämisestä, mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon hyvinvointialueen sisäisen valvonnan tai riskienhallinnan tehokkuudesta. Lisäksi olemme tarkastaneet hyvinvointialueen rahoituksen perusteista annettujen tietojen oikeellisuutta.

Olemme tehneet tarkastuksen kohtuullisen varmuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Tarkastuksen tulokset

Hyvinvointialueen hallintoa on hoidettu lain mukaisesti.

Hyvinvointialueen sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty asianmukaisesti.

Hyvinvointialueen rahoituksen perusteista annetut tiedot ovat oikeita.

Hyvinvointialueen tilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan tilikauden tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta.

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 20.5.2022

BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Minna Ainasvuori'.

Minna Ainasvuori, JHT

Aluevaltuusto

§ 62 Keski-Suomen hyvinvointialueen organisoitumisen periaatteet

Julkinen

Aiempi käsittely:

Aluehallitus 10.5.2022 § 83

Valmistelija(t) Kati Kallimo, p. 050 442 2302, Erkki Nikkilä, p. 050 590 5598 ja Ville Mensala, p. 040 006 0680.

Selostus asiasta Hyvinvointialueen johtaminen perustuu hyvinvointialuestrategiaan. Keski-Suomen hyvinvointialueen strategiatyössä on noussut esiin vahvasti ihmislähtöisyys ja hyvinvointialueen monitahoinen rooli alueellisena, kansallisena ja kansainvälisenä toimijana. Ihmislähtöisyyden toteutumista tukee vahvan järjestämisen roolin tunnistaminen osana hyvinvointialueen johtamista, päätöksentekoa ja organisoitumista. Järjestämisvastuu on kirjattu lakiin hyvinvointialueesta (§ 7).

Hyvinvointialueen valmistelua nopeuttaa ja edesauttaa, jos mahdollisimman nopeasti päätetään henkilöstöorganisaation rakenteet ja organisaation periaatteet. Henkilöstöorganisaation rakenne vaikuttaa ict-, talous- ja henkilöstövalmisteluun mm. järjestelmien rakentamisen sekä talouden rakenteiden näkökulmasta. Järjestämisvastuun siirtoon ja liikkeenluovutukseen liittyvät rekrytoinnit tulee myös saattaa liikkeelle ennen kesälomakautta 2022, jotta henkilöstöorganisaatioon liittyvä johtaminen, johtamisjärjestelmät, toimivallat ja henkilöstön sijoittuminen pystytään kuvaamaan ja kirjaamaan hallintosääntöön hyvissä ajoin ennen järjestämisen vastuun siirtoa. Tällä turvataan palveluiden jatkuvuus niin asiakkuuksien näkökulmista kuin henkilöstöasioiden sujuva siirto vuodenvaihteen yli ja toimiminen heti vuodenvaihteen jälkeen.

Hyvinvointialueen henkilöstöorganisaatio

Hyvinvointialueen johtaja johtaa hyvinvointialueen toimintaa, taloutta ja hallintoa kokonaisuutena.

Hyvinvointialueen henkilöstöorganisaatio jakautuu kolmeen toimialaan, jotka ovat Konsernipalveluiden, Sosiaali- ja terveystalouden sekä Pelastustoimen. Toimialoja johtaa toimialajohtajat: konsernipalveluiden toimialajohtaja, sosiaali- ja terveystalouden toimialajohtaja ja pelastuspalveluiden toimialajohtaja pelastusjohtajan nimikkeellä (pelastuslain 26 §:n mukainen ylin viranhaltija).

Aluevaltuusto

Kolme toimialaa tukee hyvinvointialueen johtajan tehtävää ja konsernin johtamista asetettujen tavoitteiden ja strategian mukaisesti. Toimialat jakautuvat vastuualueisiin.

Konsernipalvelut jakautuu kolmeen vastuualueeseen: Strateginen kehittäminen ja järjestäminen, Johtamisen tukipalvelut sekä Palvelutuotannon tukipalvelut.

Strateginen kehittäminen ja järjestäminen -vastuualuetta johtaa strategiajohtaja. Vastuualueen toteuttava tehtäväkokonaisuus organisoituu tarkemmin jatkovalmistelussa.

Johtamisen tukipalveluja johtaa suoraan konsernipalveluiden toimialajohtaja (vastuualue).

Johtamisen tukipalveluiden palvelualueita ovat Henkilöstöpalvelut, Talouspalvelut, Viestintä- ja osallisuus, Tietohallinto ja digipalvelut sekä Hallintopalvelut.

Palvelutuotannon tukipalveluita johtaa vastuualuejohtaja. Palvelutuotannon tukipalveluita ovat Ateria- ja puhtauspalvelut, Materiaalihallinto- ja logistiikka sekä Kiinteistö-, tila- ja tekniset palvelut. Näiden toimintojen kokonaisuus organisoituu tarkemmin jatkovalmistelussa.

Sosiaali- ja terveystalouden toimiala jakautuu neljään vastuualueeseen: Lasten, nuorten ja perheiden palvelut, Koti- ja asumispalvelut, Laaja-alainen sosiaali- ja terveyskeskus ja Sairaalapalvelut.

Vastuualueet jakautuvat palvelualueisiin, palvelualueet palveluyksiköihin ja palveluyksiköt toimipisteisiin. Palveluiden kokonaisuus organisoituu em. hierakiarakenteella uudistuksen integraatiotavoitteiden mukaisesti huomioiden turvallinen siirtyminen ja palveluiden jatkuvuuden turvaaminen sekä asiakas- ja potilastietojärjestelmien mahdollistamat toimintamallit.

Pelastustoimen toimiala muodostuu Keski-Suomen pelastuslaitoksesta, joka on yhtenä vastuualueena pelastuslain mukainen tuotanto-organisaationa. Pelastuslaitos -vastuualue jakautuu palvelualueisiin, palvelualueet jakautuvat palveluyksiköihin ja toimipisteisiin. Pelastuslaitoksen vastuualueen kokonaisuus muodostuu pelastuslain mukaisista tehtävistä ja sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen integraation ja synergian mukaisesta ensihoitopalveluiden tuottamisesta.

Vt. Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy Keski-Suomen
hyvinvointialuejohtaja hyvinvointialueen henkilöstöorganisaation periaatteet edellä esitetyn
Kallimon ehdotus mukaisesti.

Aluevaltuusto

Asian kokouskäsittely:

Puheenjohtajan avattua keskustelun, Eino Nissinen esitti Lotta Aholan ja Katri Savolaisen kannattamana, että aluehallitus hyväksyy esitetyt Keski-Suomen hyvinvointialueen organisoitumisen perusteet viranhaltijavalmistelun pohjaksi, ja että aluehallitus antaa lopullisen esityksen aluevaltuustolle asiasta 17.5. pidettävän valtuuston seminaarin jälkeen.

Aluehallitus hyväksyi Nissisen muutosehdotuksen yksimielisesti.

Päätös

Aluehallitus päätti

1. hyväksyä esitetyt Keski-Suomen hyvinvointialueen organisoitumisen perusteet viranhaltijavalmistelun pohjaksi,
2. ja että aluehallitus antaa lopullisen esityksen aluevaltuustolle asiasta 17.5. pidettävän valtuuston seminaarin jälkeen.

Aluehallitus 31.5.2022 § 97

Selostus asiasta

Vt.

hyvinvointialuejohtaja Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy Keski-Suomen hyvinvointialueen henkilöstöorganisoitumisen periaatteet seuraavasti:

Kallimon ehdotus

1. Toimiala- ja vastuualuetaso liitteen mukaisesti.
2. Organisaatiotasot palvelutuotannossa ovat vastuualueen alla palvelualue, palveluyksikkö ja toimipiste, ja niiden sisältö tarkentuu jatkovalmistelussa.
3. Konsernihallinnossa vastuualueiden alla on palvelualue, ja sen sisältö tarkentuu jatkovalmistelussa.
4. Professionivastuiden rooli ja sijoittuminen tarkastellaan tuotanto-organisaation jatkovalmistelussa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 14.6.2022 § 62

Aluehallituksen ehdotus

Aluevaltuusto hyväksyy Keski-Suomen hyvinvointialueen henkilöstöorganisoitumisen periaatteet seuraavasti:

1. Toimiala- ja vastuualuetaso liitteen mukaisesti.
-

Aluevaltuusto

2. Organisaatiotasot palvelutuotannossa ovat vastualueen alla palvelualue, palveluyksikkö ja toimipiste, ja niiden sisältö tarkentuu jatkovalmistelussa.
3. Konsernihallinnossa vastuualueiden alla on palvelualue, ja sen sisältö tarkentuu jatkovalmistelussa.
4. Professionivastuiden rooli ja sijoittuminen tarkastellaan tuotanto-organisaation jatkovalmistelussa.

Asian kokouskäsittely:

Keskustelun aikana tehtiin seuraava kannatettu muutosehdotus: Sonja Aukee esitti Heimo Lajusen kannattamana, että lääketieteen professionivastaava, eli vastaava lääkäri sijoitettaisiin tässä vaiheessa käsittelyssä olevaan henkilöstöorganisoitumisen kaaviossa suoraan hyvinvointijohtajan alle.

Koska oli tehty kannatettu muutos, puheenjohtaja ehdotti, että pohjaesitystä kannattavat äänestävät JAA, Aukeen muutosesitystä kannattavat äänestävät EI. Äänestysmenettely hyväksyttiin.

Äänestyksessä aluehallituksen pohjaehdotusta kannatti 64 valtuutettua ja Sonja Aukeen ehdotusta kannatti 5 valtuutettua. Puheenjohtaja totesi, että valtuusto on hyväksynyt aluehallituksen ehdotuksen.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi aluehallituksen päätösehdotuksen.

Liitteet

Liite: Keski-Suomen hyvinvointialue_henkilöstöorganisaatio periaatteet
Liite: Äänestysluettelo_organisoitumisen periaatteet_2022 06 14

Organisaatiorakenne (Liite aluehallitukseen 31.5.)

- Vastuualueet ja yläpuolinen rakenne vahvistetaan, alapuolinen rakenne tarkennetaan jatkovalmistelussa
- Palvelutuotannon sote- ja pela-hierarkia vahvistetaan

Keski-Suomen hyvinvointialue alueellisena, kansallisena ja kansainvälisenä toimijana: yhteistyö!

Keskisuomalaiset ihmiset - **asukkaat**
 – erilaiset kumppanit:- kunnat, järjestöt,
 seurakunnat, korkeakoulut ja oppilaitokset

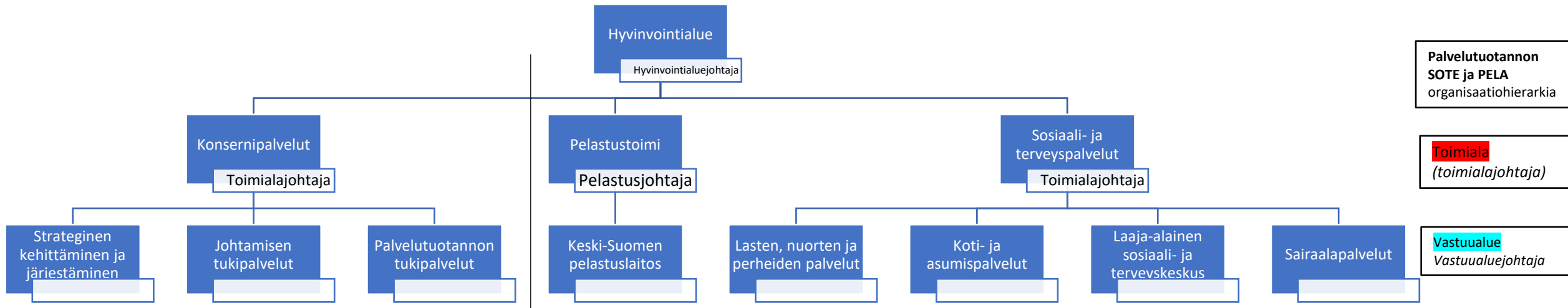

Vahva järjestäjä: strategia, palvelutarpeiden kartoittaminen ja niihin vaikuttaminen, tutkimus- ja kehittämistyö, osallistaminen, viestintä, yhdyspinnat, verkostoissa johtaminen, edunvalvonta

Asiakkaat ja potilaat --- **Henkilöstö**

TUOTANTO, jossa palvelut sovittuvat ihmisten hyvän arjen tueksi.
 Palveluiden jatkuvuus, kokonaisvaltaisuus
 Henkilöstö jaksaa ja voi hyvin

Palvelutuotannon SOTE ja PELA organisaatiohierarkia

Toimiala
(toimialajohtaja)

Vastuualue
Vastuualuejohtaja

Palvelualue
palvelujohtaja

Palveluyksikkö
Palvelupäällikkö

Toimipiste
Esihenkilö/palveluvastaava

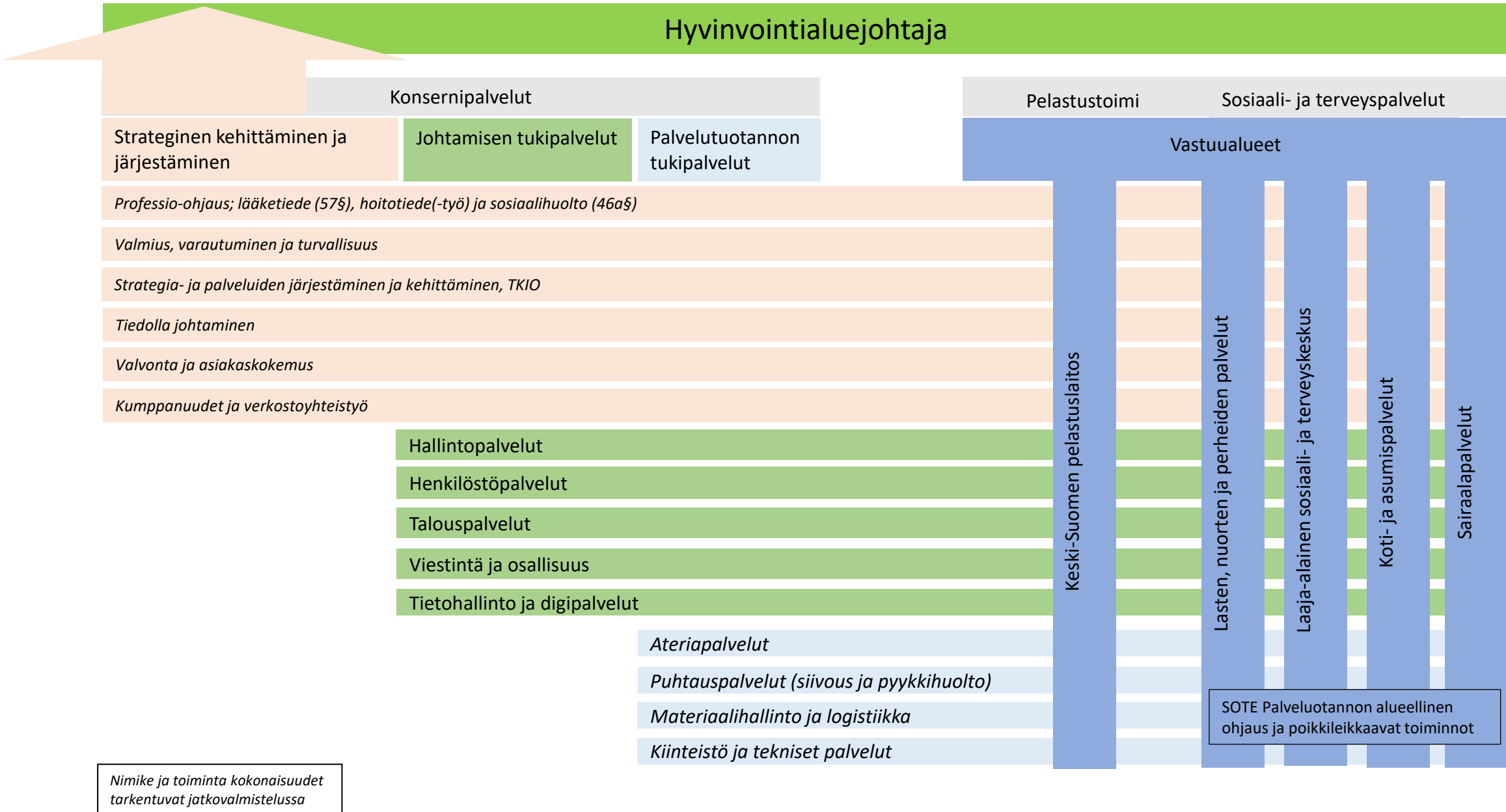
Nämä tasot tarkentuvat myöhemmin

järjestäminen

palvelutuotanto

Aluevaltuusto Aluehallitus

Keski-Suomen hyvinvointialueen henkilöstöorganisaatio ja palvelut 14.6.2022 s.6/22

Hyvinvointialuejohtaja

Konsernipalvelut

Pelastustoimi

Sosiaali- ja terveystieteiden palvelut

Strateginen kehittäminen ja järjestäminen

Johtamisen tukipalvelut

Palvelutuotannon tukipalvelut

Vastuualueet

Professio-ohjaus; lääketiede (57§), hoitotiede(-työ) ja sosiaalihuolto (46a§)

Valmius, varautuminen ja turvallisuus

Strategia- ja palveluiden järjestäminen ja kehittäminen, TKIO

Tiedolla johtaminen

Valvonta ja asiakaskokemus

Kumppanuudet ja verkostoyhteistyö

Hallintopalvelut

Henkilöstöpalvelut

Talouspalvelut

Viestintä ja osallisuus

Tietohallinto ja digipalvelut

Ateriapalvelut

Puhtauspalvelut (siivous ja pyykkihuolto)

Materiaalihallinto ja logistiikka

Kiinteistö ja tekniset palvelut

Keski-Suomen pelastuslaitos

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut

Laaja-alainen sosiaali- ja terveystieteiden keskus

Koti- ja asumispalvelut

Sairaalapalvelut

SOTE Palveluotannon alueellinen ohjaus ja poikkileikkaavat toiminnot

Nimike ja toiminta kokonaisuudet tarkentuvat jatkovalmistelussa

Keski-Suomen hyvinvointialueen
organisoitumisen periaatteet

AH = JAA, Aukee; muutosesitys = EI

Nimi	Puolue/valtuustoryhmä	Keski-Suomen hyvinvointialueen organisoitumisen periaatteet
Kokko Jani	SDP	JAA
Paloniemi Aila	KESK	JAA
Luoma-aho Janne	PS	JAA
Aalto Touko	VIHR	JAA
Ahola Lotta	KOK	JAA
Aukee Sonja	KOK	EI
Aula Maria Kaisa	KESK	JAA
Autere Anna-Kaarina	VIHR	JAA
Forsgren Bella	VIHR	JAA
Garedew Kaisa	PS	JAA
Haaparanta Jukka	PS	JAA
Halttunen Jari	KESK	JAA
Heikkinen Maarit	KOK	JAA
Hirsjärvi Irma	VAS	JAA
Hokkanen Harri	KESK	JAA
Hovikoski Mervi	SDP	JAA
Hovila Sari	KESK	JAA
Huikko Pekka	KOK	EI
Hyöky Elma	VIHR	JAA
Hyötyläinen Juha	SDP	JAA
Hämäläinen Jukka	SDP	JAA
Immonen Tomi	PS	JAA
Isomöttönen Katja	KOK	JAA
Jetsu Kati	VAS	JAA
Kalmari Leena	SDP	JAA
Kankaanniemi Toimi	PS	JAA
Kautto-Koukka Leena	SDP	JAA
Kiiskinen Kari	SDP	JAA
Kolula Marko	PS	JAA
Kytölehto Satu	SDP	JAA
Käppi Matleena	VAS	JAA
Kässi-Jokinen Saara	KESK	JAA
Könttä Joonas	KESK	JAA
Weijo Ilse	KESK	JAA
Lahtinen Merja	KESK	JAA
Lajunen Heimo	KOK	EI
Lindell Leila	KESK	JAA
Liukkonen Ari-Pekka	VIHR	JAA

Martins Sirpa	VAS	JAA
Melville Tony	SDP	JAA
Muotka Petteri	KD	JAA
Neitaanmäki Pekka	KESK	JAA
Nissinen Eino	KESK	JAA
Nykänen Jouko	KESK	JAA
Parkkonen Kari	SDP	JAA
Peltonen Tuula	SDP	JAA
Pernu Ilkka	VAS	JAA
Pippuri Linda	KOK	EI
Pirttiniemi Riitta	KESK	JAA
Poti Jorma	SDP	JAA
Puolimatka Tapio	KD	JAA
Puro Markku	SDP	JAA
Rajala Sanna	SDP	JAA
Rantanen Riikka	SDP	JAA
Savolainen Katri	VIHR	JAA
Silvast Tuomo	KESK	JAA
Simonen-Jokinen Terhi	KOK	JAA
Suonperä Juha	KOK	JAA
Tiainen Eila	VAS	JAA
Tiirola Mikko	KESK	JAA
Timperi Kati-Erika	KOK	JAA
Tuovila Eetu	Vapauden liitto	JAA
Vanhala Mauno	KESK	JAA
Vepsäläinen Hilma	SDP	JAA
Viitasaari Vilma	VIHR	JAA
Visakorpi Marika	KD	JAA
Väyrynen Ville	KOK	EI
Ylälehto Jani	KESK	JAA
Åkerman Arto	PS	JAA

Aluevaltuusto

§ 63 Hyvinvointialueen strategian (1. vaihe) hyväksyminen

Julkinen

Diaarinumero 111/00.02.01/2022

Aiempi käsittely:

Aluehallitus 31.5.2022 § 96

Valmistelija(t) Erkki Nikkilä, p. 050 590 5598

Selostus asiasta Keski-Suomen hyvinvointialueen strategiaprosessin 1. vaiheen valmistelu aloitettiin väliaikaisen valmistelutoimielimen VATEn aikana joulukuussa 2021. Joulukuun lopulla käynnistettiin strategiakonsultin kilpailutus, ja tammikuussa 2022 VATEn johtaja Kati Kallimo valitsi konsultiksi 1. vaiheeseen Verona Consulting Oy:n.

Aluevaltuuston aloitettua toimintansa käynnistettiin keskustelu strategiaprosessin sisällöstä. Noiden keskustelujen myötä prosessin sisältöä muokattiin, ja aluehallitus hyväksyi 1. vaiheen muutetun strategiaprosessin kokouksessaan 8.3.2022. Tavoitteeksi asetettiin strategian päättäminen aluevaltuuston kokouksessa 14.6.2022.

Prosessi on edennyt suunnitellusti aluehallituksen ja sen puheenjohtajan ohjauksessa. Käytännön strategisena ohjausryhmänä on toiminut aluevaltuuston ja -hallituksen puheenjohtajista koostunut ohjausryhmä. Aluevaltuusto on pitänyt strategiaseminaarit 7.-8.4.2022 Peurungassa ja 17.5.2022 Jyväskylän kaupungintalolla.

Aluevaltuustoa, henkilöstöä, kuntajohtoa, kuntien vaikuttamistoimielimiä, keskisuomalaisia, yksityisiä toimijoita, järjestöjä ja seurakuntia on osallistettu prosessiin Webropol-kyselyillä, Howspace-alustakeskusteluilla, seminaareilla ja iltakouluilla. Strategiamateriaalia on kertynyt edellä mainituista paljon, ja niiden pohjalta on kiteytetty lopputuotos liitteen mukaiseksi.

Hyvinvointialueen 1. vaihe sisältää:

- arvot
 - mission
 - vision 2030
 - keskeiset strategiset tavoitteet
 - strategiset menestystekijät
-

Aluevaltuusto

Vt. Aluehallitus ehdottaa, että aluevaltuusto päättää hyväksyä hyvinvointialueen **hyvinvointialuejohtaja** strategian (1. vaihe) liitteen mukaisena.

Kallimon ehdotus

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Riitta Hallberg poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 17:04.

Päätöksenteon jälkeen puheenjohtaja keskeytti kokouksen klo 17:49. Kokousta jatkettiin klo 18:00.

Aluevaltuusto 14.6.2022 § 63

Aluehallituksen ehdotus Aluevaltuusto hyväksyy hyvinvointialueen strategian (1. vaihe) liitteen mukaisena.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet Liite: Keski-Suomen HVAn toimintaympäristön nykytila ja tulevaisuuskuva - kiteytys keskeisistä nostoista
Liite: Keski-Suomen hyvinvointialuestrategia

Keski-Suomen hyvinvointialueen nykytila ja tulevaisuuskuva – kiteytys keskeisistä nostoista

31.5.2022

Keski-Suomen hyvinvointialueen nykytila ja tulevaisuuskuva – keskeisiä nostoja

- Keski-Suomen hyvinvointialueella asuu tällä hetkellä noin 272 000 henkilöä. **Väkiluvun odotetaan laskevan n. 1% vuoteen 2030 ja noin 4% vuoteen 2040 mennessä.** Väestömäärän kehitys vaikuttaa mm. hyvinvointialueen rahoitukseen sekä elinvoiman kehitykseen. Alueen syntyvyys on hieman alle maan keskiarvoa pienempää. Koronapandemia on lisännyt syntyvyyttä; vielä on epävarmaa onko kyseessä pidempivaikutteinenkin muutos syntyvyydessä. On hyvä huomioida, että alueellisen perhepolitiikan avulla hyvinvointialue voi itse pyrkiä vaikuttamaan perheiden keskimääräiseen lapsimäärään.
- **Väestön ikäranteessa on merkittäviä alueellisia eroja, joiden oletetaan kärjistyvän 2020- ja 2030-luvuilla.** Väestö on vanhempaa alueen pohjoisosissa ja Jämsässä ja vastaavasti nuorempaa Jyväskylässä ja sen lähiympäristössä. **75 vuotta täyttäneiden väestöosuuden ennustetaan kasvavan noin 17 prosenttiin vuoteen 2040 mennessä nykytasosta 11%.**
- **Väestön sairastavuus on Keski-Suomessa jonkin verran Suomen keskimääräistä sairastavuutta korkeampi** (vuonna 2018 kansantauti-indeksi oli Keski-Suomessa 112); sairastavuudessa on kuitenkin suuria eroja alueen kuntien välillä (kansantauti-indeksi alueen kunnissa 90-207 vuonna 2018). Keski-suomalaisien sairastavuus on kuitenkin kehittynyt suotuisasti 2000-luvulla.
- **Hoitotarpeen oletetaan kasvavan 2020-luvulla huomattavasti useimpien sairauksien kohdalla. Haaste on suurin muistisairauksien, syöpien ja sydän- ja verisuonisairauksien kohdalla.**
- Keski-Suomen kuntien sosiaali- ja terveystoimen nettokäyttökustannukset olivat vuonna 2020 yhteensä 975 miljoonaa euroa; nettokäyttökustannuksista suhteellisesti suurin osuus muodostui erikoissairaanhoidosta (31 %). **Asukaskohtaiset nettokäyttökustannukset kasvoivat vuonna 2020 5%;** kasvun taustalla oli erityisesti perusterveydenhuollon avohoidon, ikääntyneiden ympärivuorokautisen hoivan, kotihoidon ja lastensuojelun laitos- ja perhehoidon kustannusten voimakas kasvu. **Vuonna 2021 nettokustannukset pysyivät vuoden 2020 tasolla.**
- **Keski-Suomen sote-nettokustannukset (euroa/asiakas) olivat vuonna 2020 reilun prosentin maan keskiarvoa alhaisemmat (3 576 euroa/asukas).** Keski-Suomi oli erityisen kustannustehokas päihdehuollon erityispalveluiden, erikoissairaanhoidon ja kotihoidon palveluiden tuottamisessa. Kustannustaso oli puolestaan maan keskiarvoa huomattavasti korkeampi perusterveydenhuollon avohoidossa, ikääntyneiden palveluissa, perusterveydenhuollon vuodeosastohoidossa sekä suun terveydenhuollossa.
- **Laskennallinen rahoitus on viimeisimmän VM:n 5/2022 tietojen mukaan tulee olemaan 1 096 miljoonaa euroa vuonna 2023. Alueen siirtyvät kustannukset ovat 1 026 miljoonaa euroa. Kokonaisrahoitus tulee olemaan siirtymätasaus -18 miljoonaa euroa huomioiden noin 1 078 miljoonaa euroa, eli rahoituksen määrä tulee kasvamaan vuodesta 2022 vuoteen 2023 noin 51 miljoonaa euroa. Kasvu sisältää palvelutarpeen ja kustannustason muutokset.**
- Sairaala-Novaan tehtyjen merkittävien investointien vuoksi hyvinvointialueen ns. laskennallinen lainanottovaltuutus on merkittävästi negatiivinen, mikä tarkoittaa että **Keski-Suomen hyvinvointialueella ei tule olemaan lähivuosina mahdollisuutta investointeihin ja pitkäaikaisen lainan ottamiseen ilman ministeriöiden myöntämää lisälainanottovaltuutusta.**

Alustavia johtopäätöksiä Keski-Suomen hyvinvointialueen nykytilaan ja tulevaisuuskuvaan liittyen

- **Varhaiseen tukeen ja ennaltaehkäiseviin palveluihin** tulee panostaa koko Keski-Suomen väestön tasolla. Luonnon hyvinvointivaikutuksia ja kestäväää ja terveellistä elämäntapaa tulee myös edistää.
- **Erityisesti ikäihmisten toimintakykyyn tulee pyrkiä vaikuttamaan aktiivisesti**, jotta ikäihmisten kasvavaan palvelutarpeeseen pystytään vastaamaan tulevaisuudessa. Myös mm. lasten ja nuorten hyvinvointiin sekä päihde- ja mielenterveystyöhön panostaminen on tärkeää, jotta voidaan varmistaa kyky vastata palvelutarpeeseen tulevaisuudessa.
- **Syntyvyyteen** voidaan puolestaan pyrkiä vaikuttamaan **aktiivisen perhepolitiikan** avulla. Tällä on vaikutusta sekä väestömäärän että väestörakenteen kehitykseen ja sitä kautta hyvinvointialueen rahoitus pohjaan sekä alueen elinvoiman ja palvelutarpeen kehitykseen. Tuetaan ihmisten mahdollisuuksia päästä haluamaansa lapsilukuun.
- **Sepelvaltimotaudin oletettuun kasvuun** tulee pyrkiä vaikuttamaan elämäntapoihin liittyvän ohjauksen avulla.
- **Hyvinvointialueen rahoitus pohjaan** voidaan vaikuttaa aktiivisesti huolehtimalla siitä, että **asukkaiden diagnoositiedot kirjataan systemaattisesti potilastietojärjestelmiin** sillä vain järjestelmiin kirjatut diagnoosit huomioidaan palvelutarpeeseen pohjautuvan rahoitusosan laskennassa. Tällä on siten suora vaikutus hyvinvointialueen saamaan rahoitukseen. Kattavat diagnoositiedot varmistetaan diagnoositietojen aktiivisella kirjaamisella. Diagnoositietojen varmistamista tuetaan prosessien yhtenäistämällä sekä tulevaisuuden asiakastietojärjestelmän rakentamisella.
- **Aktiivinen vaikuttaminen ja Keski-Suomen hyvinvointialueen näkökulmien esille tuominen mm. rahoitusmallin kehitystyöhön.**
- **Sote-palveluiden nettokustannuksiin** tulee puolestaan pyrkiä vaikuttamaan aktiivisesti kehittämällä ja ottamalla käyttöön uusia toimintamalleja ja käytäntöjä toiminnan **kustannusvaikuttavuuden** lisäämiseksi.

Hyvinvointialueiden toimintaan vaikuttavat laajemmat yhteiskunnalliset muutokset, haasteet ja mahdollisuudet (1/4)

- **Hyvinvointialueiden kautta rahoitettava osuus laajentuu suunniteltujen monikanavarahoituksen muutosten pohjalta**
 - KELA:n nyt maksamien matkakorvausten siirtyminen hyvinvointialueiden vastuulle ensi vaiheessa
 - KELA-kuntoutusten siirtyminen hyvinvointialueiden vastuulle 2025-2026 jälkeen
 - KELA:n nyt maksamien lääkekorvausten osittainen siirtyminen hyvinvointialueiden vastuulle
 - Rahoitusmalli vielä täsmentymättä
 - Myös työterveyden roolista käydään julkista keskustelua, mikä voi johtaa julkisen sektorin roolin laajentumiseen ja/tai yhteistyön vahvistumiseen työterveydenhuollon ja perusterveydenhuollon välillä.
- **Julkisen talouden haasteet lisäävät painetta kustannusten kasvun hidastamiseen ja kustannusvaikuttavuuden vahvistamiseen hyvinvointialueilla**
 - Kansantalouden heikot talousnäkymät (VM mm. hiljattain muuttanut tämän vuoden BKT:n kasvuennustetta tasolle 0,5-1,5%) haastavat julkista taloutta ja valtion mahdollisuuksia rahoittaa hyvinvointialueiden toimintaa. Ei voida laskea sen varaan, että valtiolta tulisi erillistä rahaa palkkaharmonisoinnista tai palkankorotuksista aiheutuviin kustannuksiin.
 - Monikanavarahoituksen osittaiseen purkamiseen sisältyy myös ehdotus yksityisen terveydenhuollon KELA-korvausten pienemisestä (pois lukien suun- ja mielenterveyden palvelut). Tämä yhdessä heikon talouskehityksen kanssa lisää painetta asiakkaiden siirtymiseen yksityisistä palveluista julkisten sote-palveluiden piiriin. Se lisää myös terveystakuutusten kysyntää ja johtaa eriarvoistavaan kehitykseen.
 - Paine palvelutuotannon kustannusvaikuttavuuden lisäämiseen ja kustannusten kasvuvauhdin hidastamiseen vahvistuu.
 - Ukrainan kriisin aiheuttama geopoliittinen epävarmuus ja siihen liittyvät vapaan maailmankaupan rajoitteet tuovat merkittävää epävarmuutta maailman ja Suomen talouden kehitykseen pidemmällä tähtäyksellä. Tämä ei kuitenkaan välttämättä suoraan vaikuta hyvinvointialueiden rahoitukseen.

Hyvinvointialueiden toimintaan vaikuttavat laajemmat yhteiskunnalliset muutokset, haasteet ja mahdollisuudet (2/4)

- **Hyvinvointialueiden rahoitusmallin viimeistely vuoden 2022 aikana haastaa hyvinvointialueiden toiminnan ja talouden suunnittelua**
 - Hallituksen esitys uudeksi rahoituslaiksi sisältää muutoksia rahoitusmalliin (mm. palvelutarpeeseen perustuvan rahoitusosuuden taustalla olevien diagnoosiluokkien määrän kasvu).
 - Diagnoosiluokkien painokertoimet ovat vielä määrittämättä. Muutoinkin rahoituslain lopullinen sisältö ja sitä myöten hyvinvointialueiden lopullinen rahoitusmalli on vielä täsmentymättä.
 - Hallituksen esitysluonnokseen alunperin sisällytetty ehdotettu uusi määräytymistekijä yliopistosairaalalisä olisi vähentänyt Keski-Suomen hyvinvointialueen rahoitusta arviolta 16 miljoonaa euroa. Hallituksen esitykseen ei kuitenkaan sisällytetty kaavailtua yliopistosairaalakriteeriä. Hyvinvointialueille, joilla on yliopistosairaala tultaneen kuitenkin suuntaamaan lisärahoitusta syksyllä samalla kun tarkennetaan yliopistosairaaloitten roolia. Lopullinen vaikutus Keski-Suomen hyvinvointialueen rahoitukseen tulee olemaan kuitenkin pienempi kuin VM:n 4/2022 laskelmissa esitettiin.
- **Hyvinvointialueiden on haastavaa vastata hoitaja- yms. mitoituksiin on henkilöstön heikon saatavuuden vuoksi**
 - Hoitotakuuseen liittyvät ratkaisut ovat vielä auki erityisesti perusterveydenhuollon ja suunterveydenhuollon hoitoon pääsyyn liittyvien veloitteiden osalta: missä määrin ja mistä ajankohdasta lähtien ne tulevat voimaan.
 - Hyvinvointialueiden kannattaa pohtia työperäisen maahanmuuton tarjoamia mahdollisuuksia työvoimapulan kattamiseksi. Tämä edellyttää kuitenkin tarvittavan valmennuksen/koulutuksen varmistamista.

Hyvinvointialueiden toimintaan vaikuttavat laajemmat yhteiskunnalliset muutokset, haasteet ja mahdollisuudet (3/4)

- Koronan aiheuttama hoitovelka ei ole vielä tarkasti tiedossa, mikä asettaa haasteita toiminnan ja talouden suunnittelulle hyvinvointialueilla.
- Ukrainan kriisin aiheuttama pakolaisvirta ja sen mukanaan tuoma merkittävä, mutta ainakin osittain vaikeasti ennakoitava palvelutarpeen muutos tulee huomioida erilaisten palveluiden tarjonnassa
- **Palveluiden ja etuuksien väliset yhteensovitukset ajankohtaistuvat monella tapaa, mikä voi luoda tarvetta uudelleenarvioida hyvinvointialueiden rahoitusmallia ja toimintaa**
 - Valmisteilla oleva sosiaaliturvauudistus saattaa luoda tarvetta arvioida uudelleen hyvinvointialueiden rahoitusmallia, mm. kuntoutuksen osalta
 - TE-palveluiden siirtyminen kuntien vastuulle vuonna 2024 voi puolestaan tuoda tarpeen arvioida pitäisikö työllistyminen ja työkyky sisällyttää osaksi hyvinvointialueiden rahoitusmallia.
 - Jatkossa on mahdollista, että myös toimeentulotukikustannukset siirtyvät kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle.
- **TKI-rahoitusta tullaan lisäämään voimakkaasti tällä vuosikymmenellä (4 %:iin BKT:sta), mikä tarjoaa hyvinvointialueille mahdollisuuden kanavoida lisärahoitusta alueelle**

Hyvinvointialueiden toimintaan vaikuttavat laajemmat yhteiskunnalliset muutokset, haasteet ja mahdollisuudet (4/4)

- **Vastuullisuuden merkityksen vahvistuminen kansalaisten, erilaisten toimijoiden (kuten kunnat, järjestöt, yritykset) ja koko yhteiskunnan arvoissa ja toiminnassa** haastaa myös hyvinvointialueita huomioimaan vastuullisuuden eri näkökulmat omassa päätöksenteossaan ja toiminnassaan.
- **Digitalisaation, tekoälyn ja robotiikan nopea kehitys ja tiiviimpi integroituminen kansalaisten arkeen ja yhteiskunnan eri osa-alueisiin** tarjoaa hyvinvointialueille merkittäviä mahdollisuuksia toiminnan kustannusvaikuttavuuden ja asiakaslähtöisyyden lisäämiseen.
- **Ilmastonmuutos tarjoaa merkittäviä liiketoiminnallisia mahdollisuuksia**, joita kannattaa pohtia mm. alueen TKI-painotuksista keskusteltaessa.
- **Työntekemisen ja asumisen murros ja ns. monipaikkaisuuden vahvistuminen kansalaisten elämässä** tarjoaa uudenlaisia mahdollisuuksia hyvinvointialueiden houkuttelevuuden vahvistamiseen sekä väestömäärään ja –rakenteeseen vaikuttamiseen. Samalla se luo myös haasteita palvelutarpeen arviointiin sekä toiminnan ja talouden suunnitteluun.

Alustavia johtopäätöksiä hyvinvointialueiden toimintaan vaikuttaviin laajempiin yhteiskunnallisiin muutoksiin, haasteisiin ja mahdollisuuksiin liittyen

- **KELA:n nykyisten matkakustannusten suunniteltu siirtyminen hyvinvointialueiden vastuulle tulee huomioida palveluverkon suunnittelussa.**
- **TKI-toimintaan tulee panostaa** uusien toimintamallien ja käytäntöjen kehittämiseksi ja **kustannusvaikuttavuuden vahvistamiseksi.**
- **Työhyvinvoinnin ja hyvän johtamisen varmistaminen on olennaista työvoiman saatavuuden varmistamiseksi.** Myös yhteistyöhön toisen ja kolmannen asteen koulutusorganisaatioiden kanssa tulee panostaa.
- **Palvelusetelin käyttöä on kehitettävä** ja se on ulotettava koko hoitoketjuun. Olemassa olevien **tilojen ja kaluston (mm. leikkaussalit) käyttöä on tehostettava.**
- Hoitoon pääsyn lisäksi on **tärkeää kiinnittää huomiota myös palvelun laatuun ja palveluketjujen sujuvuuteen.**
- **Palvelujen tarjonnassa on tärkeää varmistaa joustavuus hyvinvointialueen sisällä,** jotta asukas voi mennä mihin sote-keskukseen tahansa. Palvelutarjonnassa pitää myös varautua muilla hyvinvointialueilla asuvien, ns. monipaikkaisten kansalaisten palvelutarpeeseen Keski-Suomen alueella.
- **Palvelujen suunnittelussa on tärkeää varautua myös palvelutarpeessa tapahtuviin, ainakin osittain vaikeasti ennakoitaviin palvelutarpeen muutoksiin** mm. Ukrainasta tulevan pakolaisvirran vuoksi. Koronan aiheuttaman hoitovelan purkamisen voi myös aiheuttaa ennakoitua suurempaa palvelutarvetta. Esimerkiksi syöpien kohdalla voidaan odottaa diagnoosien määrän hyppäystä korona-ajan jälkeen.
- **Aktiivinen vaikuttaminen ja Keski-Suomen hyvinvointialueen näkökulmien esille tuominen** mm. rahoitusmallin kehitystyössä sekä palveluiden ja etuuksien yhdistämiseen liittyvässä valmistelussa on tärkeää.
- Keski-Suomen hyvinvointialueen on myös tärkeää pyrkiä vaikuttamaan siihen, että **hyvinvointialueen tietoliikenneyhteydet saadaan sille tasolle, että digitalisaation luomia mahdollisuuksia voidaan hyödyntää tehokkaasti.**

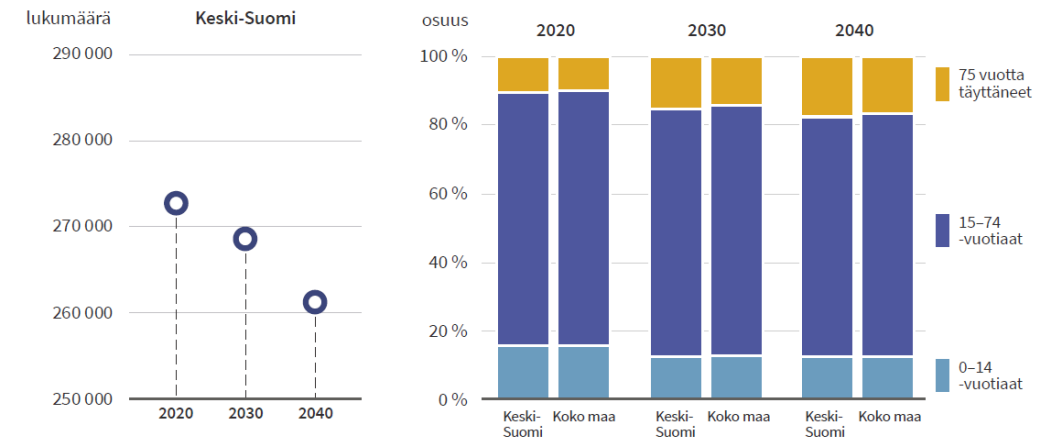
Keski-Suomen hyvinvointialueen nykytila/tulevaisuuskuva: keskeisiä taustakalvoja

Väestömäärän ja ikärakenteen kehitys

- **Keski-Suomen hyvinvointialueella asuu tällä hetkellä noin 272 000 henkilöä. Väkiluvun odotetaan laskevan n. 1% vuoteen 2030 mennessä** (269 000 henkilöä) **ja noin 4% vuoteen 2040 mennessä** (262 000 henkilöä) verrattuna vuoden 2020 tasoon. **Väestömäärän kehitys vaikuttaa mm. hyvinvointialueen rahoitukseen sekä elinvoiman kehitykseen alueella.**
- **75 vuotta täyttäneiden väestöosuuden ennustetaan kasvavan noin 17 prosenttiin vuoteen 2040 mennessä nykytasosta 11%.** Vuoteen 2040 mennessä 75-84 vuotiaiden määrän ennustetaan kasvavan Keski-Suomessa noin 34 prosentilla ja yli 84 vuotiaiden määrän noin 115 prosentilla verrattuna vuoteen 2020.
- **Ikärakenteessa on suuria eroja alueen kuntien välillä.** Väestö on vanhempaa alueen pohjoisosissa ja Jämsässä ja vastaavasti nuorempaa Jyväskylässä ja sen lähiympäristössä. Vuonna 2020 yli 65-vuotiaiden osuus oli 32 prosenttia sekä Jämsässä että pohjoisten terveyskeskusten alueella, kun taas Jyväskylän yhteistoimialueen ja Muuramen alueella vastaava luku oli vain 19 prosenttia.
- **Väestörakenteen alueellisten erojen oletetaan kärjistyvän seuraavan kahden vuosikymmenen aikana.** Väestö ikääntyy ja vähenee nopeimmin alueilla, joissa vanhojen ikäluokkien osuudet ovat jo nyt korkeita (Pohjoisten terveyskeskusten alue ja Jämsä).
- Syntyvyys on hieman alle maan keskiarvoa pienempää. Lähes neljäsosa lapsiperheistä oli yhdenvanhemman perheitä, mikä on maan keskiarvoa. Alle 18-vuotiaita oli vuonna 2020 väestössä saman verran kuin maassa keskimäärin, mutta 16–24-vuotiaita asukkaita on paljon. Tuon ikäryhmän osuus väestöstä on maan toiseksi suurin Pohjois-Pohjanmaan jälkeen.

Keski-Suomen hyvinvointialueen väestömäärä ja ikärakenne 2020-2040

Kuvioissa esitetään hyvinvointialueen väestömäärä ja ikärakenne vuonna 2020 sekä ennusteet vuosille 2030 ja 2040. Ikärakennetta verrataan koko maan tietoihin. Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen aineistoihin. Väestöennuste pohjautuu vuoden 2018 tietoihin.

Keski-Suomen hyvinvointialueen kuntien väestö ja väestörakenne vuonna 2021

Kunta	0 – 6v	7 – 17v	18 -64v	65 -74v	75 – 84v	>84v	YHTEENSÄ	0 - 6	7 - 17	18 -64	65 -74	75 - 84	>84
Hankasalmi	491	316	2 348	821	495	225	4 696	10 %	7 %	50 %	17 %	11 %	5 %
Joutsa	304	243	1 970	879	591	235	4 222	7 %	6 %	47 %	21 %	14 %	6 %
Jyväskylä	16 826	9 314	91 182	15 357	8 852	3 151	144 682	12 %	6 %	63 %	11 %	6 %	2 %
Jämsä	1 781	1 236	10 008	3 448	2 236	825	19 534	9 %	6 %	51 %	18 %	11 %	4 %
Kannonkoski	110	91	601	276	140	85	1 303	8 %	7 %	46 %	21 %	11 %	7 %
Karstula	321	266	1 823	720	457	195	3 782	8 %	7 %	48 %	19 %	12 %	5 %
Keuruu	941	554	4 548	1 805	1 079	422	9 349	10 %	6 %	49 %	19 %	12 %	5 %
Kinnula	219	105	715	292	170	70	1 571	14 %	7 %	46 %	19 %	11 %	4 %
Kivijärvi	99	73	480	222	159	59	1 092	9 %	7 %	44 %	20 %	15 %	5 %
Konnevesi	234	165	1 263	482	270	142	2 556	9 %	6 %	49 %	19 %	11 %	6 %
Kyyjärvi	158	68	589	250	147	52	1 264	13 %	5 %	47 %	20 %	12 %	4 %
Laukaa	3 230	1 693	9 952	2 291	1 218	430	18 814	17 %	9 %	53 %	12 %	6 %	2 %
Luhanka	45	26	336	154	92	41	694	6 %	4 %	48 %	22 %	13 %	6 %
Multia	154	104	718	301	151	103	1 531	10 %	7 %	47 %	20 %	10 %	7 %
Muurame	1 702	956	5 718	1 197	622	176	10 371	16 %	9 %	55 %	12 %	6 %	2 %
Petäjävesi	508	331	1 950	526	309	104	3 728	14 %	9 %	52 %	14 %	8 %	3 %
Pihtipudas	385	292	1 900	667	424	200	3 868	10 %	8 %	49 %	17 %	11 %	5 %
Saarijärvi	932	603	4 469	1 688	974	418	9 084	10 %	7 %	49 %	19 %	11 %	5 %
Toivakka	339	191	1 179	390	223	78	2 400	14 %	8 %	49 %	16 %	9 %	3 %
Uurainen	710	371	1 834	433	239	73	3 660	19 %	10 %	50 %	12 %	7 %	2 %
Viitasaari	549	312	2 871	1 191	714	346	5 983	9 %	5 %	48 %	20 %	12 %	6 %
Äänekoski	2 064	1 358	9 694	2 881	1 751	621	18 369	11 %	7 %	53 %	16 %	10 %	3 %
YHTEENSÄ	32 102	18 668	156 148	36 271	21 313	8 051	272 553	12 %	7 %	57 %	13 %	8 %	3 %

Keski-Suomen hyvinvointialueen kuntien absoluuttinen väestöennustemuutos vuoteen 2030 ja 2040 mennessä

2030	0 - 6	7 - 17	18 - 64	65 - 74	75 - 84	>84	YHTEENSÄ	2040	0 - 6	7 - 17	18 - 64	65 - 74	75 - 84	>84	YHTEENSÄ
Hankasalmi	-171	-55	-425	-84	137	2	-596	Hankasalmi	-208	-133	-586	-281	93	117	-998
Joutsa	-106	-74	-401	-103	127	55	-502	Joutsa	-125	-121	-582	-252	77	177	-826
Jyväskylä	-1 376	-676	4 214	-487	3 888	1 515	7 078	Jyväskylä	-1 443	-1 426	4 431	-1 708	3 978	4 628	8 460
Jämsä	-603	-324	-1 934	-315	546	252	-2 378	Jämsä	-721	-573	-3 061	-971	391	750	-4 185
Kannonkoski	-28	-30	-136	-27	74	-5	-152	Kannonkoski	-39	-41	-207	-80	72	36	-259
Karstula	-88	-110	-427	-91	107	38	-571	Karstula	-118	-146	-668	-259	58	140	-993
Keuruu	-265	-79	-779	-318	378	110	-953	Keuruu	-313	-190	-1 147	-628	186	410	-1 682
Kinnula	-45	-12	-180	-44	57	21	-203	Kinnula	-60	-32	-256	-128	30	66	-380
Kivijärvi	-26	-25	-85	-29	18	21	-126	Kivijärvi	-36	-38	-126	-73	9	43	-221
Konnevesi	-64	-42	-240	-42	116	-5	-277	Konnevesi	-73	-72	-340	-165	98	76	-476
Kyyjärvi	-51	1	-135	-44	39	12	-178	Kyyjärvi	-56	-19	-183	-120	15	44	-319
Laukaa	-623	-58	-312	-126	589	203	-327	Laukaa	-719	-358	-553	-355	562	651	-772
Luhanka	-18	1	-31	1	28	1	-18	Luhanka	-20	-8	-45	-10	36	19	-28
Multia	-47	-24	-144	-31	67	-25	-204	Multia	-58	-45	-193	-112	60	16	-332
Muurame	-197	-9	252	-6	372	159	571	Muurame	-236	-116	327	-15	407	443	810
Petäjävesi	-124	-81	-170	-53	77	31	-320	Petäjävesi	-143	-137	-267	-116	55	96	-512
Pihtipudas	-103	-91	-356	-65	100	27	-488	Pihtipudas	-125	-137	-553	-210	78	110	-837
Saarijärvi	-228	-117	-901	-165	344	67	-1 000	Saarijärvi	-300	-238	-1 324	-581	278	340	-1 825
Toivakka	-94	-19	-35	-58	93	38	-75	Toivakka	-116	-52	-64	-89	63	106	-152
Uurainen	-121	-27	-40	-52	104	40	-96	Uurainen	-152	-77	-125	-50	72	116	-216
Viitasaari	-117	-39	-659	-187	208	23	-771	Viitasaari	-172	-92	-890	-509	114	192	-1 357
Äänekoski	-564	-313	-1 382	-196	562	207	-1 686	Äänekoski	-702	-559	-2 313	-683	486	650	-3 121
YHTEENSÄ	-5 059	-2 203	-4 306	-2 522	8 031	2 787	-3 272	YHTEENSÄ	-5 935	-4 610	-8 725	-7 395	7 218	9 226	-10 221

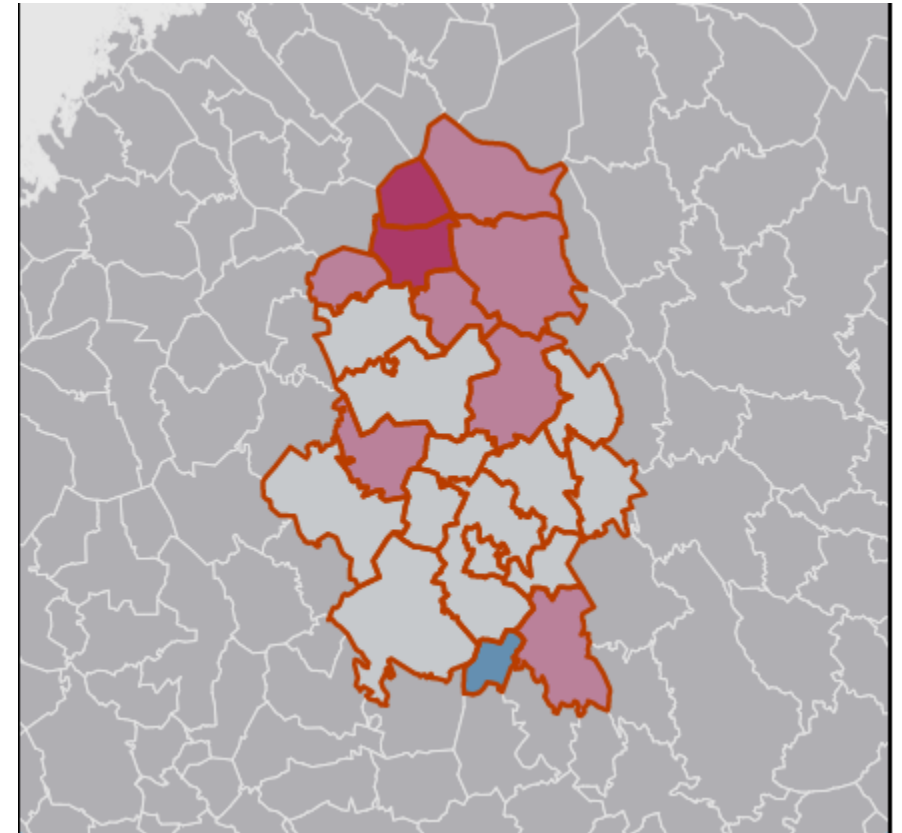
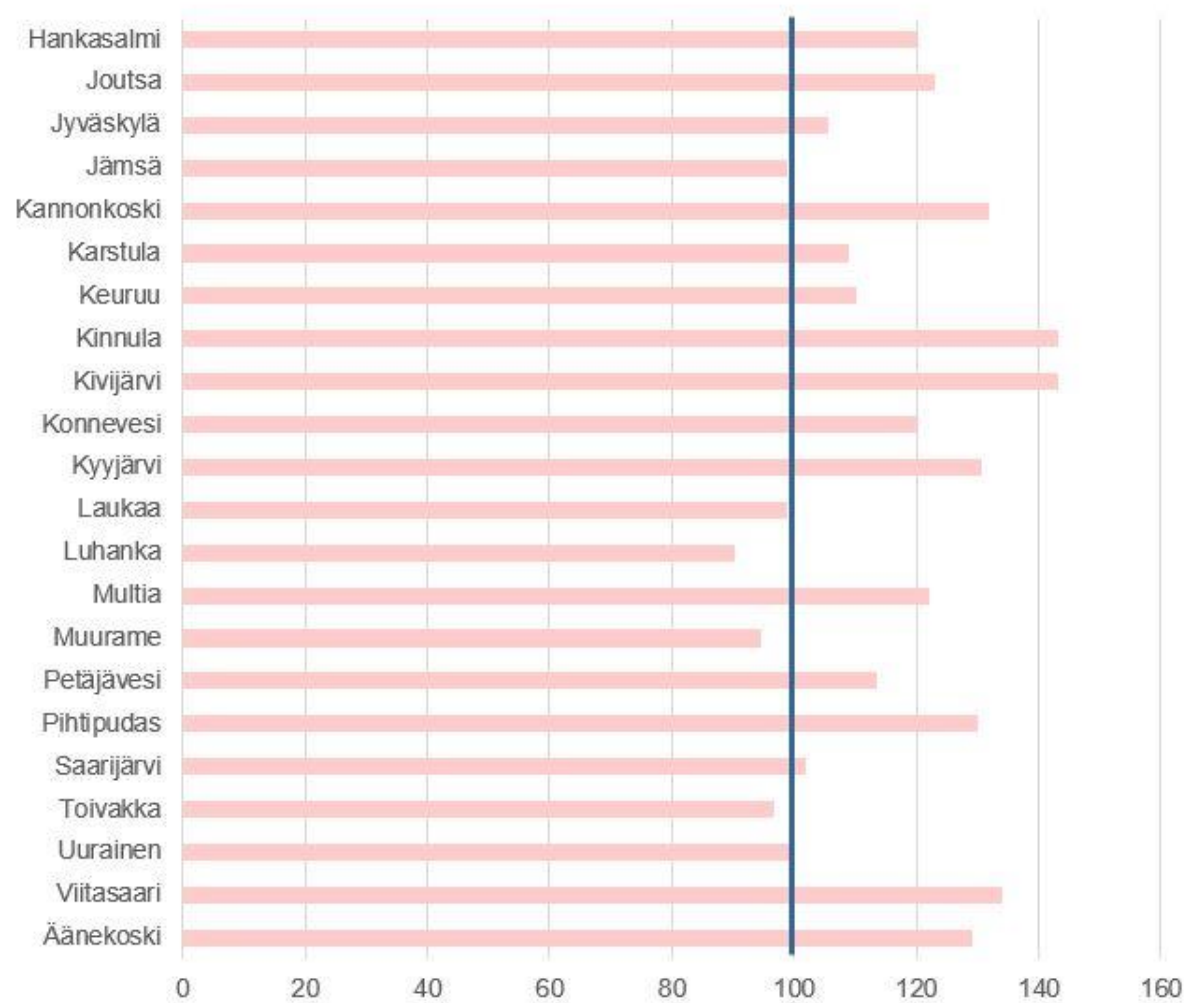
Lähde: Tilastokeskus. Väestöennuste pohjautuu vuoden 2018 tietoihin.

Keski-Suomen hyvinvointialueen kuntien ennustettu suhteellinen väestömuutos vuoteen 2030 ja 2040 mennessä

2030	0 - 6	7 - 17	18 - 64	65 - 74	75 - 84	>84	YHTEENSÄ	2040	0 - 6	7 - 17	18 - 64	65 - 74	75 - 84	>84	YHTEENSÄ
Hankasalmi	-35 %	-17 %	-18 %	-10 %	28 %	1 %	-13 %	Hankasalmi	-42 %	-42 %	-25 %	-34 %	19 %	52 %	-21 %
Joutsa	-35 %	-30 %	-20 %	-12 %	21 %	23 %	-12 %	Joutsa	-41 %	-50 %	-30 %	-29 %	13 %	75 %	-20 %
Jyväskylä	-8 %	-7 %	5 %	-3 %	44 %	48 %	5 %	Jyväskylä	-9 %	-15 %	5 %	-11 %	45 %	147 %	6 %
Jämsä	-34 %	-26 %	-19 %	-9 %	24 %	31 %	-12 %	Jämsä	-40 %	-46 %	-31 %	-28 %	17 %	91 %	-21 %
Kannonkoski	-25 %	-33 %	-23 %	-10 %	53 %	-6 %	-12 %	Kannonkoski	-35 %	-45 %	-34 %	-29 %	51 %	42 %	-20 %
Karstula	-27 %	-41 %	-23 %	-13 %	23 %	19 %	-15 %	Karstula	-37 %	-55 %	-37 %	-36 %	13 %	72 %	-26 %
Keuruu	-28 %	-14 %	-17 %	-18 %	35 %	26 %	-10 %	Keuruu	-33 %	-34 %	-25 %	-35 %	17 %	97 %	-18 %
Kinnula	-21 %	-11 %	-25 %	-15 %	34 %	30 %	-13 %	Kinnula	-27 %	-30 %	-36 %	-44 %	18 %	94 %	-24 %
Kivijärvi	-26 %	-34 %	-18 %	-13 %	11 %	36 %	-12 %	Kivijärvi	-36 %	-52 %	-26 %	-33 %	6 %	73 %	-20 %
Konnevesi	-27 %	-25 %	-19 %	-9 %	43 %	-4 %	-11 %	Konnevesi	-31 %	-44 %	-27 %	-34 %	36 %	54 %	-19 %
Kyyjärvi	-32 %	1 %	-23 %	-18 %	27 %	23 %	-14 %	Kyyjärvi	-35 %	-28 %	-31 %	-48 %	10 %	85 %	-25 %
Laukaa	-19 %	-3 %	-3 %	-5 %	48 %	47 %	-2 %	Laukaa	-22 %	-21 %	-6 %	-15 %	46 %	151 %	-4 %
Luhanka	-40 %	4 %	-9 %	1 %	30 %	2 %	-3 %	Luhanka	-44 %	-31 %	-13 %	-6 %	39 %	46 %	-4 %
Multia	-31 %	-23 %	-20 %	-10 %	44 %	-24 %	-13 %	Multia	-38 %	-43 %	-27 %	-37 %	40 %	16 %	-22 %
Muurame	-12 %	-1 %	4 %	-1 %	60 %	90 %	6 %	Muurame	-14 %	-12 %	6 %	-1 %	65 %	252 %	8 %
Petäjävesi	-24 %	-24 %	-9 %	-10 %	25 %	30 %	-9 %	Petäjävesi	-28 %	-41 %	-14 %	-22 %	18 %	92 %	-14 %
Pihtipudas	-27 %	-31 %	-19 %	-10 %	24 %	14 %	-13 %	Pihtipudas	-32 %	-47 %	-29 %	-31 %	18 %	55 %	-22 %
Saarijärvi	-24 %	-19 %	-20 %	-10 %	35 %	16 %	-11 %	Saarijärvi	-32 %	-39 %	-30 %	-34 %	29 %	81 %	-20 %
Toivakka	-28 %	-10 %	-3 %	-15 %	42 %	49 %	-3 %	Toivakka	-34 %	-27 %	-5 %	-23 %	28 %	136 %	-6 %
Uurainen	-17 %	-7 %	-2 %	-12 %	44 %	55 %	-3 %	Uurainen	-21 %	-21 %	-7 %	-12 %	30 %	159 %	-6 %
Viitasaari	-21 %	-13 %	-23 %	-16 %	29 %	7 %	-13 %	Viitasaari	-31 %	-29 %	-31 %	-43 %	16 %	55 %	-23 %
Äänekoski	-27 %	-23 %	-14 %	-7 %	32 %	33 %	-9 %	Äänekoski	-34 %	-41 %	-24 %	-24 %	28 %	105 %	-17 %
YHTEENSÄ	-16 %	-12 %	-3 %	-7 %	38 %	35 %	-1 %	YHTEENSÄ	-18 %	-25 %	-6 %	-20 %	34 %	115 %	-4 %

Lähde: Tilastokeskus. Väestöennuste pohjautuu vuoden 2018 tietoihin.

Sairastavuusindeksi Keski-Suomen alueella vuonna 2019

Sairastavuuden ja sote-palvelutarpeen kehitys

Sairastavuuden oletettu kehitys Keski-Suomessa vuosina 2020-2040

- Oikealla esitetty kuva kertoo miten väestönmuutoksen oletetaan vaikuttavan eri sairauksien hoitotarpeeseen seuraavan kahdenkymmenen vuoden aikana Niinistön (2021) tutkimuksen mukaan.
- **Hoitotarpeen oletetaan kasvavan 2020-luvulla merkittävästi (8-16%) tarkasteltujen merkittävien sairauksien kohdalla vuoteen 2019 verrattuna**
- **Kasvun ennustetaan olevan selvästi nopeinta sepelvaltimotaudin kohdalla.**
- Lonkan nivelrikon ja eturauhassyövän hoitotarpeet kasvavat tarkasteluvälillä 2020-2040 sepelvaltimotaudin hoitotarpeen jälkeen eniten. Tutkimuksessa esitettyyn ennusteeseen masennuksen vähenemisestä tarkastelukaudella 2020-2040 on syytä suhtautua varauksella.

Hoitotarpeiden ennakoitut kehitykset indeksoituna

Menetetyt elinvuodet (PYLL)

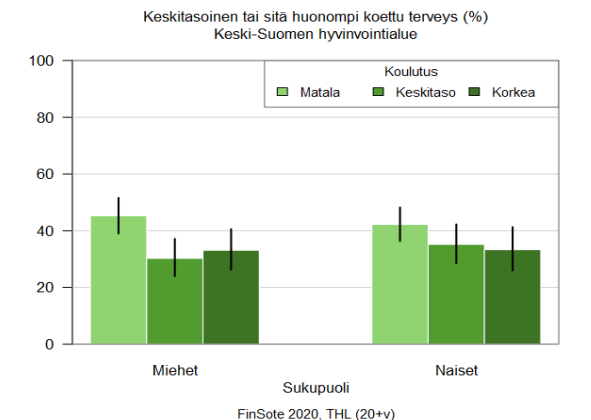
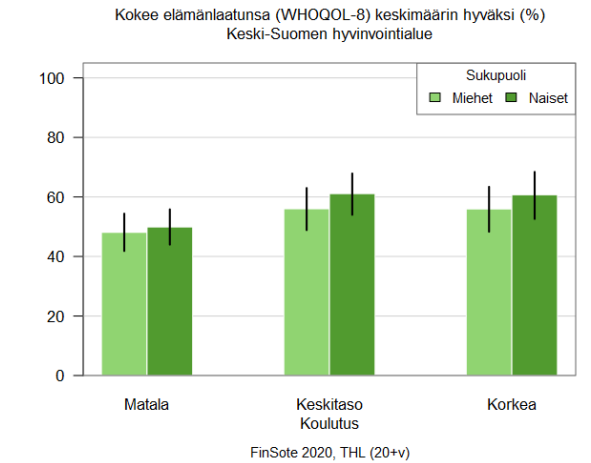
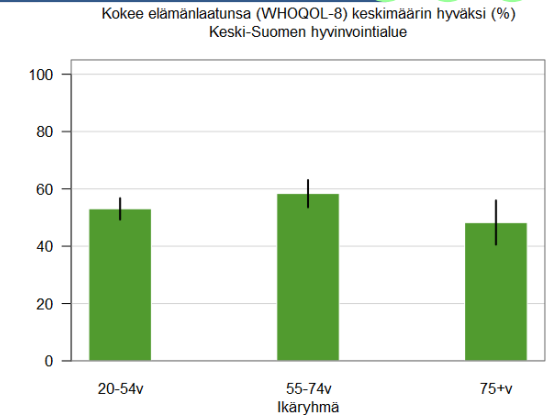
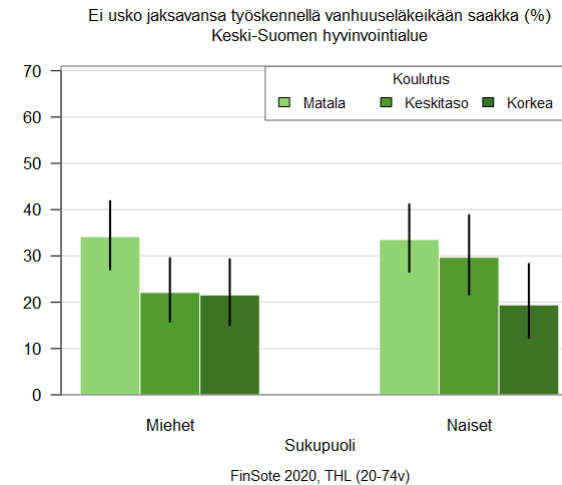
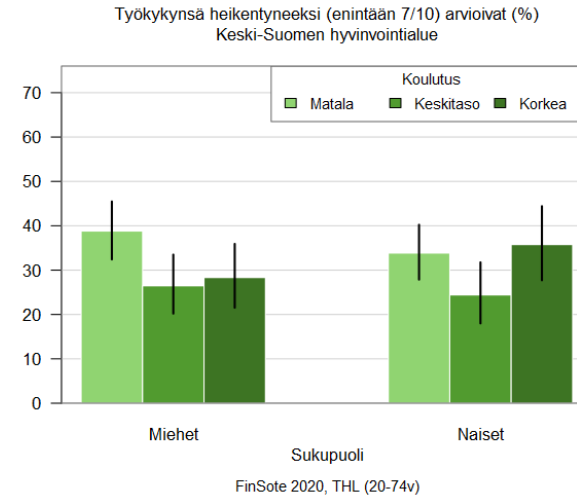
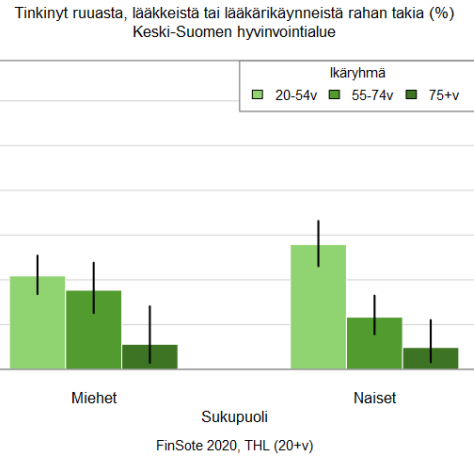
		2017	2018	2019	2020
Keski-Suomi	yhteensä	5 909	6 039	5 761	5 697
Hankasalmi		8 650	9 859	9 692	9 068
Joutsa		6 740	6 839	6 720	6 686
Jyväskylä		5 399	5 738	5 516	5 574
Jämsä		7 037	7 144	6 820	6 642
Keuruu		6 551	6 737	7 034	5 981
Laukaa		5 356	4 860	4 448	3 809
Muurame		4 310	4 231	4 011	3 539
Saarijärvi		6 334	6 532	5 460	5 938
Viitasaari		7 295	5 994	6 777	7 588
Äänekoski		7 393	7 810	7 464	6 811

Huomioitava hyvinvointisuunnitelmassa

- Sote-palveluiden kohdentaminen, asiakaslähtöisyys
- Asiakasosallisuus
- Terveys- ja hyvinvointivajeiden tunnistaminen (koulutus, johtamiskulttuuri, kirjaaminen)
- Hyvinvointialueen suurten sisäisten erojen huomioiminen
- Näyttöön perustuvien menetelmien käyttöönotto ja käyttöönotto koko hyvinvointialueella (PAKKA, ArVo-ryhmätoimintamalli, Neuvokas Perhe, Sapere jne.)

Yhdyspintatyö kuntien, seurakuntien, järjestöjen, oppilaitosten ja yhdistysten kanssa

Terveys- ja hyvinvointierot

Huomioitava hyvinvointisuunnitelmassa

- Kasvuympäristön turvallisuus (perhe- ja lähisuhdeväkivalta, vanhempien päihteiden käyttö koulukiusaaminen)
- Lasten ylipainon kasvun kääntäminen laskuun
- Perheiden matalan kynnyksen ennaltaehkäisevät palvelut
- Harrastusmahdollisuudet lapsille
- Alakouluikäisten mielenterveyden vahvistaminen
- Lasten ruokailu: aamupala ja kouluruoka
- Neuvolan ja kouluterveydenhuollon elämäntapaohjaus ja riskien varhainen tunnistaminen
- Koko perheen elämäntapaohjaus

Lapset ja lapsiperheet

Move! mittaustulosten (2021) mukaa noin 40 % 5. ja 8. luokan oppilaista fyysinen toimintakyky on tasolla, joka voi vaikeuttaa arjessa jaksamista. Erityisesti keskivartalon lihaskunto on heikentynyt edellisvuoteen verrattuna.

Kokemus omasta terveydentilasta huonontunut. 10 % 4. ja 5.kl oppialista ja 23 % 8. ja 9. lk oppilaista kokee terveydentilan jopa huonoksi.

Lasten ylipainossa suuria aluekohtaisia eroja, dataa vain muutamasta kunnasta

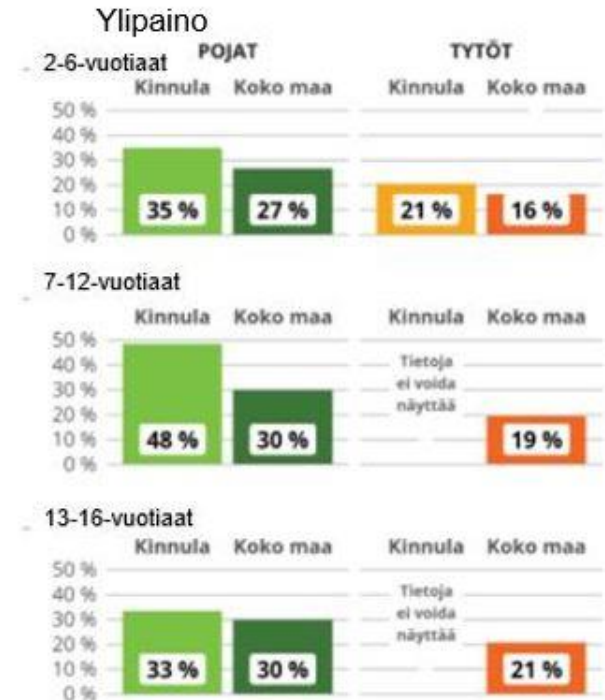
Jopa 2 % alakoululaisista kärsii vanhemman alkoholinkäytöstä. 13 % kokenut viimeisen vuoden aikana fyysistä uhkaa arjessaan

Vanhempien uupumus ja mielenterveyden ongelmat

Suun terveyden tilanne huonontunut alakoululaisilla

Lasten pienituloisuusaste korkeaa, yhden vanhemman perheitä enemmän kuin maassa keskimäärin

Yhdyspintatyö kuntien, seurakuntien, järjestöjen, oppilaitosten ja yhdistysten kanssa

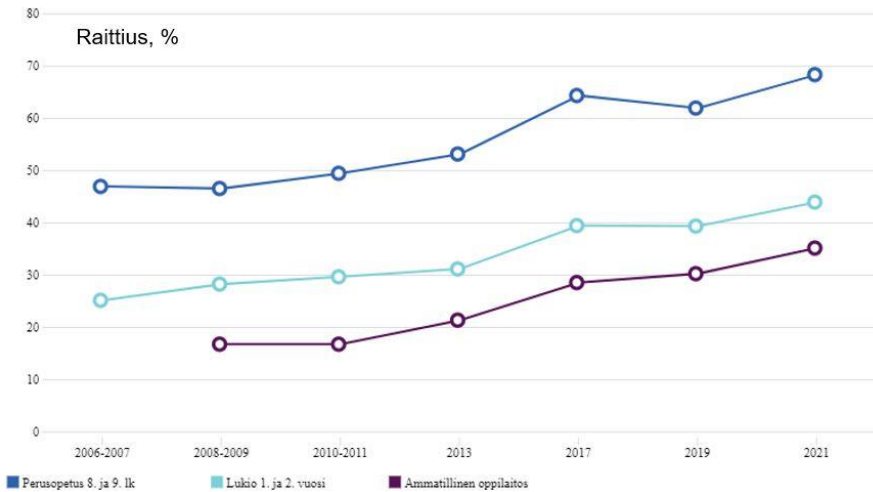
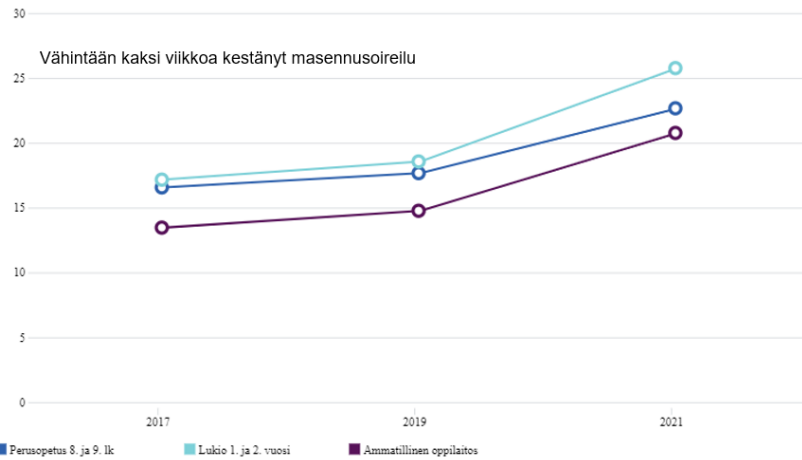

Huomioitava hyvinvointisuunnitelmassa

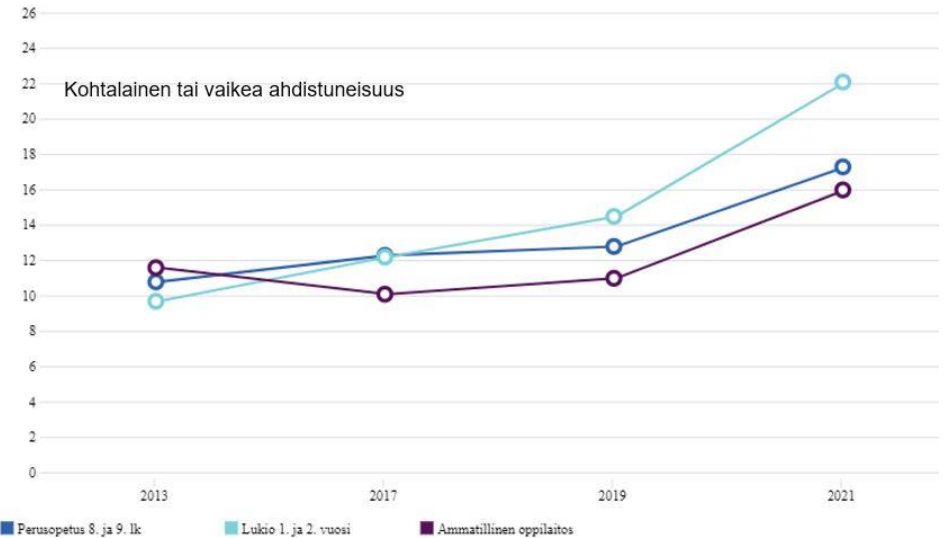
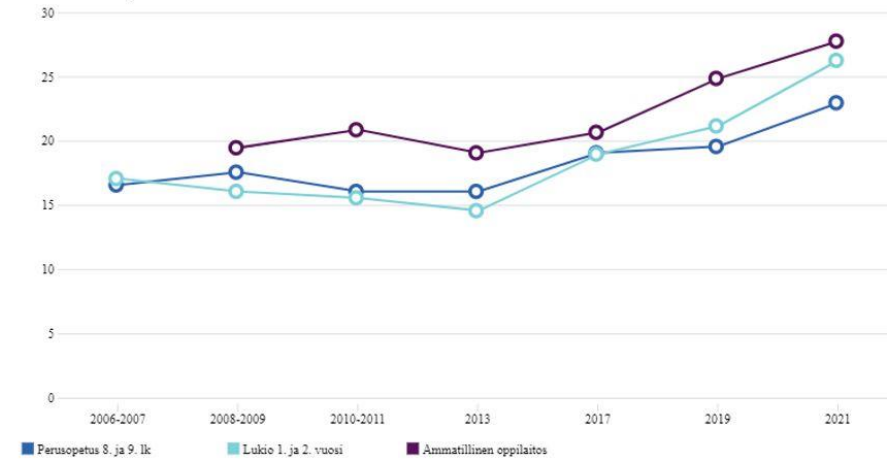
- Nuorten ahdistuneisuuden ja masennuksen tunnistaminen ja varhainen puuttuminen
- Nuorille räätälöidyt palvelut (digipalvelut)
- Osallisuus, kuuleminen
- Terveys- ja hyvinvointierot nuorten välillä (lukio ja amm.oppilaitos)
- Elämäntapaohjaus
- Päihteiden käytön vähentyminen edelleen
- Syrjäytymisen ehkäisy
- NEET-nuorien määrän (6 %) vähentyminen
- Nuorten hyvinvoinnin vahvistaminen opiskeluihin ja työ- ja perhe-elämään

Yhdyspintatyö kuntien, seurakuntien, järjestöjen, oppilaitosten ja yhdistysten kanssa

Nuoret ja nuoret aikuiset

Kokee terveydentilan kesinkertaiseksi tai huonoksi

Huomioitava hyvinvointisuunnitelmassa

- Työttömien terveystarkastusten (1,2 %) määrän lisääminen
- Osatyökykyisten palvelut ja kuntoutus
- Elämäntapaohjaus, tunnistaminen, puheeksiotto ja ohjaus
- Liikkuminen ja terveyttä edistävät ruokatottumukset
- Mielenterveyspalvelut ja mielenterveyden vahvistaminen

Yhdyspintatyö kuntien, seurakuntien, järjestöjen, oppilaitosten ja yhdistysten kanssa

Työikäiset

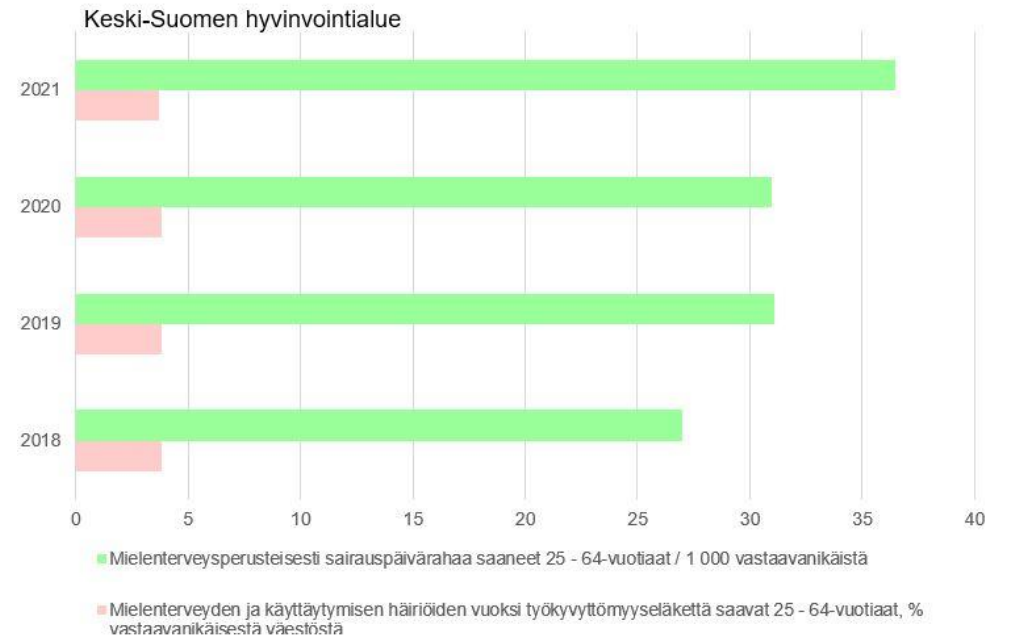
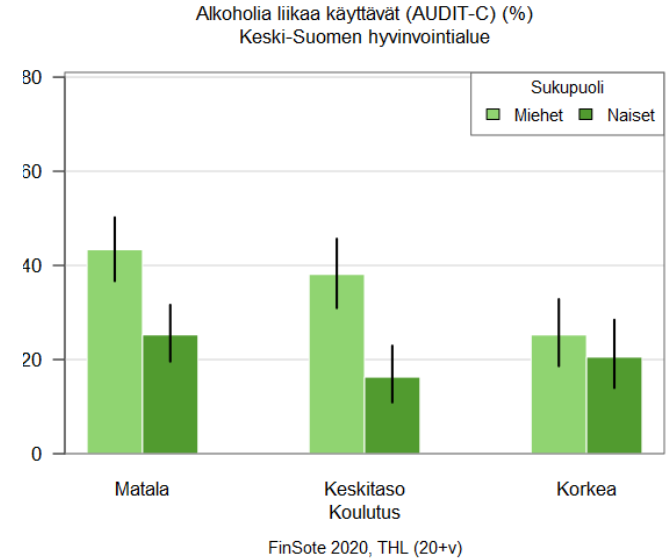
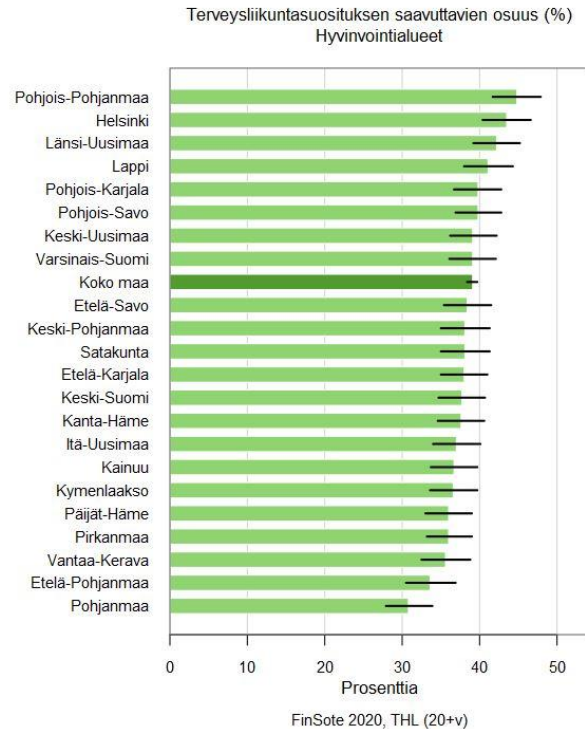
10 % kokee itsensä yksinäiseksi

60 % ylipainoisia, 22 % lihavia

Päivittäinen tupakointi laskussa (12 %)

Työikäisten työkyvyn paraneminen on pysähtynyt (2017)

Ulkomaalaistaustaisten työllistymisen haasteet

Huomioitava hyvinvointisuunnitelmassa

- Ikääntyneiden omaishoitajien tuki ja palvelut
- Elämäntapaohjaus
- Muistisairauksien varhainen tunnistaminen
- Liikuntamahdollisuudet ja muut harrastusmahdollisuudet
- Kaatumistapaturmien ehkäisy
- Palveluiden riittävyyden turvaaminen
- Yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäisy

Yhdyspintatyö kuntien, seurakuntien, järjestöjen, oppilaitosten ja yhdistysten kanssa

Ikääntyneet

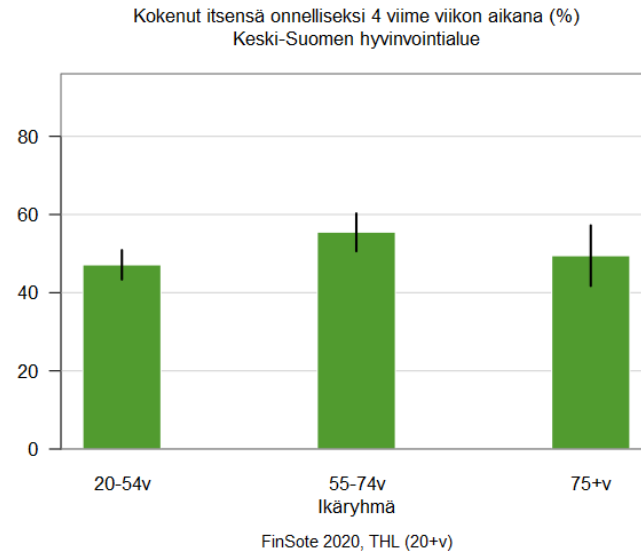
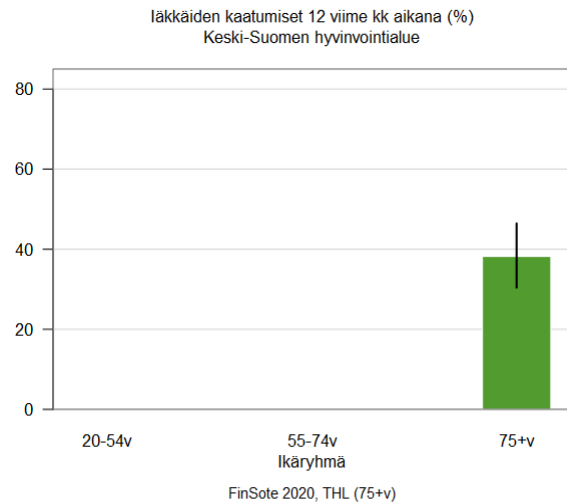
30 % yli 75-vuotiaista hoitaa kotona toimintakyvyltään heikentyntä puolisoa

9 % yli 75-vuotiaista kokee, ettei saa riittävästi apua

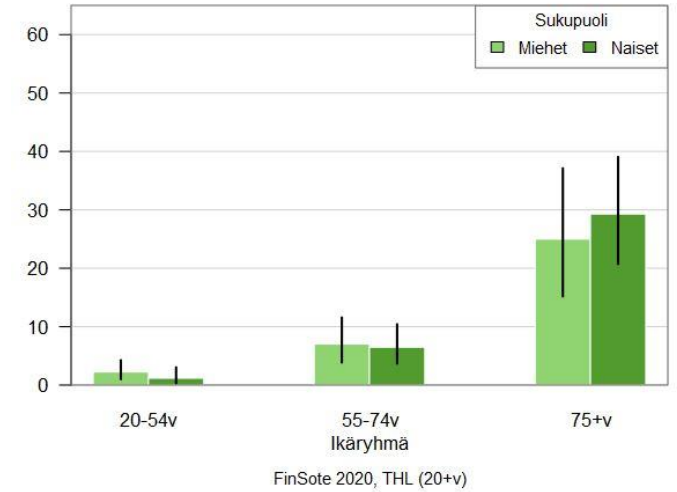
Yli 75-vuotiaista naisista noin 40 % on vähintään suuria vaikeuksia selviytyä arkitoimista

10 % vähintään suuria vaikeuksia itsestään huolehtimisessa

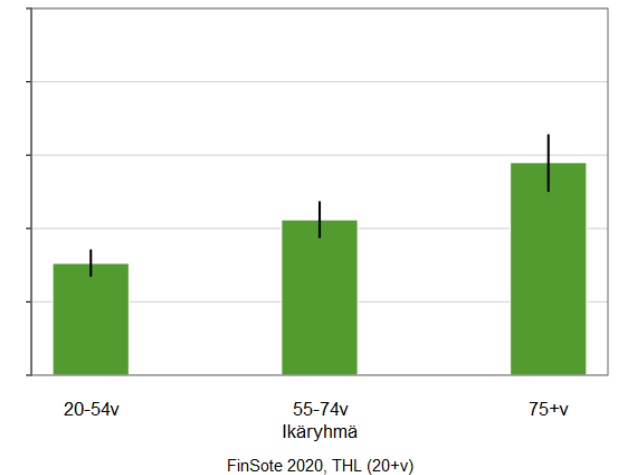
Yli puolet yli 75-vuotiaista kokee elämänlaatunsa hyväksi

500 metrin matkan kävelemissä suuria vaikeuksia, osuus (%)
Keski-Suomen hyvinvointialue

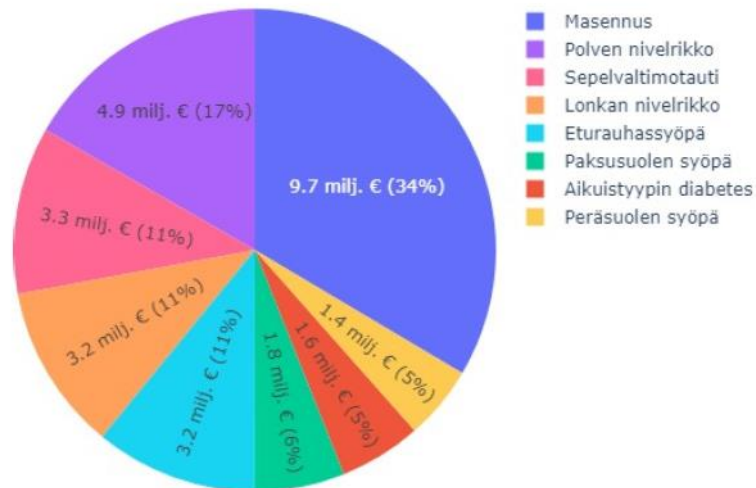

Keskitasoinen tai sitä huonompi koettu terveys (%)
Keski-Suomen hyvinvointialue

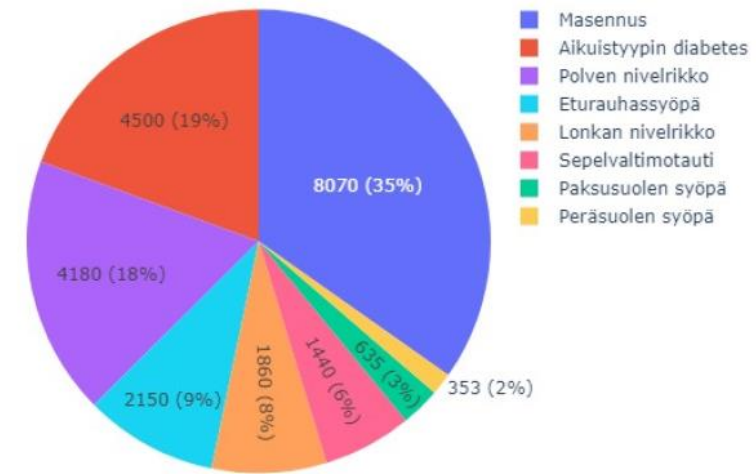

Kustannusten ja potilasmäärien jakautuminen sairauksittain vuonna 2019

Arvio kustannuksista vuonna 2019 (yhteensä 29 milj. €)

Arvio potilasmääristä vuonna 2019 (yhteensä 23200)

- Yllä oleva kuva kertoo arvion tarkasteltavien sairauksien suorista hoitokustannuksista Keski-Suomessa vuonna 2019.
- **Masennuksen hoito on selvästi suurin kustannuserä (9,7 milj. €) ja se kattaa noin kolmasosan tarkasteltavasta 29 miljoonan euron kokonaisuudesta. Polven (4,9 milj. €) ja lonkan nivelrikot (3,2 milj. €) kattavat yhteensä reilun neljänneksen, eri syövät puolestaan noin viidenneksen. Sepelvaltimotaudit (3,3 milj. €) on myös merkittävä kustannuserä, kun taas aikuistyyppin diabeteksen suorat kustannukset jäävät kohtuullisen pieniksi (1,6 milj. €) — suuri osa diabeteksen kustannuksista onkin muita kuin suoria terveydenhuoltokuluja. Myös sekä paksusuolen että peräsuolen syöpien osuudet (n. 5 %) ovat melko alhaisia, ja yhteensä niiden suorat kustannukset (3,2 milj. €) ovat suunnilleen yhtä suuria kuin eturauhassyövän..**

- Siirryttäessä potilasmäärien tarkasteluun sairauksien suhteellinen järjestys muuttuu hieman.
- **Masennuksen osuus potilasmääristä on noin kolmannes (8070 potilasta) kuten kustannustenkin tapauksessa. Toiseksi eniten (4500 potilasta) hoidettiin aikuistyyppin diabeteksen suhteen, vaikka sairauden suorat kustannukset olivatkin toiseksi alhaisimpia. Sekä paksusuolen että peräsuolen potilasmäärät ovat huomattavan pienet, vain muutamia satoja, ja niiden yhteenlaskettu osuus kaikista potilaista on vain 5 %. Polven nivelrikon potilasmäärä (4180) vastaa osuudeltaan sairauden kustannusosuutta. Sen sijaan lonkan nivelrikon hoitaminen on suhteessa kalliimpaa, minkä seurauksena osuus potilaista on joitakin prosenttiyksikköjä pienempi kuin osuus kustannuksista. Myös eturauhassyövän potilaiden määrä (2150) vastaa hieman pienempää osuutta kuin sairauden kustannukset.**

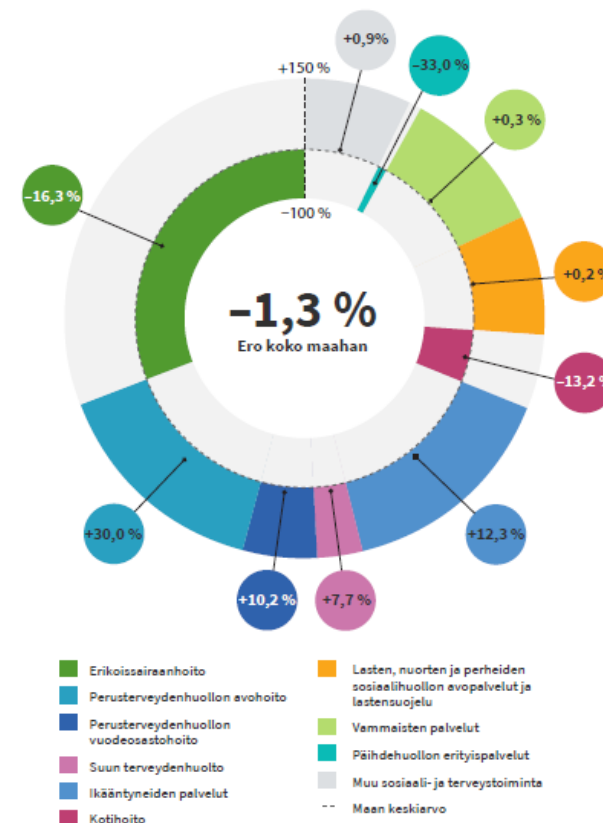
Sote-palveluiden kustannusten kehitys:

Kiteytys nykytilanteesta THL:n arviointiraportin pohjalta

- Keski-Suomen kuntien sosiaali- ja terveystoimen nettokäyttökustannukset olivat vuonna 2020 yhteensä 975 miljoonaa euroa.
- Sosiaali- ja terveystoimen nettokäyttökustannuksista **suhteellisesti suurin osuus muodostui erikoissairaanhoidosta (31 %)**, jonka osuus kokonaiskustannuksista pysyi vuonna 2020 lähes samana kuin vuonna 2019,
- **Asukaskohtaiset nettokäyttökustannukset kasvoivat vuonna 2020 5%**. Alueen sote-kustannusten kasvun taustalla on erityisesti perusterveydenhuollon avohoidon, ikääntyneiden ympärivuorokautisen hoivan, kotihoidon ja lastensuojelun laitos- ja perhehoidon kustannusten voimakas kasvu. **Vuonna 2021 nettokäyttökustannusten oletetaan pysyneen lähellä vuoden 2020 tasoa** (970 miljoonaa Keski-Suomen kuntien tilinpäätösarvioissa). Vuoden 2022 talousarvioissa sote-kustannusten osuus on 996 miljoonaa euroa.
- Keski-Suomen sote-nettokustannukset (euroa/asiakas) olivat vuonna 2020 reilun prosentin maan keskiarvoa alhaisemmat (3576 euroa/asukas).
- Keski-Suomi oli erityisen kustannustehokas päihdehuollon erityispalveluiden (-33%) erikoissairaanhoidon (-16%) ja kotihoidon (-13%) palveluiden tuottamisessa.
- Kustannustaso oli puolestaan maan keskiarvoa huomattavasti korkeampi perusterveydenhuollon avohoidossa (+30%), ikääntyneiden palveluissa (+12%) perusterveydenhuollon vuodeosastohoidossa (+10%) sekä suun terveydenhuollossa (+7%).

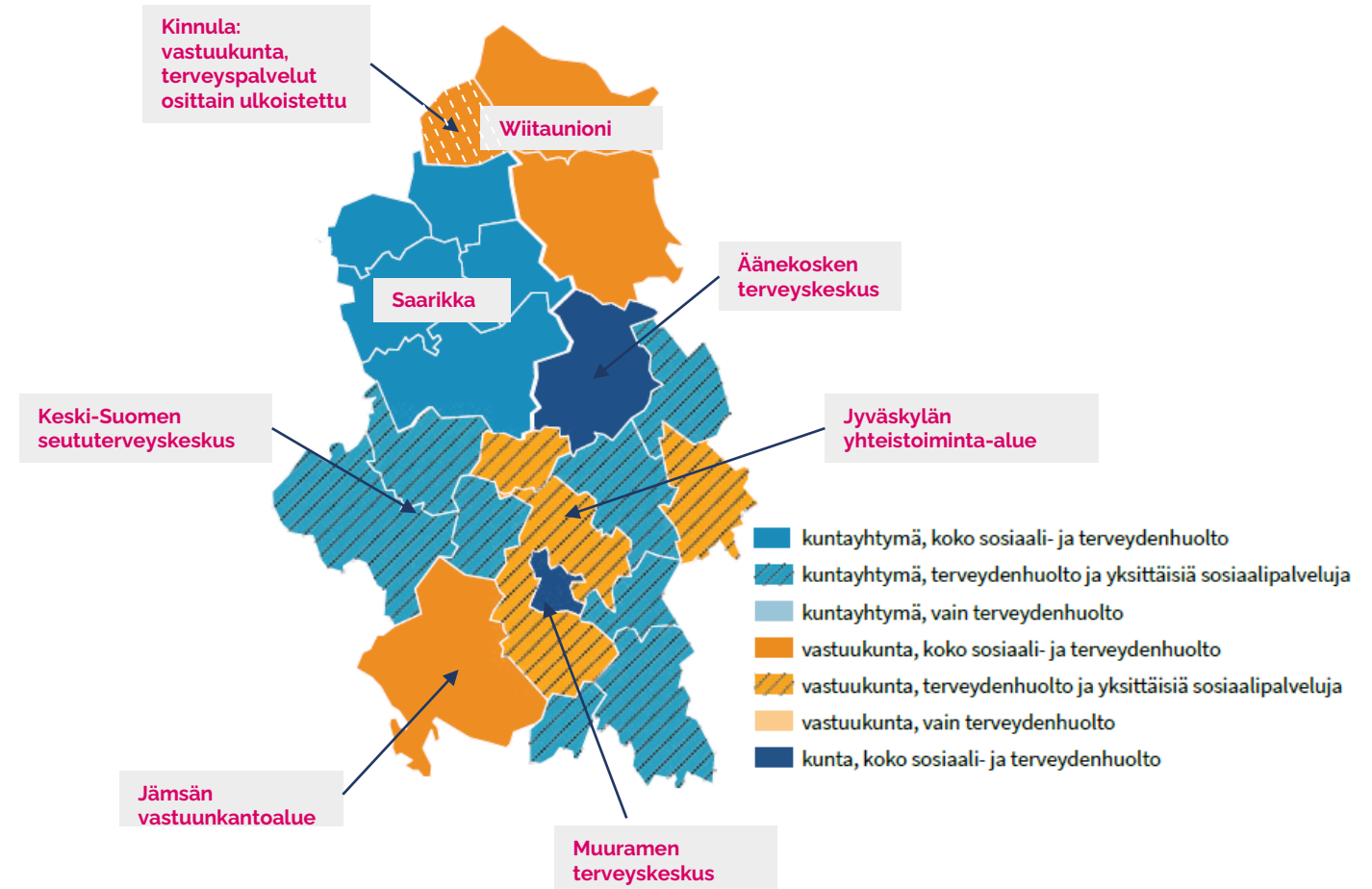
Sosiaali- ja terveystoimen asukaskohtaisten nettokäyttökustannusten jakauma vuonna 2020

Kuviossa esitetään kustannusten (euroa/asukas) jakauma tehtävittäin. Jos hyvinvointialueen menot ovat maan keskiarvoa suuremmat, kuvion tehtäväkohtainen osa ylittää katkoviivalla kuvatun maan keskiarvon. Ero maan keskiarvoon on kuvattu myös prosentteina. Tehtäväkohtaisen osuuden leveys kuvaa suhteellista osuutta alueen kaikista sosiaali- ja terveystoimen nettokäyttökustannuksista.

Sote-palvelujen järjestämisen nykytila

- Keski-Suomen maakuntaan kuuluu tällä hetkellä yhteensä 22 kuntaa kun Kuhmoisten kunta siirtyi Pirkanmaan maakuntaan vuoden 2021 alusta. Jämsän kaupunki, joka kuuluu Keski-Suomen maakuntaan, on vielä tällä hetkellä erikoissairaanhoidon osalta Pirkanmaan sairaanhoitopiiriin jäsenkunta. Perustason terveystalut Jämsä järjestää tällä hetkellä oman kuntansa lisäksi myös Kuhmoisten kunnan asukkaille. Vuoden 2023 alusta Jämsä tulee kuulumaan kokonaisuudessaan tulevaan Keski-Suomen hyvinvointialueeseen.
- **Sosiaali- ja terveystalujen järjestämisvastuu jakautuu nykyisen Keski-Suomen sairaanhoitopiirin alueella kuntien (21 kuntaa; ts. kaikki Keski-Suomen kunnat paitsi Jämsä), niiden muodostamien yhteenliittymien ja sairaanhoitopiirin kesken. Jäsenkunnista Muurame ja Äänekoski järjestävät perustason sosiaali- ja terveystalut oman kuntansa asukkaille.**
- **Sairaanhoitopiirin alueella on lisäksi erilaisia kuntien yhteistoimintaan liittyviä järjestelyjä.** Keski-Suomen seututerveyskeskus on sairaanhoitopiirin liikelaitos, joka tuottaa terveydenhuollon perustalut kahdeksalle kunnalle. Jyväskylän yhteistoiminta-alueella Jyväskylän kaupunki järjestää ja tuottaa terveydenhuollon perustalut oman kuntansa asukkaiden lisäksi kahden muun kunnan asukkaille.
- Osassa kuntia on ulkoistettu terveystaluita osittain tai kokonaisvaltaisemmin.

Kuntayhtymä Saarikka = Kivijärvi, Kyyjärvi, Karstula, Kannonkoski, Saarijärvi.

Kuntayhtymä Wiitaunioni = Viitasaaren, Pihtiputaan, Kinnula

Keski-Suomen seututerveyskeskus = Joutsa, Luhanka, Toivakka, Keuruu, Multia, Petäjävesi, Laukaa, Konnevesi

Jyväskylän yhteistoiminta-alue = Jyväskylä, Uurainen, Hankasalmi

Pelastustoimi – yhteenveto nykytilasta

- **Tehtäviä vuosittain yhteensä noin 5300**, joista
 - Kiireellisiä 3300
 - Muita 2000
- Tulipalot 670
- Liikenneonnettomuudet 920
- Öljyvahingot 170
- Vaarallisten aineiden onnettomuudet alle 20
- Tarkastus- ja varmistustehtävät 1600
- Ensivastetehtävät 500
- Ihmisen pelastamistehtävät 150
- Eläimen pelastamistehtävät 100
- Vahingontorjuntatehtävät 800
- Avunantotehtävät 300
- Pelastuslaitoksen päätoiminen pelastushenkilöstö päivystää 24/7 Jyväskylässä ja Äänekoskella.
- Päiväpaloasemat sijaitsevat Jämsässä, Laukaassa, Keuruulla, Saarijärvellä ja Viitasaarella. Lisäksi Muuramessa, Laukaassa ja Karstulassa on monitoimiyksikkö.
- Suurin osa pelastustehtävistä tulee suurimpiin kuntakeskuksiin Jyväskylään, Jämsään ja Äänekoskelle. Kaiken kaikkiaan tehtävien jakautuminen noudattelee kuntien kokoa. Taajamin tulleiden hälytysten osuus oli 65% vuosina 2016-2019.
- Tarkastelujaksona 2016-2019 riskialueiden 2-4 alueiden kohdalla pelastustoimen toimintavalmius saavutti sille asetetut ajalliset tavoitteet. Riskialueen 1 kohdalla keskimääräinen toimintavalmius ylitti niukasti asetetut ajalliset tavoitteet.

Keski-Suomen pelastuslaitoksen tehtävät kuntiin 2016-2019 sekä pelastustoiminnan organisoituminen alueella

- Keski-Suomen pelastuslaitos hälytetään keskimäärin noin **5000 kertaa vuodessa erilaisille tehtäville**. Se tarkoittaa, että pelastuslaitoksen alueelle tulee keskimäärin 14 tehtävää joka päivä.
- Oikealla olevassa taulukossa esitetään pelastuslaitokselle osoitetut tehtävät kunnittain vuosina 2016–2019.
- Taulukosta voidaan havaita, että suurin osa tehtävistä tulee suurimpiin kuntakeskuksiin Jyväskylään, Jämsään ja Äänekoskelle. Kaiken kaikkiaan tehtävien jakautuminen noudattelee kuntien kokoa.
- Pelastuslaitoksen päätoiminen pelastushenkilöstö päivystää 24/7 Jyväskylässä ja Äänekoskella.
- Päiväpaloasemat sijaitsevat Jämsässä, Laukaassa, Keuruulla, Saarijärvellä ja Viitasaarella. Lisäksi Muuramessa, Laukaassa ja Karstulassa on monitoimiyksikkö.

Kunta	2016	2017	2018	2019
Hankasalmi	120	137	150	113
Joutsa	172	169	167	166
Jyväskylä	1940	1726	2008	2026
Jämsä	577	552	601	502
Kannonkoski	55	52	49	46
Karstula	84	89	98	106
Keuruu	314	243	292	250
Kinnula	52	26	43	45
Kivijärvi	39	32	43	38
Konnevesi	67	62	59	55
Kyyjärvi	41	55	56	42
Laukaa	378	338	349	392
Luhanka	23	24	32	43
Multia	47	65	66	66
Muurame	116	96	114	123
Petäjävesi	83	60	90	94
Pihtipudas	112	109	131	110
Saarijärvi	234	185	242	221
Toivakka	66	52	77	76
Urainen	70	45	76	68
Viitasaari	204	181	212	198
Äänekoski	467	482	601	491
Yhteensä	5261	4780	5556	5271

Taulukko 2 Pelastuslaitoksen tehtävät kuntiin 2016–2019

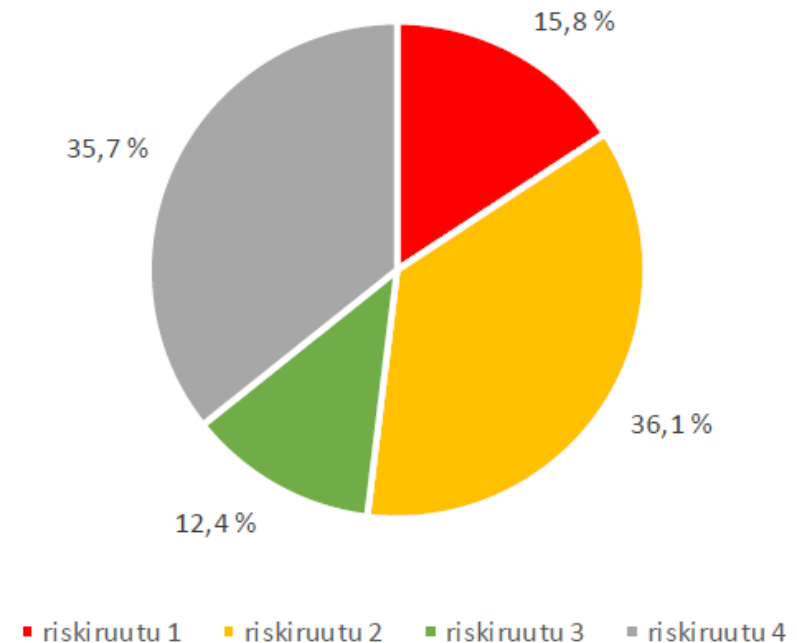
Keski-Suomen kuntien riskiruudut ja asukasluvut

Kunta	Riskiluokka 1	Riskiluokka 2	Riskiluokka 3	Riskiluokka 4	Ruutuja[1 km * 1 km]	Asukasluku 30.9.2020	Muutos syys 19-syys 20
Jyväskylä	14	77	53	1 316	1 460	143 590	0,78 %
Jämsä	1	18	29	1 776	1 824	19 976	-1,44 %
Äänekoski	1	14	20	1 106	1 141	18 577	-1,14 %
Laukaa		14	18	794	826	18 840	-0,36 %
Keuruu		8	12	1 409	1 429	9 517	-1,02 %
Muurame		8	12	171	191	10 178	0,20 %
Saarijärvi		7	10	1 405	1 422	9 215	-1,23 %
Viitasaari		5	5	1 577	1 587	6 099	-1,61 %
Karstula		3	6	953	962	3 868	-2,18 %
Joutsa		2	9	1 056	1 067	4 308	-1,89 %
Hankasalmi		1	8	678	687	4 780	-2,19 %
Kinnula		1	2	496	499	1 611	-0,43 %
Konnevesi		1	2	677	680	2 594	-1,89 %
Petäjävesi		1	5	490	496	3 754	-2,49 %
Pihtipudas		1	6	1 236	1 243	3 958	-1,96 %
Toivakka		1	2	413	416	2 407	0,59 %
Uurainen		1	3	369	373	3 654	-1,30 %
Multia			4	761	765	1 563	-0,45 %
Kannonkoski			3	543	546	1 323	-1,78 %
Kivijärvi			2	600	602	1 098	0,73 %
Kyyjärvi			6	468	474	1 295	-1,45 %
Luhanka			1	308	309	698	1,45 %
Yhteensä	16	163	218	18 602	18 999	272 903	-0,14 %

Keski-Suomen pelastustoimien kaikkien tehtävien jakaantuminen eri riskiluokkien ruutuihin 2016-2019

- Kaaviossa esitetään Keski-Suomen pelastuslaitokselle osoitettujen tehtävien jakautuminen riskiruuduittain.
- Kaaviosta näkyy, että kaikista Keski-Suomen pelastuslaitoksen hälytyksistä noin 65 prosenttia tulee taajamiin eli riskiluokkien 1–3 alueille, ja näistä riskiluokan 1 ruutuihin noin 16 prosenttia.

Kaikkien tehtävien jakautuminen eri riskiluokkien ruutuihin 2016–2019

SM:n toimintavalmiusohjeen mukaiset ajat kohteiden tavoittamiseen ja tavoiteaikojen toteutuminen vuosina 2016-2019

- Sisäministeriön julkaisema Pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohje (2012) asettaa riskialueille seuraavat neljä pelastustoimintaan liittyvää tavoitetta:
- 1. **Pelastusyksikölle asetetut saavutettavuustavoitteet** eli se, kuinka nopeasti ensimmäinen yksikkö saavuttaa sille osoitetun palvelutehtävän.
- 2. **Pelastustoiminnan toimintavalmiusaika** eli se, kuinka nopeasti kohteeseen osoitetut resurssit kykenevät aloittamaan tehokkaan pelastustoiminnan.
- 3. **Pelastustoiminnan avunsaantiaika**, jolla tarkoitetaan sitä, milloin avun tarvitsija saa tarvitsemansa avun kohteeseen hälytetyiltä yksiköiltä.
- 4. **Riskiluokittaiset aikamäärät, joiden aikana tulisi tavoittaa kohde pelastusjoukkueella suuremmissa onnettomuuksissa ja tulipaloissa.**
- Ylemmässä taulukossa on esitetty edellä esitettyihin pelastustoimen tavoitteisiin liittyvät toimintavalmiusajat. Alemmassa taulukossa on puolestaan esitetty kiireellisten tehtävien keskimääräiset tavoittamisajat (punaisella merkitty tavoitetta pidemmät toteutuneet keskimääräiset tavoittamisajat).

Tavoite	I	II	III	IV
Ensimmäinen yksikkö tavoittaa kohteen	6 min	10 min	20 min	ei vaatimusta
Pelastustoiminnan toimintavalmius	11 min	14 min	22 min	
Avunsaantiaika	13 min	16 min	24 min	40 min*
Pelastusjoukkue kohteessa	20 min	30 min	30 min	

Riskialue	I	II	III	IV
Ensimmäisen yksikön tavoiteaika keskimäärin	06:11	07:26	09:54	15:35
Pelastustoiminnan toimintavalmius keskimäärin	11:28	12:48	13:43	19:02
Avunsaantia aika keskimäärin	13:54	15:05	16:08	22:05
Pelastusjoukkue kohteessa keskimäärin	10:58	15:27	19:55	29:21

Taulukko 4 Kiireellisten tehtävien keskimääräiset tavoittamisajat 2016–2019

Keski-Suomen hyvinvointialueen 5/2022 näkymä oletetusta rahoituksesta ja siirtyvistä kustannuksista vuonna 2023

Laskennallinen rahoitus

Palvelutarpeen, väestön määrän, olosuhdetekijöiden ja hyte-kertoimen perusteella laskettu laskennallinen rahoitus on vuonna 2023 Keski-Suomen hyvinvointialueella **noin 1 096 miljoonaa euroa** (VM 5/2022). Hyvinvointialueen laskennallinen rahoitus on lisääntynyt noin 4,8% aikaisemmasta VM 10/2021 arviosta, joka oli yhteensä noin 1 046 miljoonaa euroa. Tarkempi analyysi laskennallisen rahoituksen määrän muutoksesta on esitetty seuraavalla kalvolla.

Siirtyvät kustannukset

VM:n 5/2022 arvioimat, kuntien ilmoittamien tilinpäätösarvioiden 2021 ja talousarvioiden 2022 perusteella arvioidut hyvinvointialueen siirtyvät kustannukset ovat noin **1 027 miljoonaa euroa**. VM:n arvioima siirtyvien kustannuksien määrä on noussut VM:n aikaisemmasta 10/2021 arviosta. VM arvioi 10/2021 siirtyvien kustannuksien olevan noin 991 miljoonaa euroa.

Mikäli vuoden 2022 siirtyvät kustannukset ennustetaan hyvinvointialueen kuntien historiallisen kustannuskehityksen ja alueen kuntien talousarvioiden perusteella ennustetut siirtyvien kustannusten määrä on noin **1 036 miljoonaa euroa**. Historiallinen kustannuskehitys sisältää vuosien 2015-2020 nettokustannukset, joita on käytetty toteamaan perustuvan ennusteen tekemiseen vuosille 2021 ja 2022.

Siirtymätasaus

Keski-Suomen siirtymätasauksen määrä on noin **18 miljoonaa euroa**, eli 67 euroa asukasta kohden VM arviossa 5/2022. Siirtymätasaus vähennetään hyvinvointialueen laskennallisesta rahoituksesta.

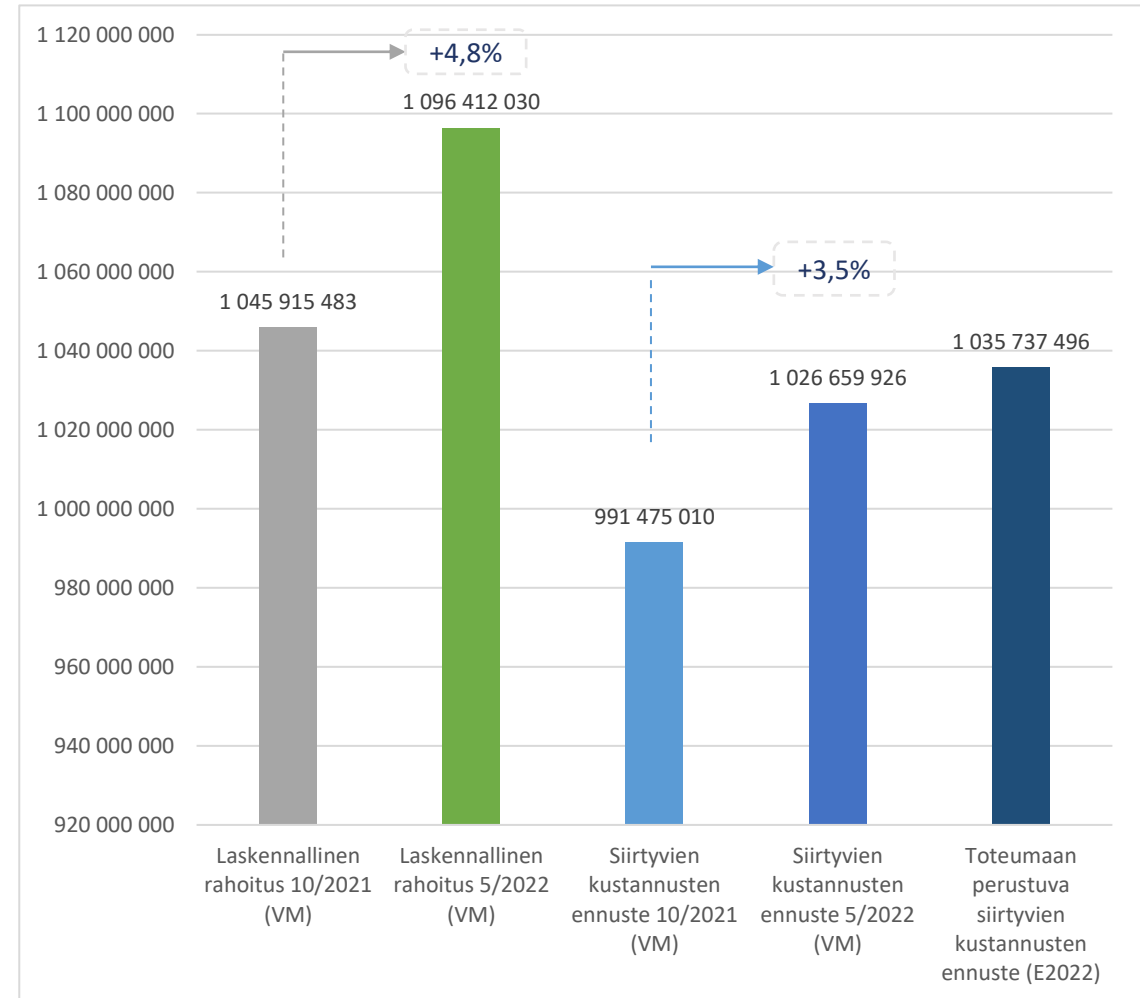
Hyvinvointialueen rahoitus 2023

Siirtymätasaus huomioiden Keski-Suomen hyvinvointialueen kokonaisrahoituksen oletetaan siten olevan vuonna 2023 noin 1 078 miljoonaa euroa eli 51 miljoonaa euroa suuremmat kuin VM:n 5/2022 ennusteen mukaiset vuoden 2023 siirtyvät kustannukset.

Mikäli siirtyvät kustannukset arvioidaan toteutuneisiin kustannuksiin perustuvan ennusteen pohjalta, siirtyvät kustannukset ovat 1 036 miljoonaa euroa, eli 42 miljoonaa euroa oletettua rahoitusta pienemmät.

Sekä laskennalliseen rahoitukseen että siirtyviin kustannuksiin liittyy kuitenkin vielä merkittävää epävarmuutta.

Yleiskatteisen rahoituksen vertailu

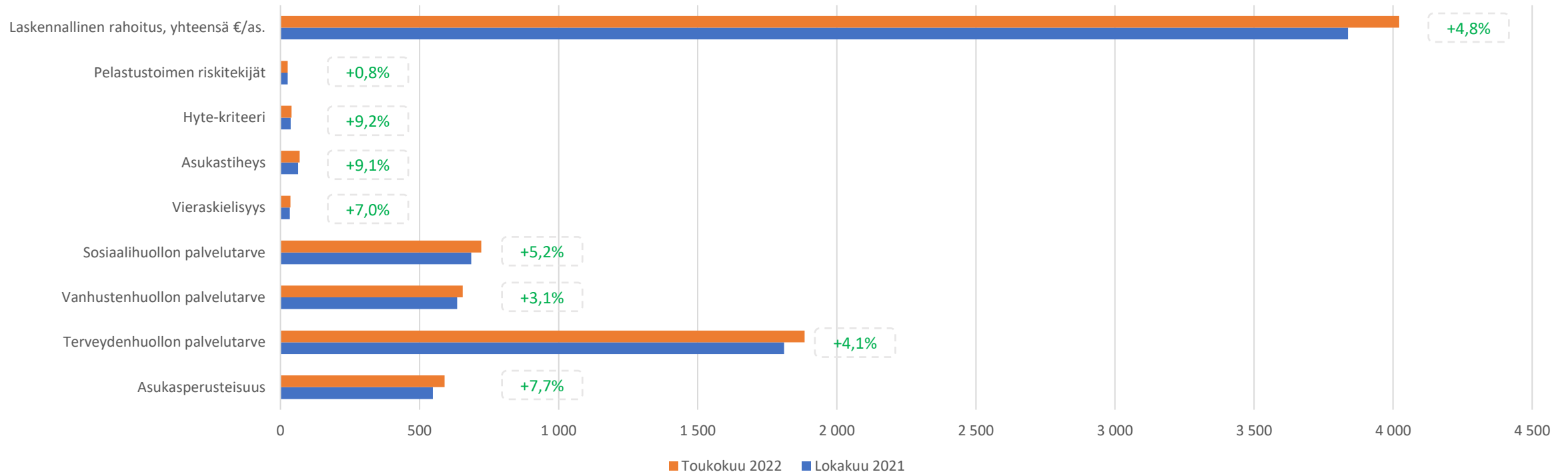

VM:n 5/2022 päivitysten myötä Keski-Suomen hyvinvointialueen saama vuoden 2023 laskennallinen rahoitus kasvaa noin 4,8% verrattuna VM:n 10/2021 arvioon

VM on tehnyt 5/2022 arvioissa päivityksiä laskennallisen rahoituksen eri kriteerien painotuksiin. Kokonaisuudessaan Keski-Suomen laskennallinen rahoitus muuttuu 10/2021 arvion noin 1046 miljoonasta eurosta noin 1096 miljoonaan euroon. Hyvinvointialueelle ei allokoidu rahoitusta kaksikielisuuden, saaristolaisuuden tai saamenkielisuuden perusteella. Laskennallisen rahoituksen muutoksien taustalla vaikuttavat muun muassa:

- Hyvinvointialuekohtaisen rahoituksen määrätymisperusteisiin uusimpien kustannustietojen perusteella tehdyt päivitykset terveydenhuollon, vanhustenhuollon ja sosiaalihuollon tehtäväkohtaisin painotuksiin.
- Terveydenhuollon, vanhustenhuollon ja sosiaalihuollon tarvetekijöiden ja niiden painokertoimien päivitykset terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tutkimukseen perustuen.

Keski-Suomen laskennallisen rahoituksen muutokset
VM arvioissa 10/2021 ja 5/2022

Keski-Suomen hyvinvointialueen lainanottovaltuuden laskennallinen kehitys 2018-2023

<i>Tuhansia euroja</i>	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Lainanhoitokatteeseen perustuva lainan enimmäismäärä (10 x edellisen vuoden vuosikate + korkokulut) (A)	225 668	67 325	-35 217	50 940	123 679	278 777
Tilikauden alun ennakoitu lainamäärä (lyhyt- ja pitkäaikainen laina yhteensä) (B)	197 863	319 605	432 834	472 891	468 048	449 485
Lainanottovaltuus (C = A-B)	27 806	-252 281	-468 052	-421 951	-344 369	-170 708
Tilikauden toteutuneet/suunnitellut investoinnit yhteensä (käyttöomaisuuden myyntituotot vähennetty) (D)	142 373	136 629	46 132	7 225	9 014	12 389
Lainakaton mahdollistamien lisäinvestointien määrä (C-D)	-114 567	-388 910	-514 184	-429 176	-353 383	-183 097
Tuloslaskelman vuosikate (edellinen vuosi: tilinpäätöstiedot/taloussuunnitelma) (E)	22 093	6 392	-3 904	4 794	12 068	27 578
Korkokulut (edellinen vuosi: tilinpäätöstiedot/taloussuunnitelma) (F)	474	340	382	300	300	300
Tuloslaskelman vuosikate ja korkokulut yhteensä (G= E + F)	22 567	6 732	-3 522	5 094	12 368	27 878
Korkokulut (edellinen vuosi: tilinpäätöstiedot/taloussuunnitelma) (F)	474	340	382	300	300	300
Laskennallinen lainanlyhennys (aloittavan taseen lainamäärä/10) (H)	19 786	31 961	43 283	47 289	46 805	44 949
Korkokulut ja laskennallinen lainanlyhennys yhteensä (I = F + H)	20 260	32 301	43 665	47 589	47 105	45 249
Laskennallinen lainanhoitokate= G/I	1,1	0,2	-0,1	0,1	0,3	0,6

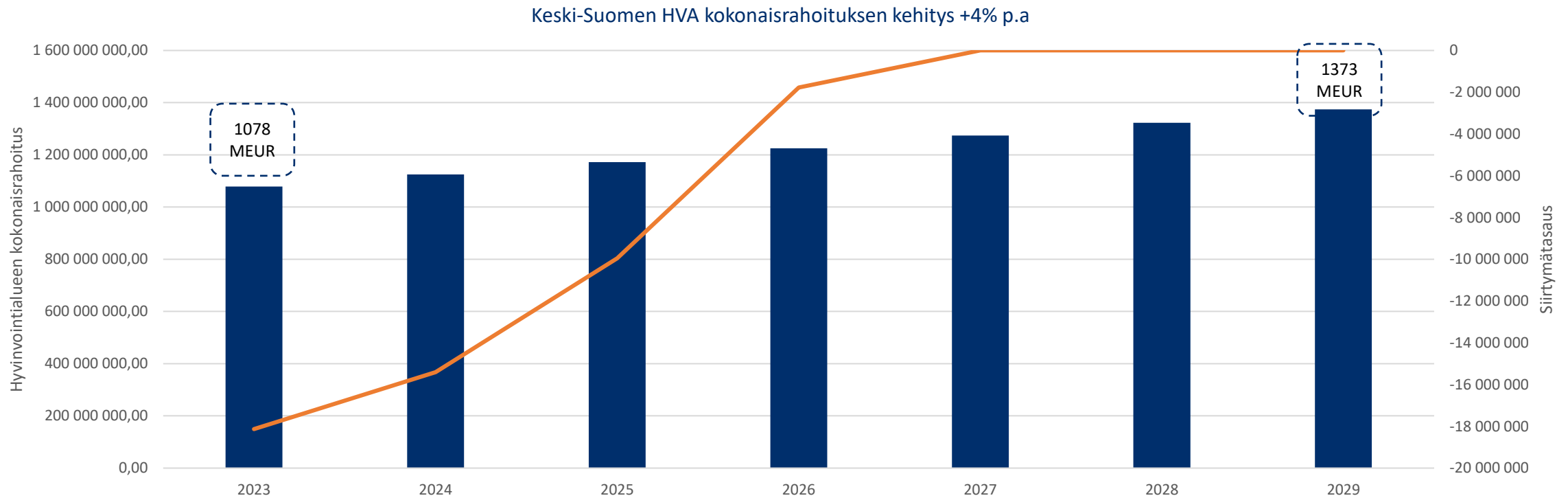
Vuonna 2023 käyttöönotettava lainanottovaltuutus lasketaan lainanhoitokatteeseen perustuvan lainan enimmäismäärän sekä tilikauden alun ennakoitun lainamäärän lyhyt- ja pitkävaikutteisten lainojen yhteissumma) erotuksena. Lainan enimmäismäärä (A) on laskettu esimerkkilaskelmassa korkokulujen kanssa. Lainanhoitokatteeseen perustuvan lainan enimmäismäärän laskentakaava on muodossa: 10 x (edellisen vuoden vuosikate + korkokulut).

Vuotta 2023 koskeva lainanottovaltuutus tullaan Voimaannpanolain 57 pykälän mukaan määrittämään siten, että se lasketaan kuhunkin hyvinvointialueeseen siirtyvien sairaanhoitopiirien ja erityishuoltopiirien kuntayhtymien vuoden 2021 tilinpäätösten tietojen ja vuoden 2022 talousarvion tietojen perusteella. Tässä laskelmassa huomioitu talouden ja lainakannan kehitys perustuu tilinpäätöstietoihin 2017-2019, talousarvioihin 2020 ja 2021 sekä taloussuunnitelmaan 2021-2024. Laskennallinen hoitokate on siten suuntaa-antava ja täsmentyy vuoden 2021 tilinpäätöksen ja vuoden 2022 talousarvion pohjalta.

Yllä mainittujen tietojen pohjalta määritetty laskennallinen lainanottovaltuutus on merkittävästi negatiivinen, mikä tarkoittaa sitä, että Keski-Suomen hyvinvointialueella ei tule olemaan mahdollisuutta pitkäaikaisen lainan ottamiseen ja investointeihin ilman ministeriöiden myöntämää lisälainanottovaltuutusta.

Näkymä Keski-Suomen hyvinvointialueen rahoituksen kehittymiseen 2023-2029

Siirtymätasaus vähentää rahoitusta vuosien 2024-2026 aikana yhteensä noin 45 miljoonaa euroa. Tästä huolimatta, hyvinvointialueen kokonaisrahoituksen voidaan olettaa kasvavan noin 4% vuosittain ja saavuttaen noin 1,3 miljardin euron tason vuonna 2029. Rahoituksen tasoon kuitenkin vaikuttaa merkittävästi alueen palvelutarpeen kehitys sekä laskennallisten perushintojen osuudet, joita tässä laskelmassa ei ole voitu huomioida. Hyvinvointialueen kokonaisrahoituksen kehitys on kuvattu alla olevassa kuvassa sinisillä pylväillä ja siirtymätasaus oranssilla.

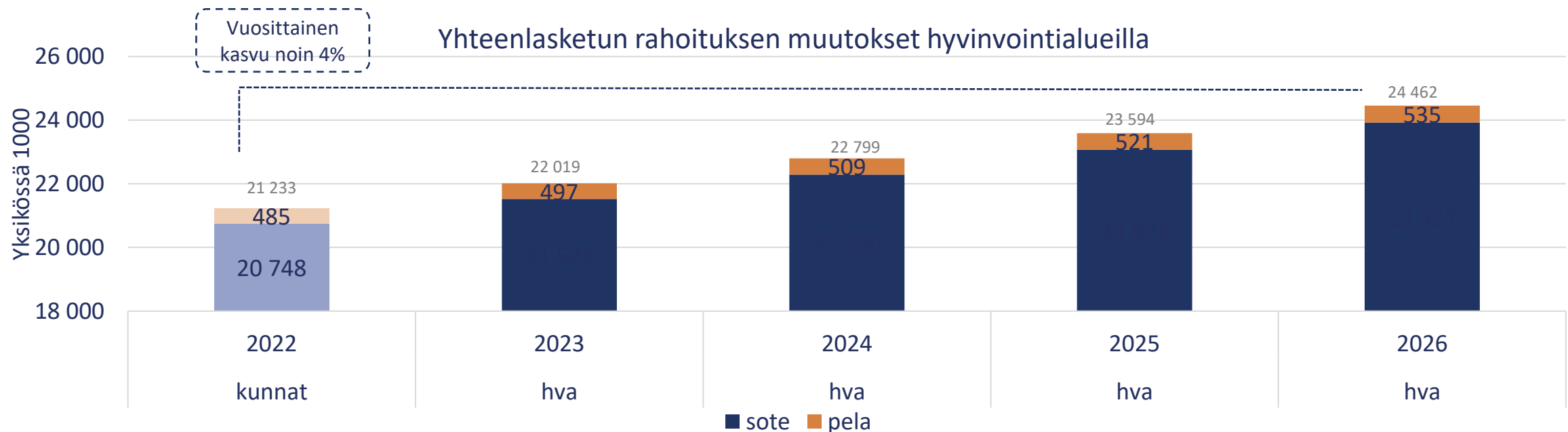

Huom! Laskennallisen rahoituksen taso pysyy laskelmassa staattisena vaikka todellisuudessa tarpeen muutokset voivat lisätä tai vähentää rahoituksen määrää. Lisäksi palvelu ja kustannustason muutoksina pidetään vain valtion tason rahoituksen muutosta.

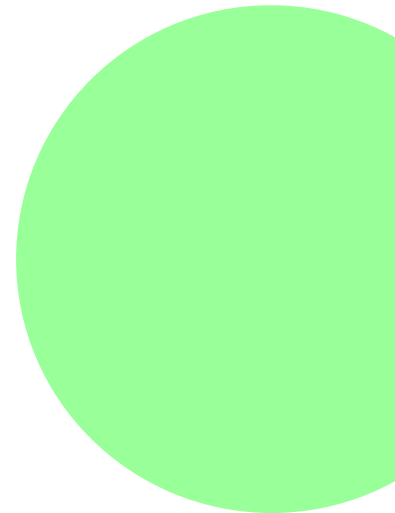
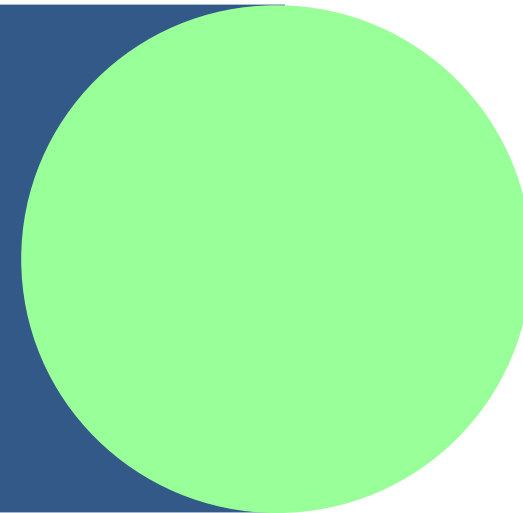
Yleisnäkymä hyvinvointialueiden rahoituksen muutoksista palvelutarpeen näkökulmasta

Kuntien sote- ja pelapalveluiden kokonaisrahoitus on vuonna 2022 noin 21,2 miljardia euroa. Näistä sosiaali- ja terveydenhuollon osuus on n. 20,75 miljardia euroa ja pelastustoimen n. 485 miljoonaa euroa.

Hyvinvointialueiden rahoituksen arvioidaan olevan 22 miljardia vuonna 2023. Vuonna 2026 sen arvioidaan puolestaan olevan 24,4 miljardia. Hyvinvointialueiden kokonaisrahoituksen arvioidaan siten kasvavan noin 4% vuodessa vuoteen 2026 saakka.

**Keski-Suomen
hyvinvointialuestrategia
31.5.2022**

Keski-Suomen hyvinvointialuestrategia 2030

Visio 2030

*Keskisuomalaisen kokemus hyvinvoinnista, terveydestä ja turvallisuudesta on maan kärkeä.
Hyvinvointialue on vetovoimainen asukkaille, henkilöstölle ja yrityksille.*

Keskeiset strategiset tavoitteet

- Keskisuomalaisen kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu.
 - Keskisuomalaisen hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat.
- Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.
 - Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.

Strategiset menestystekijät

Ihmislähtöiset ja kustannusvaikuttavat palvelut sekä saumaton palvelujen yhteensovittaminen

Hyvinvoiva, osaava ja osallistuva henkilöstö

Vankka tietopohja ja systemaattinen tiedon hyödyntäminen

Sujuva ja saumaton kumppanuus

Aktiiviset ja osallistuvat asukkaat sekä toimivat ennaltaehkäisevät palvelut

Toiminnan tavoitteellinen kehittäminen ja uudistaminen

Missio

Edistämme hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta Keski-Suomessa vaikuttavasti ja laajalla yhteistyöllä.

Arvot

- Kohtaamme ihmislähtöisesti ja yhdenvertaisesti - - Toimimme avoimesti yhteistyössä - - Olemme luotettavia ja vastuullisia, myös tuleville sukupolville -

Arvot

- **Kohtaamme ihmislähtöisesti ja yhdenvertaisesti.**
 - Olemme keskisuomalaisia varten. Näemme ihmisen kokonaisuutena ja ymmärrämme ihmisten erilaiset tarpeet. Kunnioitamme eri näkemyksiä, mahdollistamme jokaisen osallisuuden ja edistämme yhdenvertaisuutta. Kehitämme palveluja ja palvelupolkuja niin, että ne toimivat niin henkilöstön, asiakkaiden kuin asukkaidenkin näkökulmasta. Palvelut ovat yhdenvertaisesti ja oikea-aikaisesti saatavilla ja saavutettavissa koko Keski-Suomessa.
- **Toimimme avoimesti yhteistyössä.**
 - Yhdessä olemme enemmän. Jaamme tietoa avoimesti niin työyhteisössä kuin sen ulkopuolellakin. Toimintamme on läpinäkyvää ja vuorovaikutteista, jotta se mahdollistaa yhteistyön, minkä avulla saavutamme enemmän kuin yksin pystyisimme saavuttamaan.
- **Olemme luotettavia ja vastuullisia, myös tuleville sukupolville.**
 - Olemme myös tulevia keskisuomalaisia varten. Toimimme vastuullisesti niin taloudellisesti, sosiaalisesti kuin ekologisesti. Toimintamme perustuu tutkittuun tietoon ja ammattitaitoon. Oikeudenmukaiset tekomme ja luotettava toimintamme lunastavat keskisuomalaisten odotukset ja luottamuksen.

Keski-Suomen hyvinvointialuestrategia 2030: Strategiset menestystekijät (1/6)

Strateginen menestystekijä

Ihmislähtöiset ja kustannus- vaikuttavat palvelut sekä saumaton palvelujen yhteensovittaminen

- Alueen palvelujen järjestäminen kokonaisuutena sekä voimavarojen suuntaaminen palvelutarpeen perusteella ottaen huomioon eri asukasryhmät ja alueet.
- Palveluiden, tuen ja hoitoon pääsyn sujuvuuden, oikea-aikaisuuden ja ihmislähtöisyyden varmistaminen. Tarvittavat päätökset palveluiden myöntämisestä tehdään lähellä asiakasta.
- Asiakas- ja potilassuhteiden jatkuvuuden turvaaminen.
- Palveluketjujen ja hoitopolkujen sujuvoittaminen ja päällekkäisyyksien karsinta.
- Palvelujen (kasvokkain palvelut, kivijalkapalvelut, kotiin tuotavat palvelut, liikkuvat palvelut, etäpalvelut, digitalisoidut palvelut jne.) yhteensovittaminen sujuvaksi kokonaisuudeksi. Lähipalveluiden varmistaminen monimuotoisesti ja räätälöidysti.
- Oma palvelutuotanto sekä sitä täydentävät kolmannen ja yksityisen sektorin palvelut. Palvelutuotannossa painottuvat asiantuntemus, laatu, vaikuttavuus ja hinta.
- Pelastustoiminnan riittävä resurssointi ja sujuva yhteistyö sopimuspalokuntien kanssa, kattaen myös haja-asutusalueet.

Keski-Suomen hyvinvointialuestrategia 2030: Strategiset menestystekijät (2/6)

Strateginen menestystekijä

Hyvinvoiva, osaava ja osallistuva henkilöstö

- Henkilöstön saatavuuden varmistaminen.
- Henkilöstön veto- ja pitovoiman sekä työhyvinvoinnin varmistaminen.
- Henkilöstön kuulemisen ja vaikutusmahdollisuuksien varmistaminen.
- Ydintehtävien sujuvoittaminen ja tarkoituksenmukainen jakaminen, mahdollisuus keskittyä olennaiseen. Resurssien turvaaminen mm. tehtävien koordinoitun jakamisen kautta.
- Kannustava palkitseminen, urakehitysmahdollisuuksien ja työelämän joustojen tarjoaminen perheen ja työn sujuvaksi yhdistämiseksi.
- Laadukkaan esimies- ja johtamisosaamisen varmistaminen sekä moniammatillisen osaamisen vahvistaminen. Henkilöstön, esimiesten ja johdon osaamisen systemaattinen kehittäminen ja arviointi.
- Tiivis yhteistyö alan opiskelijoiden kanssa.

Keski-Suomen hyvinvointialuestrategia 2030: Strategiset menestystekijät (3/6)

Strateginen menestystekijä

Vankka tietopohja ja systemaattinen tiedon hyödyntäminen

- Hyvinvointialueen johtamisessa tarvittavan kattavan ja laadukkaan tietopohjan rakentaminen. Yhtenäiset ja joustavasti yhdisteltävät (modulaariset) tietovarannot.
- Kokemustiedon ja asiakaspalautteiden integroiminen muuhun tietoon ja kehittämiseen. Tutkimustiedon ja näyttöön perustuvan tiedon hyödyntäminen.
- Yhteisen ja käyttäjäystävällisen asiakastietojärjestelmän luominen.
- Diagnoositietojen dokumentoinnin varmistaminen.
- Toiminnan suunnittelua ja johtamista tukevien ennustemallien rakentaminen
- Tiedon systemaattinen hyödyntäminen toiminnan kaikilla tasoilla (ennakointi, strateginen johtaminen, operatiivinen johtaminen, ennaltaehkäisevä toiminta, asiakastyö).
- Tekoälyn tarkoituksenmukainen hyödyntäminen suunnittelussa, toteutuksessa ja johtamisessa.
- Tiedon sujuva ja tarkoituksenmukainen jakaminen keskeisten toimijoiden kesken ja tiedon avoimuuden varmistaminen.

Keski-Suomen hyvinvointialuestrategia 2030: Strategiset menestystekijät (4/6)

Strateginen menestystekijä

Sujuva ja saumaton kumppanuus

- Vaikuttava ja tavoitteellinen kumppanuus alueen toimijoiden kanssa yhteisen tilannekuvan pohjalta.
- Vahva yhteistyö palveluiden suunnittelussa, toteutuksessa ja vaikuttavuuden arvioinnissa.
- Saumaton, rajat ylittävä kumppanuus kuntien kanssa keskisuomalaisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi.
- Monipuolisen ja laajan kumppanuusverkoston aktiivinen kehittäminen ja hyödyntäminen keskisuomalaisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi.
- Keskeisinä alueellisina kumppaneina mm. kunnat, maakuntaliitto, yritykset, järjestöt, seurakunnat, valtion viranomaiset, oppilaitokset, tutkimuslaitokset ja vapaaehtoistoiminta.
- Aktiivinen ja aloitteellinen rooli itäisen yhteistyöalueen yhteistyön edistämiseksi.
- Kumppanuuksien rakentaminen myös valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.
- Kumppanuuksien ottaminen huomioon varautumisessa ja valmiusasioissa.

Keski-Suomen hyvinvointialuestrategia 2030: Strategiset menestystekijät (5/6)

Strateginen menestystekijä

**Aktiiviset ja
osallistuvat
asukkaat sekä
toimivat
ennaltaehkäisevät
palvelut**

- Osallisuuden, aktiivisuuden ja oman elämänsä haltuunoton mahdollistaminen.
- Matalan kynnyksen palveluiden tarjoaminen oikea-aikaisesti yksilölliset tarpeet huomioiden.
- Riskiryhmien ja paljon palveluja käyttävien asiakkaiden tunnistaminen ja palveluketjujen toimivuuden varmistaminen.
- Varhainen toiminta ja vahvat peruspalvelut erityisesti päihde- ja mielenterveysasioissa sekä lasten, perheiden ja nuorten palveluissa.
- Ikääntyneiden näkeminen voimavarana ja heidän toimintakykynsä tukeminen ennakoivasti.
- Vammaisten henkilöiden ja muiden erityisryhmien toimintakyvyn tukeminen ennakoivasti.
- Toimiva ja jatkuva vuoropuhelu asukkaiden kanssa sekä monipuolisten osallistumis- ja vaikuttamistapojen tarjoaminen.

Keski-Suomen hyvinvointialuestrategia 2030: Strategiset menestystekijät (6/6)

Strateginen menestystekijä

Toiminnan tavoitteellinen kehittäminen ja uudistaminen

- Vaikuttavuus, ihmislähtöisyys, kestävä kehitys, ennakkovaikutusten arviointi ja kustannustietoisuus palvelujen ja toiminnan kehittämisen lähtökohtana.
- Hyvinvointialueen toiminnan ja palvelujen kehittämisessä hyödynnetään henkilöstön asiantuntemusta, asiakaspalautetta, palveluista saatua kokemustietoa ja kehittämisverkostoja.
- Henkilöstön rohkaisu ja tukeminen toiminnan jatkuvaan kehittämiseen ja uudistamiseen.
- Turhan hierarkian purkaminen. Uudistamista tukevan organisaatiokulttuurin rakentaminen.
- Uusien palveluiden joustava ja kustannusvaikuttava kehittäminen innovaatiotoiminnan ja ekosysteemikehityksen avulla.
- Tiivis ja monipuolinen yhteistyö yliopistollisten sairaaloiden, korkeakoulujen, oppilaitosten ja muiden asiantuntijaorganisaatioiden kanssa. Sairaala Nova, perusterveydenhuollon vahvistaminen, lääketieteellisen koulutuksen lisääminen, vahva hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osaaminen sekä sosiaalialan huippututkimus kehittämisen keihäänkärkenä.
- Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiopanostusten merkittävä vahvistaminen hyvinvointialueella ja yhteistyön rakentaminen itäiselle yhteistyöalueelle. Tämän avulla haetaan ratkaisuja kustannusten kasvun hillintään.
- Aktiivinen osallistuminen kansallisiin kehityshankkeisiin.

Aluevaltuusto

§ 64 Keski-Suomen hyvinvointialuejohtajan valinta

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/10/01.01.01.00/2022

Aiempi käsittely:

Aluehallitus 31.5.2022 § 92

Selostus asiasta Aluevaltuusto perusti hyvinvointialueen johtajan viran 1.3.2022 lukien. Virka täytetään 6 vuoden määräajaksi ja kelpoisuusehtona on soveltuva ylempi korkeakoulututkinto sekä johtamiskokemusta.

Tehtäväkuvauksessa määriteltiin johtajan vastuulle 1) hyvinvointialueen/konsernin hallinnon, viestinnän, taloushoidon sekä muun toiminnan johtaminen ja kehittäminen 2) strategian ja muiden tavoitteiden saavuttamisesta vastaaminen hallitukselle ja valtuustolle 3) valtion, yhteistyöalueen ja kuntien kanssa käytävistä neuvotteluista vastaaminen 4) alueellisesta, kansallisesta ja kansainvälisestä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen yhteistyöstä ja yhteydenpidosta vastaaminen.

Perustuslain mukaiset yleiset nimitysperusteet julkisiin virkoihin ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto.

Aluehallitus päätti laittaa viran haettavaksi ajalle 25.3. - 19.4.2022 sekä edellytti hakuilmoituksessa myös seuraavia asioita:

1. monipuolinen johtamisosaaminen johon kuuluvat strategia, talous- ja muutosjohtaminen; kehittämis- ja uudistushakuisuus sekä kyky strategian toimeenpanoon, ymmärrys julkisen toimijan päätöksenteosta sekä aiempi kokemus sosiaali- ja terveydenhuollosta, pelastustoimesta sekä julkisesta hallinnosta sekä ymmärrys hyvinvointialueuudistuksen tavoitteista
 2. Johtajuuden osalta odotettiin yhdistävää johtamista joka kokoaa Keski-Suomen monien järjestäjien kehittämispotentiaalin ja on aktiivinen keskisuomen yhteisen tahtotilan luoja; kyky sanoittaa hyvinvointialueen yhteiskunnallista asemaa, vahva viestijä ja monipuolisen vuorovaikutuksen toimija
 3. johtajapersonaan osalta odotettiin rohkeaa, innostavaa ja yhteistyökykyistä, uteliaisuutta ja kykyä tulevaisuuden ennakointiin sekä sitoutumista yhteisiin
-

Aluevaltuusto

arvoihin

Rekrytointiprosessiin avuksi valittiin Eezy Personel.

Hallitus valitsi 8.3.2022 valmisteluryhmän, jonka muodostivat aluehallituksen ja -valtuuston puheenjohtajisto, vihreiden ja vasemmistoliiton edustajat aluehallituksesta sekä vt. hyvinvointialuejohtaja ja HR-vastuuvalmistelija. Puheenjohtajana toimi aluehallituksen puheenjohtaja.

Virkaan haki yhteensä 11 hakijaa. Hakijoista kaikki muut paitsi yksi henkilö, täyttivät kelpoisuusehdot (soveltuva ylempi korkeakoulututkinto sekä johtamisosaaminen).

Haastatteluun kutsuttiin Tero Järvinen, Anne Kanerva, Mikko Komulainen, Juha Paloneva, Jari Saarinen ja Jan-Johannes Tollet. Haastattelut suoritettiin 4.5.2022 Jyväskylässä. Haastatteluun kutsuttiin lisäksi myös niiden valtuustoryhmien edustajat, joilla ei ole edustusta aluehallituksessa.

Nämä hakijat vastasivat ensiksi kirjallisiin kysymyksiin hyvinvointialuestrategian keskeisistä teemoista eli ihmislähtöisyydestä, yhdistävästä johtamisesta sekä hyvinvointialueen toiminnan tarkoituksesta. Vastaukset arvioitiin 2.5.

Eezy Personellin Petri Heikkinen teki hakijoiden alustavat haastattelut teams-yhteydellä ja raportoi niistä haastatteluryhmälle 2.5.

Haastattelujen jälkeen henkilöarviointeihin päätettiin lähettää kolme hakijaa; Tero Järvinen, Mikko Komulainen ja Jan-Johannes Tollet. Tero Järvinen ilmoitti vetäytyvänsä tästä hakuprosessista tultuaan valituksi muualle.

Aluevaltuusto haastatteli Mikko Komulaisen ja Jan-Johannes Tolletin 17.5.2022.

Petri Heikkinen on esitellyt henkilöarvioinnit aluehallitukselle 23.5.2022. Aluehallituksen puheenjohtaja on esittänyt hallituksen iltakoululle koosteen suosittelijoiden arvioista 24.5.2022.

Hallituksen iltakoulu on 24.5 arvioinut prosessia ja todennut että molemmille parhaiksi arvioiduille hakijoille eli Mikko Komulaiselle ja Jan-Johannes Tolletille on hallituksessa kannatusta.

Sekä Mikko Komulainen että Jan-Johannes Tollet täyttävät hyvinvointialuejohtajalta vaaditut osaamisen edellytykset ja vastaavat

Aluevaltuusto

hakuilmoituksessa esitettyihin johtajuutta ja johtamispersonaa koskeviin kriteereihin, tosin erilaisin painotuksin.

Aluevaltuutetuille järjestetään tilaisuus, jossa heille esitellään ko. henkilöiden osalta henkilöarvioinnit ja suositukset.

Aluevaltuutetuille järjestetään myös tilaisuus, jossa heille esitellään ko. henkilöiden osalta henkilöarvioinnit sekä käydään läpi suositteijoiden arvio.

Oheismateriaalina yhdistelmä virkaa hakeneista.

vt.
hyvinvointialuejohtaja
Kallimon ehdotus

Aluehallitus esittää, että valtuusto valitsee hyvinvointialuejohtajaksi Mikko Komulaisen tai Jan-Johannes Tolletin sekä esittää että valtuusto toimittaa virkavaalin.

Asian kokouskäsittely:

Jari Porrasmaa, Pauliina Mäenpää ja Aija Suntioinen ilmoittivat esteellisyydestä ja poistuivat kokouksesta ennen asian käsittelyä ja päätöksentekoa.

Esteellisyyden peruste: Palvelussuhdejäävi.

Puheenjohtajan avattua keskustelun esittelijä muutti päätösehdotustaan seuraavasti:

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että se päättää:

1. suorittaa hyvinvointialuejohtajan virkavaalin ja täyttää hyvinvointialuejohtajan viran kuuden (6) vuoden määräajaksi,
2. todeta, että hyvinvointialuejohtajan valinta on ehdollinen siihen asti, kunnes valittu on esittänyt terveydentilastaan hyväksyttävän todistuksen,
3. noudattaa virkaa täytettäessä kuuden kuukauden koeaikaa ja
4. että palkkauksesta sovitaan valituksi tulleen kanssa tehtävässä johtajasopimuksessa.

Päätös

Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätöksenteon jälkeen puheenjohtaja keskeytti kokouksen klo 15:50. Kokousta jatkettiin klo 16:00.

Jari Porrasmaa, Pauliina Mäenpää ja Aija Suntioinen palasivat kokoukseen tauon jälkeen.

Aluevaltuusto

Aluevaltuusto 14.6.2022 § 64

Aluehallituksen ehdotus

Aluevaltuusto päättää:

1. suorittaa hyvinvointialuejohtajan virkavaalin ja täyttää hyvinvointialuejohtajan viran kuuden (6) vuoden määräajaksi,
2. todeta, että hyvinvointialuejohtajan valinta on ehdollinen siihen asti, kunnes valittu on esittänyt terveydentilastaan hyväksyttävän todistuksen,
3. noudattaa virkaa täytettäessä kuuden kuukauden koeaikaa ja
4. että palkkauksesta sovitaan valituksi tulleen kanssa tehtävässä johtajasopimuksessa.

Asian kokouskäsittely:

Pauliina Mäenpää ja Aija Suntioinen ilmoittivat esteellisyydestä ja siirtyivät asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi yleisöön, sillä Juha Paloneva, joka oli yksi hakijoista, on heidän esimiehensä.

Käsittelyn aikana puheenjohtaja Kokko ehdotti, että virkavaali toimitetaan enemmistövaalina suljetuin lipuin. Puheenjohtajan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Puheenjohtaja teki lisäksi ehdotuksen vaalimenettelystä seuraavasti: Äänestyslippuun kirjoitetaan yhden ehdokkaan sukunimi. Hakijoiden nimet heijastetaan eteen valkokankaalle sukunimen mukaisessa aakkosjärjestyksessä. Äänensä voi antaa kenelle tahansa kelpoisuusvaatimukset täyttäneistä hakijoista. Vaalissa jokainen valtuutettu voi antaa yhden äänen. Äänioikeutta ei ole pakko käyttää. Pöytäkirjantarkastajat Bella Forsgren ja Jukka Haaparanta toimivat ääntenlaskijoina ja avustavat vaalitoimituksessa. Vaalimenettely hyväksyttiin yksimielisesti.

Virkaa haki 11 henkilöä asetettuun määräaikaan mennessä: Matti Heikkinen, Markku Hämäläinen, Tero Järvinen, Anne Kanerva, Mikko Komulainen, Juha Paloneva, Jari Saarinen, Pertti Salonen, Jan-Johannes Tollet ja Markku Vehkaoja. Virkaa hakeneista Salonen ei täyttänyt viralle määritellyjä kelpoisuusvaatimuksia. Tässä virkavaalissa voi äänestää vain kelpoisuusvaatimukset täyttäviä ehdokkaita, joita oli kymmenen (10).

Aluevaltuusto

Puheenjohtaja julisti vaalin tuloksen seuraavasti: Vaalissa on annettu yhteensä 69 ääntä. Vaalissa ääniä ovat saaneet Mikko Komulainen 30 ääntä ja Jan-Johannes Tollet 39 ääntä. Yhtään ääntä ei hylätty. Koska Jan-Johannes Tollet on saanut yli puolet annetuista äänistä, aluevaltuusto valitsi hänet Keski-Suomen hyvinvointialuejohtajaksi.

Päätös

Aluevaltuusto päätti:

1. suorittaa hyvinvointialuejohtajan virkavaalin ja valita Jan-Johannes Tolletin hyvinvointialuejohtajan virkaan kuuden (6) vuoden määräajaksi,
2. todeta, että hyvinvointialuejohtajan valinta on ehdollinen siihen asti, kunnes valittu on esittänyt terveydentilastaan hyväksyttävän todistuksen,
3. noudattaa virkaa täytettäessä kuuden kuukauden koeaikaa ja
4. että palkkauksesta sovitaan valituksi tulleen kanssa tehtävässä johtajasopimuksessa.

Litteet

Liite: ei julkinen_muistio_johtajavalinta

Aluevaltuusto

§ 65 Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännön 2. vaiheen hyväksyminen

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/3/00.01.01.00/2022

Aiempi käsittely:

Aluevaltuusto 1.3.2022 § 7

Valmistelija(t) Pauliina Mäenpää, p. 050 452 4569

Selostus asiasta ***Aiempi käsittely: Väliaikainen valmistelutoimielin 17.2.2022 § 36***

Taustaa

Hyvinvointialueella on oltava hallintosääntö, jonka sisältöä määrittää hyvinvointialuelain 95 §. Hyvinvointialueen hallintosäännössä määritellään johtamisjärjestelmä, toimielimet sekä tehtävien ja toimivallan jako eri toimielinten välillä. Hallintosäännössä annetaan määräyksiä hallinnon ja toiminnan järjestämiseen liittyvistä asioista ja määritellään hyvinvointialueen toimielin- ja viranhaltijarakenne sekä toimivalta- ja vastuusuhteet.

Hallintosääntö on hyvinvointialueen hallinnon ja toiminnan keskeinen ohjausväline. Hyvinvointialueella on laaja harkintavalta toimivalta- ja vastuusuhteiden määrittelyssä. Uudistuksen sisältämän integraatiotavoitteen tulee osaltaan ohjata hyvinvointialueiden johtamis- ja hallintorakenteita.

Hallintosääntö on keskeinen työväline hyvinvointialueuudistukselle asetettujen tavoitteiden toteuttamisessa. Hallintosäännön tulisi tukea hyvinvointialueuudistukselle asetettujen tavoitteiden toteutumista sekä kokonaisjohtamista. Täten kunnissa käytännössä omaksuttu hallintojärjestelmä ei ole suoraan sovellettavissa hyvinvointialueille. Hyvinvointialueen organisaation ja hallintosäännön tulee turvata hallinnon johtaminen ja joustavuus tavoitteenaan toiminnan tehokkuus.

Hallintosäännön valmistelu ja hyväksyminen vaiheittain

Hallintosääntötyö on jaettu kolmeen vaiheeseen. Ensimmäisessä vaiheessa valmistellaan hallintosääntö, joka hyväksytään aluevaltuuston ensimmäisessä kokouksessa maaliskuussa 2022. Toisessa ja kolmannessa vaiheessa

Aluevaltuusto

hallintosääntöä ja muuta hallinnollista ohjeistusta täydennetään. Näiden tulee olla valmiina järjestämisvastuun siirtyessä hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen.

Hallintosäännön 1. vaihe pitää sisällään vain ne välttämättömät määräykset, jotka tarvitaan aluevaltuustokauden käynnistyessä. Toimielinorganisaation osalta hallintosääntö sisältää ensimmäisessä vaiheessa vain ns. pakolliset toimielimet ja niiden lakisääteiset tehtävät. Aluevaltuuston toiminta ja kokoukset vaativat omat säännöksensä. Myös päätöksenteko- ja kokousmenettely sekä luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteet vaativat säätelyä jo alkuvaiheessa. Henkilöstöorganisaation osalta hallintosäännön 1. vaihe pitää sisällään vain hyvinvointialuejohtajan.

Hallintosäännön toinen vaihe on tarkoitus valmistella aluevaltuuston hyväksyttäväksi kesäkuussa 2022 ja kolmas vaihe loppuvuonna 2022. Toisen vaiheen valmistelu kytkeytyy hyvinvointialuestrategian valmisteluun, joka käynnistyy aluevaltuuston aloittaessa toimintansa. Hallintosäännön toisessa vaiheessa hyväksyttäväksi tulevat mahdolliset muut toimielimet ja niiden tehtävät sekä hyvinvointialueen organisaatorakenne.

Hallintosäännön valmistelusta on vastannut väliaikainen valmistelutoimielin. Säännön sisällössä on hyödynnetty Kuntaliiton valmistelemaa mallia hyvinvointialueen hallintosäännöksi. Hallintosäännön vaiheittaista valmistelua on syksyn 2021 aikana käsitelty poliittisen seurantaryhmän kokouksissa. Valtuustoryhmiltä saatua, alustavaa luonnosta (4.2.2022) koskevaa palautetta on käyty läpi aluevaltuuston perehdytystilaisuudessa 15.2.2022.

Hallintosäännön kolmas vaihe valmistellaan aluevaltuuston hyväksyttäväksi loppuvuonna 2022.

Päätösehdotus: Väliaikainen valmistelutoimielin päättää esittää, että

Aluevaltuusto päättää

- merkitä tiedoksi ja hyväksyä edellä esitetyn hallintosäännön vaiheittaisen valmistelun ja hyväksymisen ja
- hyväksyä esityslistan liitteen mukaisen ehdotuksen Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännöksi. Hallintosääntöä sovelletaan sen voimaantulosta 1.3.2022 alkaen.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin

Väliaikaisen valmistelutoimielimen ehdotus

Aluevaltuusto päättää

- merkitä tiedoksi ja hyväksyä edellä esitetyn hallintosäännön vaiheittaisen valmistelun ja hyväksymisen ja
 - hyväksyä esityslistan liitteen mukaisen ehdotuksen Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännöksi. Hallintosääntöä sovelletaan sen
-

Aluevaltuusto

voimaantulosta 1.3.2022 alkaen.

Asian kokouskäsittely:

Puheenjohtajan avattua keskustelun Marika Visakorpi esitti, että

Hallintosäännön 21 §:stä "Aluehallituksen tehtävät ja toimivalta" poistetaan kohta 6;"6) päättää osakeyhtiön perustamisesta ja muiden yhteisöjen ja säätiöiden perustamisesta"; ja että numerot sen jälkeen tulee muuttaa vastaavasti. Perustelut esitykselle: Yhtiöiden ja muiden mainittujen perustamisesta päättämisen on perusteltua kuulua aluevaltuustolle eikä tämän tyyppisiä toimivallansiirtoja ole muutenkaan perusteltua tehdä ennen strategiaproessin valmistumista.

Keskustelun aikana Ilkka Pernu ja Meri Lumela kannattivat Visakorven esitystä. Keskustelun jälkeen puheenjohtaja totesi, että aluevaltuusto päättää hyväksyä esitetyn muutosehdotuksen yksimielisesti.

Päätös

Aluevaltuusto päätti:

- 1.) päätösehdotus hyväksyttiin
- 2.) hyväksyä liitteenä olevan hallintosääntömallin muutoin, mutta siitä poistettiin yksimielisesti Marika Visakorven ehdotuksen mukaisesti 21 §:n kohta 6. Numerointi muutetaan sen mukaisesti.

Aluehallitus 31.5.2022 § 98

Selostus asiasta

Hyväksyessään hallintosäännön 1. vaiheen (1.3.2022 § 7) aluevaltuusto totesi, että hallintosäännön 2. vaihe valmistellaan aluevaltuuston hyväksyttäväksi kesäkuussa 2022. Sen valmistelu kytkeytyy hyvinvointialuestrategian valmisteluun. Tavoitteena oli, että hallintosäännön toisessa vaiheessa hyväksyttäväksi tulisivat lakisäateisten toimielinten lisäksi mahdollisesti asetettavat muut toimielimet ja niiden tehtävät sekä hyvinvointialueen organisaatorakenne.

Hyvinvointialuestrategiaa koskeva esitys aluevaltuustolle on valmistunut. Jo asetettujen toimielinten ja niiden tehtävien sekä mahdollisten muiden toimielinten ja niiden tehtävien osalta hallintosäännön valmistelu vaatii kuitenkin vielä aikaa, jotta hyvinvointialueen poliittiset päättäjät ehtivät linjata asian valmistelua. Näiltä osin mahdolliset hallintosääntöön tehtävät muutokset on tarkoituksenmukaista siirtää käsiteltäviksi ja hyväksyttäväksi hallintosäännön 3. vaiheeseen.

Aluevaltuusto

Henkilöstöä koskevan organisaatorakenteen periaatteita koskeva ehdotus on valmisteltu. Ehdotuksen mukaan hyvinvointialuejohtajan alainen henkilöstöorganisaatio jaetaan kolmeen toimialaan (sosiaali- ja terveysterveyst, pelastustoimi ja konsernipalvelut) ja niiden alaisiin vastuualueisiin (yhteensä 8 kpl). Pelastustoimella on yksi (1) vastuualue, konsernipalvelut jakautuu kolmeen (3) vastuualueeseen ja sosiaali- ja terveysterveyst palveluissa vastuualueita on neljä (4). Vastuualueet jaetaan palvelualueisiin, jotka on tarkoitus jakaa edelleen palveluyksiköiksi ja niiden alaisiksi toimipisteiksi. Organisaatorakenteen ylätasoa: toimialat ja vastuualueet on määritelty 2. vaiheen hallintosäännössä. Palvelualueet ja niiden alainen organisaatorakenne jää osin myöhemmin tehtävän, yksityiskohtaisemman määrittelyn varaan.

Toimialoja johtavat toimialajohtajat: sosiaali- ja terveysterveyst palveluiden toimialajohtaja, konsernipalveluiden toimialajohtaja sekä pelastustoimen toimialajohtajana toimiva pelastusjohtaja. Vastuualuejohtajat johtavat vastuualueita ja niiden alaisia palvelualueita johtavat palvelujohtajat. Palveluyksikön johdossa toimii palvelupäällikkö ja toimipistettä johtaa palveluvastaava. Edellä mainitulla toimivalla johdolla on kokonaisvastuu johtamansa kokonaisuuden toiminnasta, taloudesta ja henkilöstöstä. Eri professionivastuut eli lääketieteen, hoitotieteen ja sosiaalihuollon vastaavat asiantuntijajohtajat (esim. terveydenhuoltolain 57 §:n mukainen vastaava lääkäri), heidän tehtävät ja sijoittuminen organisaatiossa jää hallintosäännön 3. vaiheeseen.

Aluevaltuusto on jo hyväksytyn hallintosäännön mukaisesti 1.3.2022 perustanut hyvinvointialuejohtajan viran. Toimivalta muiden virkojen perustamiseen on aluehallituksella.

Toimivan johdon osalta on ylimmän viranhaltijajohdon henkilövalinnoissa tarkoitus noudattaa ns. "yhden yli" -periaatetta. Aluevaltuusto valitsee (aluehallituksen ehdotuksesta) hyvinvointialuejohtajan. Aluehallitus valitsee (hyvinvointialuejohtajan esittelystä) toimialajohtajat. Toimialajohtaja valitsee (vastuualuejohtajan esityksestä) palvelujohtajat. Muu toimiva johto on tarkoitus valita suoraan siten, että palvelujohtaja valitsee palvelupäälliköt, jotka puolestaan valitsevat henkilöstön lähiesihenkilöinä toimivat palveluvastaavat.

Tarkastuslautakunta on (6.5.2022 § 30) tehnyt aluehallitukselle esityksen hallintosäännössä 1.3.2022 mainittujen tarkastuslautakunnan tehtävien täydentämisestä. Tarkastuslautakunta esittää samalla myös arviointijohtajan viran perustamista. Esityksen mukaan tarkastuslautakunnassa asiat

Aluevaltuusto

käsiteltäisiin arviointijohtajan valmistelun ja esittelyn pohjalta. Nämä arviointijohtajaa koskevat säännökset on sisällytetty hallintosäännön 2. vaiheeseen. Muilta osin tarkastuslautakunnan ehdotus jää käsiteltäväksi hallintosäännön 3. vaiheessa.

Toisen vaiheen hallintosääntöä valmisteltaessa esillä on ollut myös poliittisen johtamisen edellytykset, erityisesti aluehallituksen ja -valtuuston puheenjohtajien tehtävät, luottamustehtävän vaatima aika ja tehtävien hoidosta maksettavat korvaukset. Tältä osin ehdotus sisältää aluehallituksen puheenjohtajan mahdollisuuden toimia osa-aikaisessa tehtävässä. Lisäksi hallintosääntöön on sisällytetty säännös aluevaltuuston valtuustoryhmien toiminnan tukemisesta.

Vt.
hyvinvointialuejohtaja
Kallimon ehdotus

Aluehallitus esittää, että

Aluevaltuusto päättää muuttaa 1.3.2022 voimaan tullutta Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosääntöä hyväksymällä siihen liitteen mukaiset muutokset, jotka tulevat voimaan 14.6.2022 alkaen.

Asian kokouskäsitely:

Puheenjohtajan avattua keskustelun aluehallitus yksimielisesti teki seuraavat muutokset:

- Esityksestä poistettiin aluehallituksen käsittelyssä palvelualueita koskevat kirjaukset, koska organisaatiosta ei vielä ole tarkoitus päättää palvelualueiden tasolle.
- Täsmennettiin liitteeseen hyvinvointialuejohtajan tehtäväkuva.
- Arviointijohtajan virkaa ei esitetä vielä sisällytettäväksi hallintosääntöön, koska tarkastustoiminnan kokonaisuutta vielä valmistellaan. Aluehallitus toteutti, että tarkastuslautakunnan hallinnollinen tuki on kuitenkin turvattava.

Markku Puro esitti hallintosääntöön lisäyksen, että luottamushenkilöiden kokouspalkkioihin tehdään seuraava täydennys; yli 3 h kestävästä kokouksesta maksetaan 50 % korotettu kokouspalkkio. Aluehallitus kannatti yksimielisesti esitystä.

Puheenjohtajana toimiva Maria Kaisa Aula poistui kokouksesta, kun käsiteltiin aluehallituksen puheenjohtajan osa-aikaisuutta. Ville Väyrynen toimi puheenjohtajana asiakohdan käsittelyn aikana. Aula palasi kokoukseen ko. hallintosääntökohdan käsittelyn jälkeen.

Mervi Hovikoski poistui kokouksesta klo 18:28.

Janne Luoma-aho poistui kokouksesta klo 18:39.

Aluevaltuusto

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 14.6.2022 § 65

Aluehallituksen ehdotus

Aluevaltuusto päättää muuttaa 1.3.2022 voimaan tullutta Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosääntöä hyväksymällä siihen liitteen mukaiset muutokset, jotka tulevat voimaan 14.6.2022 alkaen.

Asian kokouskäsittely:

Puheenjohtajan avattua keskustelun tehtiin seuraavat kannatetut muutosehdotukset:

1. Marika Visakorpi esitti Eila Tiaisen, Matleena Käpin, Katri Savolaisen ja Toimi Kankaanniemen kannattamana, että hallintosäännön 159 § Valtuustoryhmien toiminnan tukemisesta muutettaisiin seuraavasti (poistettavat kohdat sulkumerkein ()) ja lisäykset **boldattuna**).

159 § Valtuustoryhmien toiminnan tukeminen

"Valtuustoryhmien toimintaedellytysten parantamiseksi ja hyvinvointialueesta annetun lain 27 §:n 2 momentin mukaisten edellytysten täyttyessä, hyvinvointialue voi vuosittain (talousarvion määrärahojen puitteissa) hakemuksesta tukea taloudellisesti valtuustoryhmien sisäistä toimintaa sekä toimenpiteitä, joilla valtuustoryhmät edistävät hyvinvointialueen asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia.

Tukea myönnettäessä on yksilöitävä tuen käyttötarkoitus. Haettavan tuen enimmäismäärästä päätetään vuosittain talousarvion yhteydessä. Se voi kuitenkin olla suuruudeltaan laskennallisesti enintään 1000 euroa/valtuutettu. (Tuen saajan) **Tukea saavan ryhmän** tulee tehdä selvitys tuen käytöstä vähintään kerran vuodessa.

Aluehallitus (voi) **antaa** tukeen liittyviä tarkempia määräyksiä. Tuesta osa voidaan toteuttaa myös hyvinvointialueen järjestäminä kaikkien valtuustoryhmien yhteisinä avoimina tilaisuuksina.

Tuen määrä valtuustoryhmittäin on ilmoitettava hyvinvointialueen tilinpäätöksessä."

2. Eila Tiainen esitti Anna-Kaarina Autereen, Toimi Kankaanniemen ja Katja Isomöttösen kannattamana, että § 146 Kokouspalkkiot poistetaan lisäys yli 3 tunnin kestävästä kokouksista maksettavista korotetuista palkkioista.

Aluevaltuusto

3. Anna-Kaarina Autere esitti Irma Hirsjärven kannattamana, että tarkastuslautakunnan hallintosääntöesitys hyväksyttäisiin sillä muutoksella, että esityksestä poistetaan 62§ alta jaostojen perustamista koskeva kohta 18.

Keskustelun aikana Anna-Kaarina Autere ehdotti Tony Melvillen kannattamana, että hallintosääntö palautetaan uudelleen valmisteluun. Puheenjohtaja ohjeisti seuraavat puheenvuorot koskemaan vain asian palauttamista valmisteluun. Terhi Simonen-Jokinen, Leila Lindell, Sanna Rajala ja Mikko Tiirola kannattivat Autereen ehdostusta.

Asian palauttamisesta valmisteluun käydyin keskustelun päätteeksi puheenjohtaja varmisti, voiko valtuusto yksimielisesti päättää asian palauttamisesta valmisteluun. Valtuusto hyväksyi ehdotuksen.

Päätös

Valtuusto päätti palauttaa asian uudelleen valmisteluun.

Bella Forsgren poistui asian käsittelyn aikana klo 18:57 ja pöytäkirjantarkastajana loppukokouksen ajan toimi Jari Halttunen.

Liitteet

Liite: Tarkastuslautakunta_hallintosääntö_6.5.2022_900_32022
Liite: Aluehallituksen ehdotus hallintosäännön 2. vaihe 20220531

Tarkastuslautakunta

§ 30 Hyvinvointialueen hallintosäätö tarkastuslautakunnan osalta

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/98/00.03.01/2022

Tarkastuslautakunta 6.5.2022 § 30

Selostus asiasta Aluevaltuusto on päättänyt 17.2.2022 § 36 hyvinvointialueen hallintosäännöstä, jossa on määritelty tarkastuslautakunnan tehtävät.

Hallintosäännön toinen vaihe on tarkoitus valmistella aluevaltuuston hyväksyttäväksi kesäkuussa 2022 ja kolmas vaihe loppuvuonna 2022. Hallintosäännön toisessa vaiheessa hyväksyttäväksi tulevat mahdolliset muut toimielimet ja niiden tehtävät sekä hyvinvointialueen organisaatorakenne.

Laissa hyvinvointialueesta (125 §) tarkastuslautakunnan tehtävä on valmistella aluevaltuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat, kuten tilintarkastajan valinta. Tilintarkastuspalvelut tulee kilpailuttaa syksyllä 2022 tilikaudesta 1.1.2022 alkaen enintään kuudeksi vuodeksi.

Tarkastuslautakunnan on valmistettava väliaikasihallinnon tilikaudelta 2022 arviointikertomus aluevaltuustolle sekä valvottava sidonnaisuuksien ilmoittamista. Tarkastuslautakunnan on myös valmistettava aluehallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunnan tehtävät edellyttävät valmistelevaa henkilökuntaa, mikä tulee ottaa huomioon hyvinvointialueen hallintosäännössä.

Hallintolakimies Pauliina Mäenpää esittelee hyvinvointialueen hallintosäännön toisen vaiheen valmistelua.

Puheenjohtajan ehdotus Tarkastuslautakunta merkitsee tiedoksi hallintolakimies Pauliina Mäenpään selvityksen hyvinvointialueen hallintosäännön toisen vaiheen valmistelusta.

Tarkastuslautakunta valmistelee aluehallitukselle esityksen tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi ja antaa oheisen liitteen mukaisen esityksen aluehallitukselle liitettäväksi hallintosääntöesitykseen aluevaltuustolle.

Päätös Tarkastuslautakunta merkitsi tiedoksi hallintolakimies Pauliina Mäenpään selvityksen hyvinvointialueen hallintosäännön toisen vaiheen valmistelusta. Tarkastuslautakunta valmisteli aluehallitukselle esityksen tehtäviään koskeviksi

Tarkastuslautakunta

hallintosäännön määräyksiä ja antoi liitteen mukaisen esityksen aluehallitukselle liitettäväksi hallintosääntöesitykseen aluevaltuustolle.

Litteet

Liite 1: Hyvinvointialueen tarkastuslautakunnan hallintosääntöesitys

Tarkastuslautakunta

6.5.2022

Kokousaika 6.5.2022 klo 9:00 - 6.5.2022 12:14

Kokouspaikka Teams

Käsitellyt asiat

- Liite 1: Hyvinvointialueen tarkastuslautakunnan hallintosääntöesitys 1

Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosääntö Täydennykset tarkastuslautakunnan tehtävään liittyen

10 § Tarkastuslautakunta

Ulkoinen tarkastus ja arviointi (ulkoinen valvonta) on toimivasta johdosta ja muusta organisaatiosta riippumatonta. Ulkoisen tarkastuksen ja arvioinnin muodostavat tarkastuslautakunta, tarkastuslautakunnan esittelijänä toimiva viranhaltija ja muu henkilöstö sekä tilintarkastaja.

Tarkastuslautakunnassa on 9 jäsentä, jotka aluevaltuusto valitsee. Aluevaltuusto valitsee 9 jäsenestä lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

61 § Tarkastuslautakunnan kokoukset

Tilintarkastajalla on läsnäolo- ja puheoikeus lautakunnan kokouksissa. Tilintarkastajalla ja lautakunnan määräämillä luottamushenkilöillä ja viranhaltijoilla on läsnäolovelvollisuus lautakunnan kokouksessa lautakunnan niin päättäessä. Lautakunta voi kutsua kokoukseensa kuultavaksi hyvinvointialuekonserniin kuuluvan yhteisön ja säätiön toimielimen jäsenen sekä palveluksessa olevan henkilön. Tarkastuslautakunnalla on oikeus saada tietoja konsernin yhteisöltä valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisen arviointia varten. Aluehallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakunnan kokouksiin.

Tarkastuslautakunnassa asiat käsitellään arviointijohtajan valmistelun ja esittelyn pohjalta tai hänen estyneenä ollessa lautakunnan määräämän sijaisen esittelystä. Kokousmenettelyssä noudatetaan muutoin 20 luvun määräyksiä.

Pykälään 62 liittyen:

Sen lisäksi, mitä hyvinvointialuelain 125 §:ssä määrätään, tarkastuslautakunta:

- 1) hyväksyy tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelman;
- 2) seuraa tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista ja tilintarkastajan tehtävien suorittamista sekä tekee tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi;
- 3) huolehtii, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa;
- 4) tekee aloitteita ja esityksiä tarkastuslautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen, sekä Valtiontalouden tarkastusviraston tehtävien yhteensovittamisesta tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 5) valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista, saattaa sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi aluevaltuustolle kerran vuodessa ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta hyvinvointialueen verkkosivuilla;
- 6) on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä;
- 7) tekee esityksen tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä aluevaltuustolle tilinpäätöskäsittelyn yhteydessä;
- 8) arvioi, antaako toimintakertomuksessa esitetty selvitys riittävät tiedot aluevaltuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta;

- 9) arvioi valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisen lisäksi myös hyvinvointialueen toiminnan, toimintatapojen ja palvelujen järjestämisen tuloksellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta;
- 10) tuottaa arvioinnillaan lisäarvoa ja tukea aluevaltuuston päätöksenteolle hankkimalla uutta tietoa ja näkemyksiä hyvinvointialueen taloudesta ja hallinnosta, myös pitkän aikavälin tavoitteiden toteutumisesta. Lisäarvoa tuottava arviointi sisältää toimenpidesuosituksia ja vaihtoehtojen pohdintaa;
- 11) voi arviointikertomuksen lisäksi tuottaa vuoden aikana myös muita arviointiraportteja tai ennusteita talousarvion ja tavoitteiden toteutumisesta;
- 12) vastaa lautakunnan toiminnan tiedottamisesta;
- 13) määrittelee arviointijohtajan viran kelpoisuusvaatimukset ja valitsee arviointijohtajan;
- 14) määrää arviointijohtajan sijaisen hoitamaan virkatehtäviä arviointijohtajan ollessa virkavapaalla tai estyneenä hoitamaan virkatehtäviä tai viran ollessa avoinna;
- 15) päättää arviointijohtajan palkkauksesta virkasuhteeseen valittaessa sekä palvelussuhteen aikana lukuun ottamatta palvelusaikaa koskevia lisiä;
- 16) päättää tarkastuslautakunnan alaista henkilöstöä koskevista keskitetyistä palkkaratkaisuista, tulos- tai kannustepalkkioista tai niihin verrattavista ratkaisuista sekä
- 17) päättää arviointijohtajan sivutoimiluvasta tai sen kieltämisestä tai peruuttamisesta.
- 18) Tarkastuslautakunta voi asettaa keskuudestaan jaostoja ja päättää niiden tehtävistä. Tarkastuslautakunnan jaostoihin valitaan vain tarkastuslautakunnan jäseniä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä toimivat henkilökohtaisina varajäseninä myös jaostossa. Tarkastuslautakunta valitsee jäseniksi valituista jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä päättää jaoston toimikaudesta.

Uusi pykälä: Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan toimivalta

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

- 1) päättää arviointijohtajan osalta virkaehtosopimuksen mukaisista palvelussuhteen ehdoista ja työnantajan päätösvaltaan kuuluvista asioista lukuun ottamatta palkkausta;
- 2) toimii tarvittaessa hyväksyjänä laskuissa, joiden sisällön arviointijohtaja tai hänen määräämänsä tarkistaa.

Uusi pykälä: Arviointijohtajan toimivalta

Arviointijohtaja

- 1) vastaa tarkastuslautakunnan tehtäviin liittyvästä valmistelusta sekä niihin liittyvistä tuki- ja kehittämisprosesseista;
- 2) toimii tarkastuslautakunnan esittelijänä sekä huolehtii lautakunnan päätösten toimeenpanosta;
- 3) päättää ulkoisen tarkastuksen ja arvioinnin palvelu- ja tarvikkehankinnoista lautakunnan talousarvion ja hyvinvointialueen linjausten mukaisesti;
- 4) hyväksyy tarkastuslautakunnan ja tarkastustoimen menot ja tulot aluevaltuuston hyväksymän määrärahan puitteissa sekä
- 5) allekirjoittaa tarkastustoimen asiakirjat sekä
- 6) allekirjoittaa aluevaltuuston valitseman tilintarkastusyhteisön kanssa tehtävän tilintarkastussopimuksen.

KESKI-SUOMEN HYVINVOINTIALUEEN HALLINTOSÄÄNTÖ

Hallintosäännön 1. vaihe hyväksytty aluevaltuustossa 1.3.2022 (§ 7). Voimassa 1.3.2022 alkaen

Aluehallituksen (31.5.2022 § 98) ehdotus aluevaltuustolle 2. vaiheen muutosehdotuksiksi §:t 15b, 16, 31, 146, 148b ja 159 (merkitty puneella)

Sisällys

KESKI-SUOMEN HYVINVOINTIALUEEN HALLINTOSÄÄNTÖ	1
I OSA Hallinnon ja toiminnan järjestäminen	2
1. luku Hyvinvointialueen johtaminen	2
2. luku Toimielinorganisaatio	3
3. luku Vaikuttamistoimielimet	3
4. luku Henkilöstöorganisaatio	4
5. luku Omistajaohjaus	5
6. luku Sopimusten ohjaus ja hallinta	6
7. luku Toimielinten tehtävät ja toimivallanjako	6
8. luku Toimivalta vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa	8
9. luku Toimivalta henkilöstöasioissa	8
10. luku Tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon järjestäminen	10
II OSA Talous	11
12. luku Taloudenhoito	11
III OSA Valvonta ja varautuminen	13
13. luku Ulkoinen valvonta	13
14. luku Sisäinen valvonta	15
15. luku Varautuminen, valmiussuunnittelu ja turvallisuusjohtaminen	16
IV OSA Aluevaltuusto	17
16. luku Aluevaltuuston toiminta	17
17. luku Aluevaltuuston kokoukset	17
18. luku Enemmistövaali ja suhteellinen vaali	22
19. luku Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus	24
V OSA Päätöksenteko- ja hallintomenettely	25
20. luku Kokousmenettely	25
21. luku Muut määräykset	29
VI OSA Luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteet	31
22. luku Luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteet	31

I OSA Hallinnon ja toiminnan järjestäminen

1. luku Hyvinvointialueen johtaminen

1 § Hallintosäännön soveltaminen

Keski-Suomen hyvinvointialueen hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä päätöksenteko- ja kokousmenettelyssä noudatetaan tämän hallintosäännön määräyksiä, ellei laissa ole toisin säädetty.

2 § Hyvinvointialueen toiminta ja tehtävät

Hyvinvointialue järjestää kulloinkin voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti sille määrätyt tehtävät. Hyvinvointialue voi lisäksi alueellaan ottaa hoitaakseen sen lakisääteisiä tehtäviä tukevia tehtäviä.

3 § Hyvinvointialueen hallinto- ja johtamisjärjestelmä

Aluevaltuusto vastaa Keski-Suomen hyvinvointialueen toiminnasta ja taloudesta, käyttää hyvinvointialueen päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä.

Aluehallitus vastaa aluevaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Hyvinvointialueen toimintaa johdetaan aluevaltuuston hyväksymän hyvinvointialuestrategian ja sen osana olevan palvelustrategian mukaisesti kokonaisuutena.

Aluehallitus johtaa hyvinvointialueen toimintaa, hallintoa ja taloutta. Aluehallitus vastaa hyvinvointialueen toiminnan yhteensovittamisesta, palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta, omistajaohjauksesta, henkilöstöpolitiikasta sekä sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja sopimushallinnan järjestämisestä. Aluehallitus vastaa myös sisäisen tarkastuksen järjestämisestä.

Hyvinvointialuejohtaja johtaa aluehallituksen alaisena hyvinvointialueen hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Hyvinvointialuejohtaja vastaa asioiden valmistelusta aluehallituksen käsiteltäväksi.

4 § Esittely aluehallituksessa

Aluehallituksen esittelijänä toimii hyvinvointialuejohtaja. Kun esittelijä on estynyt tai esteellinen, esittelijänä toimii hänen sijaisekseen määrätty.

5 § Aluehallituksen puheenjohtajan tehtävät

Aluehallituksen puheenjohtaja

- 1) johtaa aluehallituksen tehtävien toteuttamista edellyttämää poliittista yhteistyötä käymällä asioiden käsittelyn edellyttämiä keskusteluja poliittisten ryhmien kanssa sekä pitää sopivin tavoin yhteyttä hyvinvointialueen asukkaisiin ja muihin sidosryhmiin;
- 2) vastaa hyvinvointialuejohtajan johtajasopimuksen valmistelusta ja huolehtii aluehallituksen ja -aluevaltuuston kytkemisestä valmisteluprosessiin tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) vastaa siitä, että hyvinvointialuejohtajan kanssa käydään vuosittain tavoite- ja arviointikeskustelut; sekä

- 4) toimii hyvinvointialuejohtajan henkilöstöhallinnollisena esimiehenä ja myöntää hyvinvointialuejohtajalle:
- a. vuosiloman sekä muut lakiin, määräyksiin tai sopimukseen perustuvat virkavapaudet ja etuudet ja
 - b. hyväksyy virkamatkamääräykset ja matka- ja kululaskut.

6 § Aluevaltuuston puheenjohtajan tehtävät

Aluevaltuuston puheenjohtaja edistää valtuustotyön vastuullisuutta ja tuloksellisuutta tukenaan valtuustoryhmien puheenjohtajat.

7 § Hyvinvointialueen viestintä

Aluehallitus johtaa hyvinvointialueen viestintää ja tiedottamista hyvinvointialueen toiminnasta. Aluehallitus hyväksyy yleiset ohjeet viestinnän ja tiedottamisen periaatteista.

2. luku Toimielinorganisaatio

8 § Aluevaltuusto

Aluevaltuustossa on 69 valtuutettua.

9 § Aluehallitus

Aluehallituksessa on 13 jäsentä, joista aluevaltuusto valitsee aluehallituksen puheenjohtajan ja 2 varapuheenjohtajaa. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

10 § Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnassa on 9 jäsentä, joista aluevaltuusto valitsee lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

11 § Aluevaalilautakunta

Aluevaalilautakunnassa on viisi (5) jäsentä, joista aluevaltuusto valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä viisi (5) varajäsentä sijaan tulon mukaisessa järjestyksessä.

3. luku Vaikuttamistoimielimet

12 § Nuorisovaltuusto

Aluehallitus asettaa nuorisovaltuuston valtuustokausittain.

Aluehallitus hyväksyy nuorisovaltuustolle toimintasäännön, jossa todetaan muun muassa toimielimen lakisääteiset ja mahdolliset muut tehtävät, jäsenten lukumäärä ja valintatapa, toimikausi, kokous- ja toimintakäytännöt, puheenjohtajan valinta, sihteerin tehtävien hoitaminen, toimintasuunnitelman laatiminen ja toimintakertomuksen antaminen sekä yhteistyö kuntatason vaikuttamistoimielimen kanssa.

13 § Vanhusneuvosto

Aluehallitus asettaa vanhusneuvoston valtuustokausittain.

Aluehallitus hyväksyy vanhusneuvostolle toimintasäännön, jossa todetaan muun muassa toimielimen lakisääteiset ja mahdolliset muut tehtävät, jäsenten lukumäärä ja valintatapa, toimikausi, kokous- ja toimintakäytännöt, puheenjohtajan valinta, sihteerin tehtävien hoitaminen, toimintasuunnitelman laatiminen ja toimintakertomuksen antaminen sekä yhteistyö kuntatason vaikuttamistoimielimen kanssa.

14 § Vammaisneuvosto

Aluehallitus asettaa vammaisneuvoston valtuustokausittain.

Aluehallitus hyväksyy vammaisneuvostolle toimintasäännön, jossa todetaan muun muassa toimielimen lakisääteiset ja mahdolliset muut tehtävät, jäsenten lukumäärä ja valintatapa, toimikausi, kokous- ja toimintakäytännöt, puheenjohtajan valinta, sihteerin tehtävien hoitaminen, toimintasuunnitelman laatiminen ja toimintakertomuksen antaminen sekä yhteistyö kuntatason vaikuttamistoimielimen kanssa.

4. luku Henkilöstöorganisaatio

15 § Hyvinvointialuejohtaja

Hyvinvointialuejohtaja johtaa aluehallituksen alaisena hyvinvointialueen hallintoa, taloutta, toimintaa ja kehittämistä.

Aluehallitus määrää hyvinvointialuejohtajan sijaisen, joka hoitaa hyvinvointialuejohtajan tehtäviä, kun hyvinvointialuejohtaja on poissa, estynyt tai esteellinen.

15b§ Henkilöstöorganisaatio

Hyvinvointialuejohtajan alainen henkilöstöorganisaatio jakautuu kolmeen toimialaan, jotka ovat Konsernipalveluiden ja Sosiaali- ja terveystalouden toimialat sekä Pelastustoimen toimiala. Toimialoja johtavat toimialajohtajat: konsernipalveluiden toimialajohtaja ja sosiaali- ja terveystalouden toimialajohtaja sekä pelastusjohtaja, joka toimii pelastustoimen toimialajohtajana.

Toimialat jakautuvat vastuualueisiin, joita johtavat vastuualuejohtajat.

Konsernipalvelut jakautuu kolmeen vastuualueeseen: Strateginen kehittäminen ja järjestäminen, Johtamisen tukipalvelut sekä Palvelutuotannon tukipalvelut.

Sosiaali- ja terveystalouden toimiala jakautuu neljään vastuualueeseen: Lasten, nuorten ja perheiden palvelut, Koti- ja asumispalvelut, Laaja-alainen sosiaali- ja terveyskeskus ja Sairaalapalvelut.

Pelastustoimen toimiala muodostuu Keski-Suomen pelastuslaitoksesta, joka on yhtenä vastuualueena pelastuslain mukainen tuotanto-organisaatio.

Vastuualueet jakautuvat palvelualueisiin, palvelualueet palveluyksiköihin ja palveluyksiköt toimipisteisiin.

16 § Hyvinvointialuejohtajan tehtävät ja toimivalta

Hyvinvointialuejohtaja

1. johtaa ja kehittää aluehallituksen alaisena hallintoa, taloudenhoitoa, valvontaa, ohjausta, viestintää, osallisuutta ja muuta toimintaa sekä vastaa osaltaan siitä, että aluevaltuuston ja aluehallituksen asettamat **strategiset**, toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan;
2. vastaa siitä, että hyvinvointialueen sisäinen valvonta ja riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty.
3. ~~vastaa hyvinvointialueen kehittämisestä ja hyvinvointialueen eri operatiivisen toiminnan vaatimien yhdyspintojen toimivuudesta.~~
vastaa hyvinvointialueen toiminnan ja strategisten tavoitteiden saavuttamisen vaatimien yhdyspintojen ja kumppanuuksien toimivuudesta ja kehittämisestä.
4. vastaa siitä, että henkilöstön toimivalta ja vastuut ovat asianmukaisesti järjestetyt.
5. on aluehallituksen määräämien viranhaltijoiden henkilöstöhallinnollinen esihenkilö.
6. vastaa valtion, yhteistyöalueen ja kuntien kanssa käytävistä neuvotteluista.
7. vastaa alueellisesta, kansallisesta ja kansainvälisestä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen yhteistyöstä ja yhteydenpidosta.

5. luku Omistajaohjaus

17 § Konsernijohto

Hyvinvointialueen konsernijohtoon kuuluvat aluehallitus ja hyvinvointialuejohtaja.

18 § Konsernijohdon tehtävät ja toimivallan jako

Aluehallitus:

- 1) vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta aluevaltuustolle;
- 2) vastata konsernirakenteen strategisesta kehittämisestä
- 3) vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan;
- 4) määrää konsernijohtoon kuuluvien viranhaltijoiden tytäryhteisö- ja osakkuusyhteisökohtaisen työnjaon;
- 5) antaa aluevaltuustolle puolivuositain raportin tytäryhteisöjen tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä;
- 6) arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta hyvinvointialuekonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta sekä teettää ulkopuolisen arvioinnin kerran valtuustokaudessa sekä
- 7) käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset aluevaltuuston puheenjohtajiston kanssa.

Aluehallituksen tehtävä on:

- 1) ohjata ja valvoa omistajana konserniyhteisöjä siten, että nämä toimivat hyvinvointialuekonsernin kokonaisedun, aluevaltuuston hyväksymien omistajaohjauksen periaatteiden ja aluevaltuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden mukaisesti;
- 2) vastata omistajaohjauksen ja konsernivalvonnan täytäntöönpanosta;
- 3) arvioida valtuuston yhtiöille ja säätiöille asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumista;

- 4) arvioida aluevaltuuston liikelaitoksille asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumista;
- 5) valmistella liikelaitosten, tytäryhtiöiden ja säätiöiden toiminnan ja talouden tavoitteet;
- 6) valmistella osaltaan esitykset konsernin omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta;
- 7) seurata ja arvioida tytäryhtiöiden hallitustyöskentelyn sekä liikelaitosten johtokuntien edellyttämää asiantuntemusta, toimialatuntemusta, kokemusta ja riippumattomuutta;
- 8) päättää osakassopimuksista;
- 9) antaa hyvinvointialueen ennakkokannan konserniohjeen edellyttämissä asioissa;
- 10) vastaa tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten nimitysprosessista;
- 11) nimeää hyvinvointialueen ehdokkaat tytäryhteisöjen hallituksiin sekä
- 12) nimeää yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet.

Hyvinvointialuejohtajan tehtävänä on toimia hyvinvointialuekonsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa ohjattavakseen määrättyjen yhteisöjen hallintoon ja toimintaan.

6. luku Sopimusten ohjaus ja hallinta

19 § Sopimusohjauksen tehtävät ja vastuunjako

Aluehallitus vastaa sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä ja antaa tarkemmat ohjeet sopimushallinnan järjestämisestä ja hankintojen toteuttamisesta.

20 § Sopimusmääräykset

Hyvinvointialuejohtaja hyväksyy linjaukset järjestämisvastuun toteuttamiseksi hyvinvointialueen omassa tuotannossa, ja niitä vastaavat sopimusmääräykset yksityisiltä palveluntuottajilta hankituissa palvelusopimuksissa huomioiden yhdenmukaiset palveluketjut, niiden yhteensovittamisen ja yhdenvertaisuuden sekä laadun. Hyvinvointialuejohtaja hyväksyy sopimusohjauksen vastuut ja roolituksen sisäisessä ja ulkoisessa sopimushallinnassa. Hyvinvointialuejohtaja hyväksyy sopimusprosessit.

7. luku Toimielinten tehtävät ja toimivallanjako

21 § Aluehallituksen tehtävät ja toimivalta

Aluehallitus johtaa hyvinvointialueen toimintaa, hallintoa ja taloutta.

Aluehallitus laissa säädettyjen tehtävien lisäksi:

- 1) toimii alueen pelastustoimen monijäsenenä toimielimenä;
- 2) vastaa järjestämisvastuun toteutumisesta;
- 3) vastaa henkilöstöpolitiikan ja kannustavan palkkausjärjestelmän yleisperiaatteista;
- 4) vastaa kokonaishenkilöstöresurssien ohjauksesta hyvinvointialuetasolla;
- 5) määrittelee tarvittaessa hyvinvointialueen johtavassa ja itsenäisessä asemassa olevat viranhaltijat;
- 6) vahvistaa hinnat aluevaltuuston vahvistamien hinnoitteluperiaatteiden mukaisesti;
- 7) myöntää vapautuksen julkisoikeudellisen tai yksityisoikeudellisen maksun suorittamisesta, jos se lainsäädännön tai hyvinvointialueen päätösten ja sääntöjen mukaan on mahdollista, ellei toimivaltaa hallintosäännössä ole toisin määrätty;

- 8) vastaa tiedonhallinnan tehtävien järjestämisestä ja määrää tiedonhallinnasta vastaavan viranhaltijan;
- 9) vastaa arkistotoimen järjestämisestä ja määrää arkistotoimea johtavan viranhaltijan;
- 10) päättää hyvinvointialueen toimialojen erityislainsäädännössä edellytetyistä vastuuviranhaltijoista;
- 11) antaa lausunnon aluevaltuuston päätöksestä tehdystä valituksesta, jos aluehallitus katsoo, ettei aluevaltuuston päätöstä ole valituksessa esitetyillä perustella kumottava;
- 12) vastaa hyvinvointialuekonsernin kokonaisturvallisuudesta ja varautumisesta yhteistyössä alueen kuntien, elinkeinoelämän ja järjestöjen kanssa;
- 13) päättää varautumisen ja valmiussuunnittelun järjestämisen käytännön toteutuksesta aluevaltuuston päättämien periaatteiden mukaisesti, ottaen huomioon sopimuksellisen varautumisen;
- 14) päättää kokonaisturvallisuuden järjestämisen käytännön toteutuksesta aluevaltuuston päättämien periaatteiden mukaisesti;
- 15) valvoo, että turvallisuus- ja varautumisjärjestelyt toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti sekä
- 16) antaa osana sisäisen valvonnan raportointia sekä toimintakertomuksessa tiedot turvallisuus- ja varautumisjärjestelyistä, keskeisistä johtopäätöksistä sekä myös selvityksen merkittävimmistä turvallisuuteen ja varautumiseen liittyvistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Mikäli toimivallasta ei ole säädetty laissa eikä määrätty hallintosäännössä tai edelleen delegointipäätöksessä, toimivalta on aluehallituksella.

22 § Toimivallan edelleen siirtäminen

Viranomainen voi siirtää sille hallintosäännössä määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranomaiselle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

Toimivallan siirtämistä koskevista päätöksistä tulee pitää ajantasaista luetteloa.

23 § Toimivalta päättää asiakirjan antamisesta

Aluevaltuuston asiakirjoja koskevat tietopyynnot ratkaisee hyvinvointialuejohtaja.

Toimielin voi päättämässään laajuudessa siirtää asiakirjan antamista koskevan viranomaisen ratkaisultaansa alaiselleen viranhaltijalle.

24 § Asian ottaminen aluehallituksen käsiteltäväksi

Asian ottamisesta aluehallituksen käsiteltäväksi voi päättää aluehallitus, aluehallituksen puheenjohtaja ja hyvinvointialuejohtaja.

25 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen

Aluehallituksen alaisen viranomaisen on ilmoitettava aluehallitukselle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista aluehallitus on päättänyt, ettei se käytä otto-oikeuttaan.

Ilmoitus on tehtävä neljän (4) päivän kuluessa pöytäkirjan tarkastamisesta. Jos pöytäkirjaa ei tarkasteta, määräaika lasketaan pöytäkirjan allekirjoittamisesta.

Ilmoitus tehdään sähköisesti aluehallituksen puheenjohtajalle ja esittelijälle.

Päätökset niissä asioissa, joista ei tarvitse ilmoittaa, voidaan otto-oikeuden estämättä panna täytäntöön, jollei yksittäistapauksessa ole ilmoitettu asian ottamisesta aluehallituksen käsiteltäväksi.

8. luku Toimivalta vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa

- **Hallintosääntöön otetaan 8. luku vaiheissa 2 ja 3 määritetyin säännöin.**

Normaalioloilla tarkoitetaan yhteiskunnan tilaa, jossa elintärkeät toiminnot voidaan turvata tavanomaisin toimivaltuuksin. Periaatteena on, että normaalioloissa esiintyvät uhat voidaan torjua viranomaisten säännönmukaisin toimivaltuuksin ja voimavaroin.

Häiriötilanne on uhka tai tapahtuma, joka vaarantaa yhteiskunnan elintärkeitä toimintoja tai strategisia tehtäviä ja jonka hallinta edellyttää viranomaisten ja muiden toimijoiden tavanomaista laajempaa tai tiiviimpää yhteistoimintaa ja viestintää. Häiriötilanteita voi esiintyä niin normaalioloissa kuin poikkeusoloissakin. Häiriötilannetta ei ole lainsäädännössä määritetty ja tulkinnat siitä riippuvat toimijoiden resursseista ja kyvykkyydestä, ei yleisesti tai yhteisesti hyväksytystä tunnusmerkistöstä. Häiriötilanne ei edellytä, perustele tai säädösten kautta erikseen mahdollista poikkeamista tavanomaisista toimivaltuuksista.

Poikkeusoloilla viitataan sellaiseen yhteiskunnalliseen tilanteeseen, jossa viranomaisilla ei ole enää mahdollisuuksia hallita vaara- ja vahinkotilanteita säännönmukaista toimivaltaa käyttäen. Poikkeusolojen toimivaltuuksista on säädetty valmiuslain osassa II, jonka säännösten soveltamisen aloittamisesta säädetään valtioneuvoston asetuksella (nk. käyttöönottoasetus). Valmiuslain (1552/2011) kunkin pykälän käyttöönotosta säädetään erikseen. Valmiuslain keskeisenä periaatteena on turvata viranomaisen toiminta poikkeusoloissa mahdollisimman pitkälle normaaliorganisaatioillaan.

Tästä yleisestä viitekehyksestä tarkastellen, tulisi hallintosäännön mahdollistaa häiriötilanteissa toiminnan, yhteistyön ja viestinnän tehostaminen tarvittavalla laajuudellaan ilman että toimivaltuuksista poiketaan tai niitä muutetaan. Tarvittaessa hallintosääntöön voidaan ottaa erillinen luku toimivaltakysymyksistä vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

9. luku Toimivalta henkilöstöasioissa

26 § Aluehallituksen yleistoimivalta henkilöstöasioissa

Mikäli toimivallasta henkilöstöasioissa ei ole säädetty laissa eikä määrätty hallintosäännössä, toimivalta on aluehallituksella.

27 § Viran perustaminen ja lakkauttaminen sekä virkanimikkeen muuttaminen

Aluevaltuusto päättää hyvinvointialuejohtajan viran perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä virkanimikkeen muuttamisesta.

Aluehallitus päättää muiden virkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä virkanimikkeen muuttamisesta.

28 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi

Aluehallitus päättää virkasuhteen muuttamisesta työsuhteeksi.

29 § Kelpoisuusvaatimukset

Hyvinvointialuejohtajan viran kelpoisuusvaatimuksista päättää aluevaltuusto.

Virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää viran kelpoisuusvaatimuksista, jos niistä ei ole päätetty virkaa perustettaessa.

Jos henkilö otetaan virkasuhteeseen ilman, että tehtävää varten on perustettu virka, kelpoisuusvaatimuksista päättää virkasuhteeseen ottava viranomainen.

Henkilöstöltä vaadittavasta kelpoisuudesta pidetään erillistä luetteloa.

30 § Haettavaksi julistaminen

Viran tai virkasuhteen julistaa haettavaksi virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen. Silloin, kun virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen on aluevaltuusto, viran tai virkasuhteen julistaa haettavaksi kuitenkin aluehallitus.

31 § Palvelussuhteeseen ottaminen

Aluevaltuusto ottaa virkaan hyvinvointialuejohtajan.

~~Muiden viranhaltijoiden ottamisesta virkaan päättää aluehallitus.~~

~~Aluehallitus voi siirtää toimivaltaansa hyvinvointialuejohtajalle.~~

Aluehallitus valitsee toimialajohtajat, hyvinvointialuejohtajan esittelystä.

Hyvinvointialuejohtaja valitsee vastuualuejohtajat, toimialajohtajan esityksestä.

Toimialajohtaja valitsee palvelujohtajat, vastuualuejohtajan esityksestä.

32 § Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaminen

Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaa palvelussuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomainen. Aluevaltuuston ehdollisen valintapäätöksen vahvistaa kuitenkin aluehallitus.

Ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään palvelussuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomainen.

33 § Virkaan ottaminen virkaan valitun irtisanouduttua ennen virantoimituksen alkamista

Jos haettavana olleeseen virkaan tai virkasuhteeseen valittu irtisanoutuu ennen virantoimituksen alkamista, eikä varalle ole valittu ketään, voidaan viranhaltija valita niiden virkaa tai virkasuhdetta hakeneiden joukosta, jotka ilmoittavat hakemuksensa olevan edelleen voimassa.

34 § Harkinnanvaraiset virka- ja työvapaat

Harkinnanvaraisten virka- ja työvapaiden myöntämisestä sekä virka- ja työvapaan keskeyttämisestä ja peruuttamisesta päättää hyvinvointialuejohtaja.

35 § Muut kuin harkinnanvaraiset virkavapaat

Hyvinvointialuejohtaja päättää sellaisen virkavapaan, johon viranhaltijalla on lain tai virkaehtosopimuksen nojalla ehdoton oikeus, myöntämisestä, keskeyttämisestä ja peruuttamisesta.

36 § Virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten määräysten soveltaminen

Mikäli tässä luvussa ei ole toisin määrätty, virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten määräysten soveltamisesta päättää aluehallitus.

37 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen

Viranhaltijan siirtämisestä toiseen virkasuhteeseen viranhaltijalain 24 §:n nojalla päättää hyvinvointialuejohtaja.

38 § Sivutoimet

Hyvinvointialuejohtaja ratkaisee sivutoimilupahakemukset ja päättää sivutoimen peruuttamisesta sekä vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä.

39 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen

Aluehallituksen puheenjohtaja päättää viranhaltijalain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä hyvinvointialuejohtajalta sekä hyvinvointialuejohtajan määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin.

Hyvinvointialuejohtaja päättää viranhaltijalain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä alaiseltaan viranhaltijalta sekä viranhaltijan määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin.

40 § Virantoimituksesta pidättäminen

Viranhaltijalain 48 §:n mukaan aluevaltuusto päättää hyvinvointialuejohtajan virantoimituksesta pidättämisestä. Aluevaltuuston puheenjohtaja voi ennen aluevaltuuston kokousta päättää hyvinvointialuejohtajan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä.

Aluehallitus päättää muun viranhaltijan kuin hyvinvointialuejohtajan virantoimituksesta pidättämisestä. Hyvinvointialuejohtaja voi ennen aluehallituksen kokousta päättää viranhaltijan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä.

41 § Virkasuhteen ja työsuhteen muuttaminen osa-aikaiseksi

Virkasuhteen ja työsuhteen muuttamisesta osa-aikaiseksi päättää palvelussuhteeseen ottava viranomainen.

42 § Lomauttaminen

Aluehallitus päättää henkilöstön lomauttamisen periaatteista.

Viranhaltijan ja työntekijän lomauttamisesta toistaiseksi tai määräajaksi päättää hyvinvointialuejohtaja.

43 § Palvelussuhteen päätyminen

Palvelussuhteen purkamisesta koeajalla, irtisanomisesta, purkamisesta ja purkautuneena pitämisestä päättää palvelussuhteeseen ottava viranomainen.

Viranhaltijan ilmoitus virkasuhteen irtisanomisesta ja työntekijän ilmoitus työsuhteen irtisanomisesta ja purkamisesta saatetaan palvelussuhteeseen ottamisesta päättäneen viranomaisen tietoon.

44 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen

Viranhaltijalle viranhaltijalain 45 §:n nojalla maksettavasta korvauksesta päättää hyvinvointialuejohtaja.

45 § Palkan takaisinperiminen

Aiheettomasti maksetun palkan tai muun virkasuhteesta johtuvan taloudellisen etuuden takaisinperinnästä päättää hyvinvointialuejohtaja.

10. luku Tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon järjestäminen

46 § Aluehallituksen tiedonhallinnan tehtävät

Aluehallitus vastaa tiedonhallinnan lainmukaisista tehtävistä ja siitä, että tiedonhallintalain vastuut, käytännöt ja valvonta on määritelty hyvinvointialueella.

47 § Aluehallituksen asiakirjahallinnon tehtävät

Aluehallitus vastaa siitä, että arkistotoimen lainmukaisten tehtävien vastuut, käytännöt ja valvonta on määritelty hyvinvointialueen viranomaisen tehtävissä.

48 § Tiedonhallintaa johtavan viranhaltijan tehtävät

Tiedonhallinnasta vastaava viranhaltija johtaa aluehallituksen alaisena tiedonhallinnan valmistelun ja toteuttamisen tehtäviä. Tiedonhallinnasta vastaava viranhaltija

- 1) vastaa aluehallituksen tiedonhallintamallin valmistelusta ja täytäntöönpanosta;
- 2) ohjaa ja kehittää hyvinvointialueen tiedonhallintaa;
- 3) edistää tietojärjestelmien ja tietovarantojen yhteentoimivuutta;
- 4) varmistaa tietoturvallisuuden toteuttamista hyvinvointialueen toiminnassa;
- 5) vastaa hyvinvointialueen käyttämien tietoaaineistojen ajantasaisuudesta, virheettömyydestä ja siitä, että käyttökelpoisuus käyttötarkoitukseensa on varmistettu;
- 6) laatii hyvinvointialueen tiedonhallinnan asiantasaiset ohjeet ja valvoo, että tehtävät hoidetaan annettujen ohjeiden mukaisesti sekä
- 7) huolehtii tiedonhallintaan liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta.

49 § Asiakirjahallintoa ja arkistointia johtavan viranhaltijan tehtävät

Asiakirjahallintoa johtava viranhaltija johtaa aluehallituksen alaisena asiakirjahallintoa ja vastaa hyvinvointialueen pysyvästi säilytettävistä asiakirjatiedoista sekä

- 1) vastaa aluehallituksen asiakirjahallinnon viranomaistehtävien valmistelusta ja täytäntöönpanosta;
- 2) ohjaa ja kehittää asiakirjahallintoa osana hyvinvointialueen tiedonhallintaa;
- 3) hyväksyy tiedonkäsittelyn, säilytyksen ja arkistoinnin ohjeistuksen;
- 4) vastaa arkistoista ja pysyvästi säilytettävistä asiakirjatiedoista;
- 5) laatii hyvinvointialueen asiakirjahallinnon ohjeen ja valvoo, että tehtävät hoidetaan annettujen ohjeiden mukaisesti sekä
- 6) huolehtii asiakirjahallintoon liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta.

II OSA Talous

12. luku Taloudenhoito

50 § Talousarvio ja taloussuunnitelma

Aluehallitus hyväksyy suunnittelukehykset ja talousarvion laadintaohjeet. Aluevaltuusto hyväksyy talousarviossa sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä hyvinvointialuekonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä.

51 § Talousarvion täytäntöönpano

Aluehallitus hyväksyy talousarvioon perustuvan käyttösuunnitelmansa. Käyttösuunnitelma voi muodostua myös sopimusohjausmalliin liittyvistä sopimuksista. Toimielin voi siirtää käyttösuunnitelman hyväksymistä koskevaa toimivaltaa alaiselleen viranhaltijalle.

Aluevaltuusto voi talousarvion yhteydessä hyväksyä erilliset talousarvion täytäntöönpano-ohjeet.

52 § Toiminnan ja talouden seuranta

Toimielimet seuraavat talousarvion toteutumista kuukausittain.

Toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan toimielimille talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätetyllä tavalla.

53 § Talousarvion sitovuus

Kun aluevaltuusto päättää talousarviosta, se määrittelee, mitkä ovat aluevaltuuston sitovina hyväksymät toiminnan tavoitteet. Aluevaltuusto antaa talousarvion noudattamista koskevat määräykset siitä, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat hyvinvointialueen viranomaisia.

Aluehallitus voi päättää sellaisen maksun suorittamisesta, joka on hyvinvointialuetta sitova ja kiireellisesti maksettava, vaikka tarkoitukseen ei ole määrärahaa käytettävissä. Aluehallituksen on viipymättä tehtävä aluevaltuustolle esitys määrärahan myöntämisestä tai korottamisesta.

54 § Talousarvion muutokset

Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä aluevaltuustolle siten, että aluevaltuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana.

Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnan tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Jos tavoitteet eivät ole saavutettavissa talouden perusteissa tapahtuneista muutoksista johtuen, on aluevaltuuston hyväksyttävä myös tavoitteita koskevat muutokset. Vastaavasti toiminnan tavoitteiden tai tuloarvion muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutukset määrärahoihin ja tehtävä tarvittavat muutokset niihin.

55 § Omaisuuden luovuttaminen ja vuokraaminen

Aluevaltuusto päättää kiinteän omaisuuden, irtaimen omaisuuden ja osakkeiden luovuttamisesta, milloin luovutettavan omaisuuden kauppahinta tai käypä arvo on yli 10 miljoonaa euroa.

Aluehallitus päättää kiinteän omaisuuden, irtaimen omaisuuden ja osakkeiden luovuttamisesta aluevaltuuston hyväksymien periaatteiden mukaisesti, kun kauppahinta tai käypä arvo on 1 – 10 miljoonaa euroa.

Hyvinvointialuejohtajalla on oikeus päättää muusta omaisuuden luovuttamisesta ja vuokraamisesta.

56 § Kiinteän omaisuuden, tavaroiden ja palveluiden hankinta sekä vuokraaminen

Aluevaltuusto päättää kiinteän omaisuuden ja osakkeiden ostamisesta, milloin ostettavan omaisuuden kauppahinta tai käypä arvo on yli 5 miljoonaa euroa.

Aluehallitus päättää kiinteän omaisuuden ja osakkeiden ostamisesta aluevaltuuston hyväksymien periaatteiden mukaisesti, kun ostettavan omaisuuden kauppahinta tai käypä arvo on 1 – 5 miljoonaa euroa.

Aluevaltuusto päättää talousarvion investointiosaan sisältyvästä hankkeesta tai hankekokonaisuudesta, jonka kustannusarvio on yli 10 miljoonaa euroa.

Aluehallitus päättää talousarvion investointiosaan sisältyvästä hankkeesta tai hankekokonaisuudesta, jonka kustannusarvio on 1 – 10 miljoonaa euroa.

Aluehallitus päättää tavaroiden ja palveluiden hankinnasta, kun hankinnan kokonaisarvoksi on arvioitu yli 1 miljoona euroa.

Aluehallitus päättää vuokrasopimuksista, joiden arvo on yli 1 miljoona euroa.

Hyvinvointialuejohtajalla on oikeus päättää muilta osin kiinteän omaisuuden, tavaroiden ja palveluiden hankinnasta sekä vuokraamisesta.

57 § Poistosuunnitelman hyväksyminen

Aluevaltuusto hyväksyy suunnitelmapoistojen perusteet.

Aluehallitus hyväksyy hyödyke- tai hyödykeryhmäkohtaiset poistosuunnitelmat.

Aluehallitus vahvistaa poistolaskennan pohjaksi pienhankintarajan.

58 § Rahatoimen hoitaminen

Hyvinvointialueen rahavaroja hoidetaan siten, että maksuvalmius on varmistettu, maksuliikenne on ajan tasalla, lyhytaikaiset lainat on suunniteltu ja rahavarat sijoitettu hyvinvointialueen hyväksymien sijoitustoiminnan periaatteiden mukaisesti.

Aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen kokonaisvarallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista. Rahoitustarvetta ei saa kattaa pitkäaikaisella lainalla. Hyvinvointialue voi ottaa pitkäaikaisen lainan valtioneuvoston päättämän lainanottovaltuuden rajoissa. Muilta osin aluevaltuusto päättää lainan ottamisen ja lainan antamisen periaatteista. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä aluevaltuusto päättää antolainojen ja vieraan pääoman muutoksista.

Aluehallitus päättää lainan ottamisesta ja lainan antamisesta noudattaen aluevaltuuston hyväksymiä periaatteita. Aluehallitus voi siirtää lainan ottamiseen ja antamiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle.

Aluehallitus päättää sijoitustoiminnasta ja varallisuudenhoidosta.

Aluehallitus vastaa hyvinvointialueen rahavaroista. Rahavarojen käytännön hoitamisesta vastaa hyvinvointialuejohtaja.

59 § Maksuista päättäminen

Aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista.

Aluehallitus päättää tarkemmin maksujen perusteista ja euromääristä. Aluehallitus voi siirtää maksuista päättämiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle.

60 § Asiakirjojen antamisesta perittävät maksut

Pöytäkirjanotteesta, kopiosta tai muusta tulosteesta peritään sivukohtainen maksu.

Jos tiedon esille hakeminen vaatii erityistoimenpiteitä, tiedonhausta peritään kiinteä perusmaksu, joka porrastetaan haun vaatavuuden mukaan. Kopiosta ja tulosteesta peritään tällöin kiinteän perusmaksun lisäksi sivukohtainen maksu.

Aluehallitus päättää tarkemmin asiakirjojen antamisesta perittävien maksujen perusteista ja euromääristä.

III OSA Valvonta ja varautuminen

13. luku Ulkoinen valvonta

61 § Tarkastuslautakunnan kokoukset

Tilintarkastajalla on läsnäolo- ja puheoikeus lautakunnan kokouksissa. Tilintarkastajalla ja lautakunnan määräämillä luottamushenkilöillä ja viranhaltijoilla on läsnäolovelvollisuus lautakunnan kokouksessa lautakunnan niin päättäessä.

Aluehallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakunnan kokouksiin.

Tarkastuslautakunnassa asiat käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä. Kokousmenettelyssä noudatetaan muutoin 20 luvun määräyksiä.

62 § Tarkastuslautakunnan tehtävät, toimivalta ja raportointi

Tarkastuslautakunta huolehtii hyvinvointialueilla säädettyjen tehtävien mukaisesti hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä, hyvinvointialueen ja hyvinvointialuekonsernin toimintaan ja talouteen kohdistuvasta tavoite-, tuloksellisuus- ja tarkoituksenmukaisuusarviointista sekä sidonnaisuusilmoitusten ilmoitusvelvollisuuden noudattamisen valvonnasta. Tarkastuslautakunta tekee myös aluevaltuustolle esityksen siitä, voidaanko tilinpäätös hyväksyä ja vastuuvapaus myöntää tilivelvollisille.

Sen lisäksi, mitä hyvinvointialuelain 125 §:ssä määrätään, tarkastuslautakunta:

- 1) hyväksyy tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelman;
- 2) seuraa tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista ja tilintarkastajan tehtävien suorittamista sekä tekee tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi;
- 3) huolehtii, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa;
- 4) tekee aloitteita ja esityksiä tarkastuslautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen, sekä Valtiontalouden tarkastusviraston tehtävien yhteensovittamisesta tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 5) valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista, saattaa sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi aluevaltuustolle x kertaa vuodessa ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta hyvinvointialueen verkkosivuilla;
- 6) on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä sekä
- 7) vastaa tiedottamisesta.

Tarkastuslautakunta tiedottaa ja raportoi tehtäviinsä liittyvistä asioista ensisijaisesti aluevaltuustolle. Muu tiedottaminen tapahtuu tarkastuslautakunnan päättämällä tavalla. Tiedotuksessa noudatetaan soveltuvin osin aluehallituksen hyväksymiä yleisiä ohjeita tiedottamisen periaatteista.

63 § Arviointikertomus ja tarkastuslautakunnan muu raportointi

Arvioinnin tulokset raportoidaan vuosittain aluevaltuustolle annettavassa arviointikertomuksessa. Ennen arviointikertomuksen valmistumista tarkastuslautakunta voi antaa aluevaltuustolle tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä. Tarkastuslautakunta voi raportoida tilikauden aikana aluevaltuustolle myös muista merkittävistä havainnoista.

64 § Tilintarkastusyhteisön valinta

Tilintarkastusyhteisö valitaan enintään kuuden tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten.

65 § Tietojensaantioikeus

Ulkoisen valvonnan/tarkastuksen yksikön arviointi-/tarkastushenkilöstöllä on asioiden salassapittoa koskevien säännösten estämättä oikeus saada kaikki tehtävän hoitamisessa tarvitsemansa tiedot.

66 § Tilintarkastajan tehtävät

Tilintarkastajan tehtävistä säädetään hyvinvointialuelain 127 §:ssä.

67 § Tarkastuslautakunnan antamat tehtävät

Tilintarkastaja voi ottaa tarkastuslautakunnalta toimeksiantoja käsiteltävien asioiden valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien suorittamisesta, mikäli ne eivät ole ristiriidassa julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan kanssa.

68 § Tilintarkastuskertomus ja muu raportointi

Tilintarkastuskertomuksesta säädetään hyvinvointialuelain 130 §:ssä.

Tilintarkastaja ilmoittaa havaitsemistaan olennaisista epäkohdista viipymättä aluehallitukselle annettavassa tilintarkastuspöytäkirjassa. Tilintarkastuspöytäkirja annetaan tiedoksi tarkastuslautakunnalle.

Tilintarkastaja raportoi tarkastussuunnitelman toteutumisesta ja tarkastushavainnoistaan tarkastuslautakunnan määräämällä tavalla.

14. luku Sisäinen valvonta

69 § Aluehallituksen sisäisen valvonnan tehtävät

Aluehallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä omavalvontaohjelman ja varautumisen että hyvän hallinnon ja lainmukaisuuden valvonnan järjestämisestä ja niiden toimeenpanon ja tuloksellisuuden valvonnasta, sekä

- 1) hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat;
- 2) hyväksyy omavalvontaohjelman;
- 3) päättää raportoinnin aikataulun ja tavan;
- 4) antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä
- 5) antaa vuosittaisessa raportissaan johtopäätökset ja selvityksen omavalvontaohjelman sekä varautumisen toimeenpanosta ja tuloksista.
- 6) hyväksyy sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelman, johon perustuen arvioidaan riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien tuloksellisuutta;
- 7) vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteen sovittamisesta siten, että hyvinvointialueen toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan;
- 8) vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä siten, että hyvinvointialueen toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan, riskin toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskejä arvioidaan;
- 9) esittelee sisäisen tarkastuksen valmistelun pohjalta aluehallitukselle sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevan toimintakertomukseen otettavan osion sekä
- 10) valmistelee omavalvontaohjelman vuosittaisen raportin.

70 § Hyvinvointialuejohtajan tehtävät sisäisessä valvonnassa

Hyvinvointialuejohtaja:

- 1) vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteen sovittamisesta siten, että hyvinvointialueen toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan;

- 2) vastaa sisäisen valvonnan järjestämisen käytännön ohjeistamisesta;
- 3) hyväksyy sisäisen tarkastuksen suunnitelman, johon perustuen arvioidaan riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien tuloksellisuutta;
- 4) käsittelee ja jatko-ohjeistaa riskienhallinnan raportit 4 kertaa vuodessa;
- 5) valmistelee aluehallitukselle sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevan toimintakertomukseen otettavan osion ja
- 6) seuraa ja arvioi sopimushallinnan toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä ja tekee niiden perusteella tarvittaessa esityksiä aluehallitukselle;
- 7) vastaa sisäisen valvonnan ja sopimushallinnan periaatteiden ja sopimushallinnan kehittämisestä ja valmistelusta aluevaltuustolle;
- 8) antaa aluevaltuustolle puolivuositain raportin sopimushallinnasta ja johtopäätöksistä, tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä;
- 9) arvioi vuosittain sopimushallinnan tuloksellisuutta hyvinvointialuekonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta sekä teettää ulkopuolisen arvioinnin kerran valtuustokaudessa;
- 10) käsittelee sisäisen valvonnan ja sopimushallinnan arvioinnin tulokset ja johtopäätökset aluevaltuuston puheenjohtajiston kanssa;
- 11) antaa tarkemmat ohjeet sopimushallinnasta sekä päättää sopimushallinnan roolit sekä
- 12) valmistelee omavalvontaohjelman sekä varautumisen vuosittaisen raportin.

71 § Sisäinen tarkastus ja sen tehtävät

Sisäinen tarkastus arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämistä ja tuloksellisuutta, raportoi arvioinnin tuloksista sekä esittää toimenpide-ehtoja järjestelmän kehittämiseksi. Sisäinen tarkastus raportoi aluehallitukselle, ja hyvinvointialuejohtajalle.

Sisäinen tarkastus voi tehdä aloitteita ja esityksiä tarkastuslautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen sekä Valtiontalouden tarkastusviraston tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Aluehallitus hyväksyy sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen.

15. luku Varautuminen, valmiussuunnittelu ja turvallisuusjohtaminen

72 § Varautuminen ja valmiussuunnittelu

Aluevaltuusto päättää varautumisen ja valmiussuunnittelun periaatteista.

Aluehallitus päättää varautumisen ja valmiussuunnittelun järjestämisen käytännön toteutuksesta aluevaltuuston päättämien periaatteiden mukaisesti.

Aluehallitus nimeää turvallisuusjohtamisesta vastaavan viranhaltijan.

Hyvinvointialueen turvallisuusjohtamisesta vastaava viranhaltija koordinoi varautumisen ja valmiussuunnittelun tehtävien ja toimeenpanon yhteensovittamista sekä raportoi aluevaltuustolle.

73 § Turvallisuusjohtaminen

Aluevaltuusto päättää turvallisuusjohtamisen periaatteista.

Aluehallitus päättää turvallisuusjohtamisen järjestämisen käytännön toteutuksesta aluevaltuuston päättämien periaatteiden mukaisesti.

Hyvinvointialueen turvallisuusjohtamisesta vastaava viranhaltija koordinoi turvallisuusjohtamisen hallinnan tehtäviä ja toimeenpanoa sekä raportoi aluevaltuustolle.

IV OSA Aluevaltuusto

16. luku Aluevaltuuston toiminta

74 § Aluevaltuuston toiminnan järjestelyt

Aluevaltuuston toimikauden ensimmäisen kokouksen kutsuu koolle aluehallituksen puheenjohtaja.

Ensimmäisen aluevaltuuston kokouksen kutsuu koolle väliaikainen valmistelutoimielin.

Kokouksen avaa iältään vanhin läsnä oleva valtuutettu. Hän johtaa puhetta, kunnes aluevaltuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat on valittu.

Ennen puheenjohtajiston vaalia aluevaltuusto päättää varapuheenjohtajien lukumäärästä ja puheenjohtajiston toimikaudesta.

Aluevaltuuston kokousten pöytäkirjanpitäjänä ja aluevaltuuston sihteerinä toimii aluevaltuuston määräämä viranhaltija.

75 § Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi

Valtuutetut voivat muodostaa valtuustoryhmiä aluevaltuustotyöskentelyä varten.

Valtuustoryhmän muodostamisesta, nimestä ja puheenjohtajasta on annettava aluevaltuuston puheenjohtajalle kirjallinen ilmoitus. Kaikkien ryhmään liittyvien valtuutettujen on allekirjoitettava ilmoitus.

Valtuustoryhmänä pidetään myös yhtä valtuutettua, jos hän on tehnyt 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen.

Aluevaltuusto hyväksyy valtuustoryhmien nimet. Nimi ei saa olla sopimaton. Puolueen valtuustoryhmästä eronneiden valtuutettujen uudelle valtuustoryhmälleen antama nimi ei saa aiheuttaa sekaantumisvaaraa.

76 § Muutokset aluevaltuustoryhmän kokoonpanossa

Valtuutetun on ilmoitettava kirjallisesti aluevaltuuston puheenjohtajalle valtuustoryhmään liittymisestä ja siitä eroamisesta. Liittymisilmoituksessa on oltava asianomaisen ryhmän kirjallinen hyväksyminen.

Jos valtuutettu on erotettu valtuustoryhmästä, valtuustoryhmän on ilmoitettava tästä kirjallisesti aluevaltuuston puheenjohtajalle.

17. luku Aluevaltuuston kokoukset

77 § Aluevaltuuston varsinainen kokous ja sähköinen kokous

Aluevaltuusto voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asiahallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous). Yleisölle on järjestettävä mahdollisuus seurata aluevaltuuston sähköistä kokousta internetin kautta taikka kokouskutsussa mainitussa (julkisessa) tilassa.

Aluevaltuuston suljettuun sähköiseen kokoukseen voi osallistua vain sellaisesta paikasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käydyt keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa eivätkä nähtävissä.

Aluehallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että sähköisiin kokouksiin tarvittavat tekniset laitteet sekä tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

78 § Sähköinen kokous

Sähköinen kokous voidaan pitää siten, että kaikki osallistuvat kokoukseen sähköisen yhteyden avulla tai siten, että vain osa läsnäolijoista osallistuu kokoukseen sähköisen yhteyden avulla.

Hyvinvointialueen tulee järjestää yleisölle mahdollisuus seurata julkista kokousta maksutta internetin välityksellä hyvinvointialueen järjestämällä tavalla tai hyvinvointialueen järjestämästä paikasta.

Käytettävän tietojärjestelmän tai videoneuvotteluyhteyden tulee mahdollistaa hyvinvointialuelain edellyttämä läsnä oleviksi todettujen yhdenvertainen näkö- ja äänyhteys. Lain vaatimuksen täyttää se, että puheenvuoroa käyttävä näkyy muille osallistujille videoyhteydellä sekä nimenhuudon että käyttämiensä puheenvuorojen aikana.

Aluevaltuuston sähköiseen kokoukseen voi osallistua valitsemastaan paikasta. Aluevaltuuston suljettuun kokoukseen voi osallistua sellaisesta tilasta, jossa suljetun kokouksen keskustelujen luottamuksellisuus voidaan turvata ja salassapitovelvoitteita voidaan noudattaa.

Kaikissa tilanteissa osallistuminen tulee tapahtua tilasta, jossa kokouksen laillisuudesta ja järjestyksestä voidaan varmistua.

Viranhaltijat ja luottamushenkilöt vastaavat omasta puolestaan salassapitovelvoitteiden noudattamisesta osallistuessaan aluevaltuuston suljettuun sähköiseen kokoukseen. Salassapitovelvoitteista säädetään julkisuuslain 22–23 §:ssä ja yleiset salassapitoperusteet ovat 24 §:ssä.

Sähköisessä kokouksessa salassa pidettäviä asioita sisältäviä dokumentteja ei voida lähettää eikä keskusteluja käydä muun kuin suojatun tietoliikenneyhteyden kautta. Hyvinvointialueen tulisi huomioida milloin ja miten käsitellään asioita, jotka edellyttävät luottamuksellisuutta – suljettu kokous – tai ovat salassa pidettäviä.

Hyvinvointialueen tulee huolehtia luottamushenkilölle paikka tietoliikenneyhteyksineen, josta tämä voi osallistua kokoukseen, mikäli luottamushenkilöllä ei ole tosiasiallista mahdollisuutta osallistua sähköiseen kokoukseen kotoaan tai muusta soveliaasta paikasta käsin.

79 § Kokouskutsu

Kokouskutsun antaa aluevaltuuston puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Kokouskutsussa on mainittava, jos kyseessä on sähköinen kokous ja ilmoitettava verkko-osoite sekä tila, jossa yleisö voi seurata kokousta. Kokouskutsussa on mainittava, jos osa kokousasioista käsitellään suljetussa kokouksessa.

Kokouskutsu on lähetettävä vähintään 4 päivää ennen aluevaltuuston kokousta kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava hyvinvointialueen verkkosivuilla.

Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

80 § Esityslista

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset aluevaltuuston päätöksiksi, lähetetään pääsääntöisesti kokouskutsun yhteydessä. Erityisestä syystä esityslista tai yksittäisen asian selostus ja päätösehdotus voidaan lähettää myöhemmin. Esityslistan liitteitä ja oheismateriaalia lähetetään harkinnan mukaan arvioiden valtuutettujen tiedonsaantitarpeita. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

Aluevaltuusto päättää, kuinka monelle varavaltuutetulle esityslista toimitetaan.

81 § Sähköinen kokouskutsu

Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali voidaan lähettää sähköisesti. Tällöin aluehallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että tähän tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

82 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen hyvinvointialueen verkkosivuilla

Esityslista julkaistaan hyvinvointialueen verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä. Erityisestä syystä verkossa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäinen kokousasia. Esityslistan liitteitä julkaistaan hyvinvointialueen verkkosivuilla harkinnan mukaan, ottaen huomioon hyvinvointialueen asukkaiden tiedonsaanti-intressit.

83 § Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, käsittelemättä jääneet asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa erillistä kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta.

84 § Varavaltuutetun kutsuminen

Valtuutetun, joka ei pääse kokoukseen tai on esteellinen käsittelemään esityslistalla olevaa asiaa, on viipymättä ilmoitettava esteestä tai esteellisyydestään aluevaltuuston puheenjohtajalle tai sihteerille.

Kun puheenjohtaja tai sihteeri on saanut valtuutetulta tai muuten luotettavasti tiedon esteestä tai esteellisyydestä, koollekutsujan on kutsuttava valtuutetun sijaan hyvinvointialuelain 25 §:ssä tarkoitettu varavaltuutettu. Varavaltuutetut kutsutaan kokoukseen noudattaen heidän sijaantulon mukaista järjestystään.

85 § Läsnäolo kokouksessa

Aluehallituksen puheenjohtajan ja hyvinvointialuejohtajan on oltava läsnä aluevaltuuston kokouksessa. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä. Aluehallituksen jäsenillä on läsnäolo-oikeus.

Edellä mainituilla henkilöillä on oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekemiseen, elleivät he ole samalla valtuutettuja.

Aluevaltuusto päättää mahdollisten muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.

86 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut todetaan sähköisesti tai nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä.

Todettuaan läsnä olevat valtuutetut puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut sekä sen, onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Valtuutetun, joka saapuu nimenhuudon jälkeen, on ilmoitettava välittömästi puheenjohtajalle. Poistumisesta kesken kokouksen on ilmoitettava puheenjohtajalle.

Kun varavaltuutettu osallistuu kokoukseen, ja asianomaisen vaaliliiton, puolueen tai yhteislistan valtuutettu saapuu kesken kokouksen, tulee valtuutettu välittömästi varavaltuutetun tilalle.

Puheenjohtaja voi kokouksen kestäessä tai kokoustauon päätyttyä tarvittaessa todeta uudelleen läsnäolijat.

Mikäli puheenjohtaja toteaa aluevaltuuston menettäneen päätösvaltaisuuden, hänen on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

87 § Kokouksen johtaminen

Puheenjohtajan tehtävistä kokouksen johtamisessa säädetään hyvinvointialuelain 107 §:ssä.

88 § Puheenjohtajan luovuttaminen varapuheenjohtajalle

Puheenjohtaja voi tarvittaessa ja aluevaltuuston suostumuksella luovuttaa puheenjohtajan kokouksessa varapuheenjohtajalle ja osallistua sinä aikana kokoukseen jäsenenä.

89 § Tilapäinen puheenjohtaja

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtajat ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.

90 § Esteellisyys

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyyden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäytyttävä asian käsittelystä ja poistuttava paikaltaan. Jos asia käsitellään suljetussa kokouksessa, esteellisen henkilön on poistuttava kokouksesta.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyys aluevaltuuston ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Annettuaan pyydetyn selvityksen asianomaisen henkilön on poistuttava paikaltaan.

Henkilö, jonka esteellisyyden aluevaltuusto ratkaisee, saa osallistua esteellisyyttään koskevan asian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:ssä tarkoitetussa poikkeustilanteessa.

Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

91 § Asioiden käsittelyjärjestys

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei aluevaltuusto toisin päättä.

Aluehallituksen ehdotus on käsittelyn pohjana (pohjaehdotus). Jos asian on valmistellut tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta, tarkastuslautakunnan tai tilapäisen valiokunnan ehdotus on pohjaehdotus.

Jos aluehallitus, tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan ennen kuin aluevaltuusto on tehnyt päätöksen asiasta, muutettu ehdotus on pohjaehdotus. Jos ehdotus on peruutettu ennen kuin aluevaltuusto on tehnyt päätöksen asiassa, asia on poistettava esityslistalta.

92 § Puheenvuorot

Kun asia on esitelty, on varattava tilaisuus keskustelulle.

Puheenvuoro on pyydettävä sähköisesti, muutoin selvästi havaittavalla tavalla tai toimittamalla puheenjohtajalle kirjallinen puheenvuoropyyntö.

Puheenvuorot annetaan pyydettyssä järjestyksessä. Tästä järjestyksestä poiketen puheenjohtaja voi antaa:

1. asian käsittelyn alussa ryhmäpuheenvuoron kunkin valtuustoryhmän edustajalle ryhmien suuruuden mukaisessa järjestyksessä;
2. puheenvuoron aluehallituksen puheenjohtajalle, hyvinvointialuejohtajalle sekä tarkastuslautakunnan ja tilapäisen valiokunnan puheenjohtajalle, kun käsitellään kyseisen toimielimen valmistelemaa asiaa. ja
3. repliikki- ja kannatuspuheenvuoron.

Asian käsittelyjärjestystä koskeva työjärjestyspuheenvuoro on annettava ennen muita puheenvuoroja.

Kokouksen kulun turvaamiseksi puheenjohtajalla on oikeus yksittäisessä asiassa rajoittaa valtuutettujen puheenvuorojen pituutta siten, että ryhmäpuheenvuoro voi kestää 5 minuuttia ja muu puheenvuoro 3 minuuttia.

Kokouspaikalla puheenvuoro on pidettävä omalta paikalta tai puhujakorokkeelta.

93 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään yksimielisesti tai äänestämällä, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

Asia, jota käsitellään ensimmäisen kerran aluevaltuustossa eikä-esityslistaa ole toimitettu kokouskutsun yhteydessä, pannaan pöydälle seuraavaan kokoukseen, jos vähintään neljäsosa läsnä olevista valtuutetuista pyytää asian pöydällepanoa. Muissa tilanteissa asian pöydällepanosta päätetään enemmistö päätöksellä.

94 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin vaatii.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja päättää keskustelun. Puheenjohtaja selostaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja toteaa, onko ehdotusta kannatettu.

95 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen aluevaltuuston päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa aluevaltuuston yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen aluevaltuuston päätökseksi.

96 § Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

97 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys

Äänestys toimitetaan sähköisesti/äänestyskoneella/nimenhuudolla tai aluevaltuuston päättämällä muulla tavalla. Äänestys toimitetaan avoimesti.

Jos äänestykseen otettavia ehdotuksia on enemmän kuin kaksi, puheenjohtaja esittää aluevaltuuston hyväksyttäväksi äänestysjärjestyksen. Äänestysjärjestys määräytyy seuraavien periaatteiden mukaan:

1. Ensin otetaan äänestykseen kaksi eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta. Voittanut ehdotus asetetaan jäljellä olevista ehdotuksista eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta vastaan. Näin jatketaan, kunnes saadaan lopullinen vastaehdotus pohjaehdotukselle. Kuitenkin jos äänestykseen on otettava pohjaehdotuksen kokonaan hylkäämistä tarkoittava ehdotus, se on asetettava viimeisenä äänestettäväksi muista ehdotuksista voittanutta vastaan.
2. Jos asia koskee määrärahan myöntämistä, otetaan ensin äänestykseen määrältään suurimman ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen ja näin jatketaan ehdotusten suuruuden mukaisessa järjestyksessä, kunnes jokin ehdotus hyväksytään. Sen jälkeen pienemmistä ehdotuksista ei enää äänestetä.
3. Jos ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen on riippumaton muista ehdotuksista, sen hyväksymisestä tai hylkäämisestä on äänestettävä erikseen.

98 § Äänestyksen tuloksen toteaminen

Puheenjohtaja toteaa äänestyksen tuloksena syntyvän päätöksen.

Jos päätöksen tekemiseen vaaditaan lain mukaan määränemmistön kannatus tai yksimielisyys, puheenjohtajan on ilmoitettava siitä ennen äänestyksen toimittamista ja otettava se huomioon äänestyksen tuloksen todetessaan.

99 § Toimenpideoite

Kun aluevaltuusto on tehnyt päätöksen käsiteltävänä olevassa asiassa, se voi hyväksyä käsiteltyyn asiaan liittyvän toimenpideoitteen. Toimenpideoite osoitetaan aluehallitukselle. Se ei saa olla ristiriidassa aluevaltuuston päätöksen kanssa eikä saa muuttaa tai laajentaa päätöstä.

100 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

Aluevaltuuston pöytäkirjaan sovelletaan, mitä pöytäkirjan laatimisesta määrätään hyvinvointialuelain 112 §:ssä. Pöytäkirja voidaan tarkastaa sähköisesti.

Aluevaltuusto valitsee jokaisessa kokouksessaan kaksi valtuutettua tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa.

101 § Päätösten tiedoksianto hyvinvointialueen jäsenille

Aluevaltuuston pöytäkirja siihen liitettyine valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä hyvinvointialueen verkkosivuilla siten kuin hyvinvointialuelain 145 §:ssä säädetään.

18. luku Enemmistövaali ja suhteellinen vaali

102 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset

Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, varsinaisen ja henkilökohtaisen varajäsenen muodostamat ehdokasparit on hyväksyttävä ennen vaalia.

Enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, jos yksikin luottamushenkilö sitä vaatii. Suhteellinen vaali toimitetaan aina suljetuin lipuin. Suljetussa lippuäänestyksessä äänestäjän on taitettava äänestyslippu siten, ettei sen sisältö ole näkyvissä.

Äänestyslipussa ei saa olla asiattomia merkintöjä. Äänestysliput annetaan aluevaltuuston puheenjohtajalle puheenjohtajan määräämässä järjestyksessä.

Äänestysliput sekä arvonnassa käytetyt liput on säilytettävä vaalipäätöksen lainvoimaisuuteen saakka. Jos vaali on toimitettu suljetuin lipuin, liput on säilytettävä suljetussa kuoressa.

103 § Enemmistövaali

Enemmistövaalissa äänen voi antaa kenelle tahansa vaalikelpoiselle ehdokkaalle tai ehdokasparille. Jos valittavia on enemmän kuin yksi, toimielimen jäsenellä on käytettävissään yhtä monta ääntä kuin on valittavia henkilöitä tai ehdokaspareja. Yhdelle ehdokkaalle tai ehdokasparille voi antaa vain yhden äänen, ja kaikkia ääniä ei ole pakko käyttää.

Kun enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, kokouksen pöytäkirjantarkastajat toimivat samalla ääntenlaskijoina ja avustavat muutenkin vaalitoimituksessa, jollei aluevaltuusto toisin päättä.

104 § Aluevaltuuston vaalilautakunta

Aluevaltuusto valitsee toimikaudelleen vaalilautakunnan suhteellisten vaalien toimittamista varten. Vaalilautakunnassa on 8 jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen.

Aluevaltuusto valitsee jäseniksi valituista lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Lautakunnan sihteerinä toimii aluevaltuuston pöytäkirjanpitäjä, jollei aluevaltuusto toisin päättä.

105 § Ehdokaslistojen laatiminen

Ehdokaslistassa saa olla enintään niin monen ehdokkaan tai ehdokasparin nimi kuin vaalissa on valittavia jäseniä ja varajäseniä.

Ehdokaslistan otsikossa on mainittava, missä vaalissa sitä käytetään. Vähintään kahden valtuutetun on allekirjoitettava ehdokaslista. Ensimmäinen allekirjoittaja toimii listan asiamiehenä, antaa listan aluevaltuuston puheenjohtajalle ja on oikeutettu tekemään siihen 149 §:ssä tarkoitetut oikaisut.

106 § Ehdokaslistojen jättäminen ja vaalitoimituksen nimenhuuto

Aluevaltuusto määrää ajankohdan, jolloin ehdokaslistat on viimeistään annettava aluevaltuuston puheenjohtajalle sekä milloin vaalitoimituksen nimenhuuto aloitetaan.

107 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen

Kun ehdokaslistojen antamisen määräaika on päättynyt, aluevaltuuston puheenjohtaja antaa ehdokaslistat vaalilautakunnalle. Se tarkastaa, ovatko ne asianmukaisesti laaditut. Jos listassa todetaan virheitä, annetaan asiamiehelle tilaisuus korjata virheet vaalilautakunnan asettamassa määräajassa.

Jos sama henkilö on ehdokaslistan korjaamisen jälkeenkin ehdokkaana useammalla listalla, vaalilautakunnan on, mikäli mahdollista, tiedusteltava ehdokkaalta, mille listalle hänen nimensä jätetään.

108 § Ehdokaslistojen yhdistelmä

Kun ehdokaslistojen oikaisuja varten varattu määräaika on päättynyt, vaalilautakunta laatii hyväksytyistä ehdokaslistoista yhdistelmän, johon jokaiselle ehdokaslistalle merkitään järjestysnumero.

Ennen vaalitoimituksen nimenhuudon alkamista ehdokaslistojen yhdistelmä annetaan valtuutetuille tiedoksi ja luetaan ääneen aluevaltuustolle.

109 § Suhteellisen vaalin toimittaminen

Äänestyslippuun merkitään sen ehdokaslistan numero, jolle ääni annetaan. Valtuutetut antavat nimenhuudon määräämässä järjestyksessä aluevaltuuston puheenjohtajalle äänestyslippunsa.

110 § Suhteellisen vaalin tuloksen toteaminen

Aluevaltuuston puheenjohtaja antaa äänestysliput vaalilautakunnalle, joka tutkii niiden pätevyyden sekä laskee ja ilmoittaa vaalin tuloksen noudattaen, mitä aluevaaleista vaalilaissa säädetään.

Vaalilautakunta antaa vaalin tuloksesta kirjallisen ilmoituksen aluevaltuuston puheenjohtajalle, joka toteaa vaalin tuloksen aluevaltuustolle.

19. luku Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus

111 § Valtuutettujen aloitteet

Kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita hyvinvointialueen toimintaa ja hallintoa koskevista asioista. Aloite annetaan puheenjohtajalle kirjallisesti tai sähköisesti. Sähköisessä kokouksessa aloite lähetetään sähköisesti kokouksen puheenjohtajan ilmoittamalla tavalla.

Aloite on, sitä enempää käsittelemättä, lähetettävä aluehallituksen valmisteltavaksi. Aluevaltuusto voi päättää, että aloitteessa tarkoitetun asian valmistelusta käydään lähetekeskustelu.

Aluehallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä aluevaltuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja aluehallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita aluevaltuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Aluevaltuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun.

112 § Aluehallitukselle osoitettava kysymys

Vähintään neljäsosa valtuutetuista voi tehdä aluehallitukselle kirjallisen kysymyksen hyvinvointialueen toiminnasta ja hallinnosta.

Aluehallituksen on vastattava kysymykseen viimeistään aluevaltuuston kokouksessa, joka ensiksi pidetään 2 kuukauden kuluttua kysymyksen tekemisestä.

Jos kysymystä käsiteltäessä tehdään kannatettu ehdotus tilapäisen valiokunnan asettamisesta selvittämään kysymyksessä tarkoitettua asiaa, aluevaltuuston on päätettävä, asetetaanko tilapäinen valiokunta. Muuta päätöstä ei asiassa saa tehdä.

113 § Kyselytunti

Valtuutetulla on oikeus esittää aluehallitukselle kyselytunnilla vastattavaksi lyhyitä enintään 4 minuutin pituisia kysymyksiä hyvinvointialueen hallintoa ja taloutta koskevista asioista. Kyselytunti järjestetään ennen aluevaltuuston kokousta, jollei aluevaltuusto toisin päättä. Kyselytunti on julkinen.

Aluevaltuuston puheenjohtaja toimii puheenjohtajana kyselytunnilla. Aluehallituksen puheenjohtaja tai hänen määräämänsä vastaa kysymyksiin. Kysymyksiin vastataan saapumisjärjestyksessä, ellei puheenjohtaja toisin päättä. Vastauksen saatuaan kysymyksen esittäjällä on oikeus tehdä kaksi asiaan liittyvää lyhyttä lisäkysymystä. Kysymysten johdosta ei käydä keskustelua.

Kysymys on toimitettava kirjallisena viimeistään 14 päivää ennen aluevaltuuston kokousta. Myöhemmin toimitetut kysymykset sekä kysymykset, joihin ei kyselytunnilla ehditä vastata, siirtyvät seuraavaan kyselytuntiin.

V OSA Päätöksenteko- ja hallintomenettely

20. luku Kokousmenettely

114 § Määräysten soveltaminen

Tämän luvun määräyksiä noudatetaan aluevaltuustoa lukuun ottamatta hyvinvointialueen toimielinten kokouksissa sekä soveltuvin osin toimitus- ja katselmusmiesten kokouksissa. Luvun määräyksiä noudatetaan toissijaisina hallintosäännön muihin lukuihin nähden, jollei erikseen ole toisin määrätty.

115 § Toimielimen päätöksentekotavat

Toimielin voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asiahallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous).

Aluehallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa, että sähköisiin kokouksiin tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

116 § Sähköinen kokous

Toimielin voi pitää kokouksen sähköisesti.

Suljettuun sähköiseen kokoukseen voi osallistua vain sellaisesta tilasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käydyt keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa eivätkä nähtävissä.

117 § Kokousaika ja -paikka

Toimielin päättää kokoustensa ajan ja paikan.

Kokous pidetään myös, mikäli puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

118 § Kokouskutsu

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla. Kokouskutsu lähetetään, mikäli mahdollista, vähintään 4 päivää ennen kokousta

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä. Erityisestä syystä esityslista tai yksittäisen asian selostus ja päätösehdotus voidaan lähettää myöhemmin.

Esityslistan liitteitä ja oheismateriaalia lähetetään esityslistan mukana harkinnan mukaan arvioiden toimielimen jäsenten tiedonsaantitarpeita. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, toimielimen päättämällä tavalla.

119 § Sähköinen kokouskutsu

Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali voidaan lähettää sähköisesti. Tällöin aluehallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että tähän tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

120 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen hyvinvointialueen verkkosivuilla

Esityslista julkaistaan hyvinvointialueen verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity viestintäintressiä. Verkossa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäisiä kokousasioita, joihin ei liity erityistä viestintäintressiä tai mikäli erityisestä syystä asian valmistelua ei julkisteta ennen päätöksentekoa. Esityslistan liitteitä julkaistaan verkossa harkinnan mukaan ottaen huomioon hyvinvointialueen asukkaiden tiedonsaanti-intressit.

121 § Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, käsittelemättä jääneet asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta sekä jatkokokouksen päätöksentekotavasta.

122 § Varajäsenen kutsuminen

Toimielimen jäsenen on kutsuttava varajäsen sijaansa, mikäli hän ei pääse kokoukseen. Kun jäsen on esteellinen jossakin kokousasiassa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen yksittäisen asian käsittelyyn.

Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimielimen sihteeri voivat toimittaa kutsun varajäsenelle.

123 § Läsnäolo kokouksessa

Toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus:

- 1) aluehallituksen kokouksessa aluevaltuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla hyvinvointialuelain 26 §:n mukaan;
- 2) muiden toimielinten kokouksessa aluehallituksen puheenjohtajalla ja hyvinvointialuejohtajalla, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan eikä aluevaltuuston tilapäisen valiokunnan kokouksessa eikä vaalilaissa säädettyjen vaalitoimielinten kokouksissa;

Toimielin päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.

Toimielin voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntija voi olla läsnä kokouksessa asiasta käytävän keskustelun päättymiseen asti.

124 § Aluehallituksen edustaja muissa toimielimissä

Aluehallitus voi 2 momentista ilmenevin rajoituksin määrätä muihin toimielimiin edustajansa, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus toimielimen kokouksessa. Edustajaksi voidaan määrätä myös aluehallituksen varajäsen tai hyvinvointialuejohtaja.

Aluehallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakuntaan, aluevaltuuston tilapäiseen valiokuntaan eikä vaalilaissa säädettyihin vaalitoimielimiin.

125 § Kokouksen julkisuus

Kokouksen julkisuudesta säädetään hyvinvointialuelain 106 §:ssä.

Jos toimielin päättää pitää julkisen sähköisen kokouksen, yleisölle on järjestettävä mahdollisuus seurata kokousta yleisen tietoverkon kautta sekä kokouskutsussa mainitussa tilassa.

126 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä sen, onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

127 § Tilapäinen puheenjohtaja

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.

128 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot

Puheenjohtajan tehtävistä kokouksen johtamisessa ja toimitelimen jäsenen puheenvuoroista säädetään hyvinvointialuelain 107 §:ssä.

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimielin toisin päättä.

129 § Kokouskutsussa mainitsemattoman asian käsittely

Toimielin voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Jos esittelijän ehdotus on asian palauttaminen valmisteltavaksi, toimielin voi ratkaista asian päätöksellään vain perustellusta syystä.

130 § Esittelijät

Aluehallituksen esittelijästä määrätään 4 §:ssä.

Esittelystä tarkastuslautakunnassa määrätään 61 §:ssä.

131 § Esittely

Asiat päätetään toimitelimen kokouksessa viranhaltijan esittelystä. Vaalilaissa säädetyissä vaalitoimitelimeissä asiat päätetään kuitenkin puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

Esittelijä vastaa esittelemiensä kokousasioiden asianmukaisesta valmistelusta ja on velvollinen tekemään toimitelimelle päätösehdotuksen.

Esittelijän ehdotus on käsittelyn pohjana (pohjaehdotus). Jos esittelijä on keskustelun aikana muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan, muutettu ehdotus on pohjaehdotus.

Jos esittelijä ehdottaa asian poistamista esityslistalta, asia poistetaan, jollei toimielin toisin päättä.

Toimielin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä. Toimielin voi tällöin päättää, että puheenjohtajan ehdotus on käsittelyn pohjana eikä vaadi kannatusta.

132 § Esteellisyys

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyyden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäytyttävä asian käsittelystä ja poistuttava kokouksesta.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyys toimitelimen ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Annettuaan pyydetyn selvityksen asianomaisen henkilön on poistuttava kokouksesta.

Henkilö, jonka esteellisyyden toimielin ratkaisee, saa osallistua esteellisyyttään koskevan asian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:ssä tarkoitetussa poikkeustilanteessa.

Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

133 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään yksimielisesti tai äänestämällä, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

134 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin vaatii.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja päättää keskustelun. Puheenjohtaja selostaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja sen, onko ehdotusta kannatettu.

135 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen toimielimien päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa toimielimien yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen toimielimien päätökseksi.

136 § Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

137 § Äänestys ja vaali

Äänestykseen sovelletaan muilta osin, mitä 12 luvussa määrätään äänestysmenettelystä aluevaltuustossa. Vaalin toimittamista koskevat määräykset ovat 13 luvussa.

138 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimielimien puheenjohtaja. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan.

Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

Pöytäkirja tarkastetaan toimielimien päättämällä tavalla.

Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Toimielimien pöytäkirjaan merkitään ainakin:

Järjestäytymistietoina

- toimielimien nimi
- merkintä käytetyistä päätöksentekotavoista (varsinainen kokous, sähköinen kokous, yksilöidään päätökset, jotka on tehty sähköisessä päätöksentekomenettelyssä)
- kokouksen alkamis- ja päättymisaika sekä kokouksen keskeytykset
- kokouspaikka
- läsnä ja poissa olleet ja missä ominaisuudessa kukin on ollut läsnä ja
- kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Asian käsittelytietoina

- asiaotsikko
- selostus asiasta
- esittelijän päätösehdotus
- esteellisyys ja perustelut
- tehdyt ehdotukset ja onko niitä kannatettu
- äänestykset: äänestystapa, äänestysjärjestys, äänestysesitys sekä äänestyksen tulos siten, että kunkin jäsenen kannanotto ilmenee pöytäkirjasta
- vaalit: vaalitapa ja vaalin tulos
- asiassa tehty päätös ja
- eriävä mielipide

Muina tietoina

- salassapitomerkinnot
- puheenjohtajan allekirjoitus
- pöytäkirjanpitäjän varmennus
- merkintä pöytäkirjan tarkastuksesta sekä
- merkintä nähtävänä pitämisestä yleisessä tietoverkossa, mikäli pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä

Pöytäkirjaan liitetään päätöksiä koskevat oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitukset sekä muutoksenhakukiellot.

Toimielimen pöytäkirjan sisältöä koskevia määräyksiä noudatetaan soveltuvin osin viranhaltijan ja luottamushenkilön tekemissä päätöksissä.

Aluehallitus antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita pöytäkirjan laatimisesta.

139 § Päätösten tiedoksianto hyvinvointialueen jäsenelle

Aluehallituksen ja lautakunnan pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä hyvinvointialueen verkkosivuilla siten kuin hyvinvointialuelain 145 §:ssä tarkemmin säädetään.

Muun viranomaisen pöytäkirja annetaan vastaavalla tavalla tiedoksi hyvinvointialueen jäsenille, jos asianomainen viranomainen katsoo sen tarpeelliseksi.

Aluehallitus antaa ohjeet salassapito- ja tietosuojavelvoitteiden huomioonottamisesta annettaessa päätöksiä tiedoksi yleisessä tietoverkossa. Lautakunta voi antaa tarkentavaa ohjeistusta omalla toimialallaan.

21. luku Muut määräykset

140 § Aloiteoikeus

Hyvinvointialueen jäsenellä on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa. Palvelun käyttäjällä on oikeus tehdä aloitteita palveluaan koskevassa asiassa.

Aloite tulee tehdä kirjallisesti tai sähköisellä asiakirjalla. Aloitteesta tulee käydä ilmi, mitä asia koskee sekä aloitteen tekijän nimi, kotikunta ja yhteystiedot.

141 § Aloituksen käsittely

Aloituksen käsittelee se hyvinvointialueen viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloituksen tarkoittamassa asiassa. Jos toimivaltainen viranomainen on toimielin, aloitteista ja aloitteiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä on annettava toimielimelle tieto jäljempänä määrättyllä tavalla.

Aluehallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä aluevaltuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista ja niiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä. Aluevaltuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Muun toimielimen kuin aluevaltuuston toimivaltaan kuuluvista aloitteista on annettava tieto toimielimelle niiden päättämällä tavalla. Toimielin voi samalla päättää, mitkä aloitteista ovat loppuun käsiteltyjä.

142 § Aloituksen tekijälle annettavat tiedot

Aloituksen tekijälle on ilmoitettava kuukauden kuluessa aloituksen saapumisesta, missä viranomaisessa aloite käsitellään, arvioitu käsittelyaika sekä keneltä saa lisätietoja aloituksen käsittelystä.

Sen jälkeen, kun aloite on käsitelty loppuun, aloituksen tekijälle on ilmoitettava, onko aloite johtanut toimenpiteisiin.

143 § Asiakirjojen allekirjoittaminen

Aluevaltuuston ja aluehallituksen päätökseen perustuvan sopimuksen ja sitoumuksen allekirjoittaa hyvinvointialuejohtaja ja varmentaa aluehallituksen sihteeri, jollei aluehallitus ole päättänyt toisin.

Aluevaltuuston ja aluehallituksen toimituskirjan ja kirjelmän allekirjoittaa hyvinvointialuejohtaja ja varmentaa aluehallituksen sihteeri.

Muun toimielimen päätökseen perustuvan sopimuksen ja sitoumuksen allekirjoittaa toimielimen puheenjohtaja ja varmentaa toimielimen sihteeri, jollei toimielin ole päättänyt toisin.

Muun toimielimen toimituskirjan ja kirjelmän allekirjoittaa toimielimen puheenjohtaja ja varmentaa toimielimen sihteeri.

Toimielimen pöytäkirjanotteen allekirjoittaa pöytäkirjanpitäjä tai muu toimielimen määräämä henkilö.

Toimielimen asiakirjoista annettavat otteet ja jäljennökset todistaa oikeaksi pöytäkirjanpitäjä tai muu toimielimen määräämä henkilö.

Viranhaltija allekirjoittaa päätökset, sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat päättämissään asioissa.

Valmistelua koskevat asiakirjat allekirjoittaa asian valmistelija.

144 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen

Todisteellisen tiedoksiannon voi hyvinvointialueen puolesta vastaanottaa aluehallituksen puheenjohtaja, hyvinvointialuejohtaja sekä hyvinvointialuejohtajan valtuuttama viranhaltija.

VI OSA Luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteet

22. luku Luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteet

145 § Soveltamisala

Tätä hallintosäännön lukua sovelletaan hyvinvointialueen luottamushenkilöille hyvinvointialuelain ja aluevaltuuston päätösten mukaisesti maksettaviin palkkioihin ja kustannusten korvauksiin.

146 § Kokouspalkkiot

Hyvinvointialuelain mukaisten toimielinten kokouksista maksetaan seuraavat kokouspalkkiot:

Aluevaltuusto:

- puheenjohtaja 280 euroa
- jäsen 160 euroa

Aluehallitus:

- puheenjohtaja 280 euroa
- jäsen 160 euroa

Tarkastuslautakunta:

- puheenjohtaja 180 euroa
- jäsen 120 euroa

Aluevaalilautakunta:

- puheenjohtaja 200 euroa
- jäsen 160 euroa

Jos kokous kestää yli kolme tuntia, maksetaan kokouspalkkio 50 %:lla korotettuna kokouksessa läsnä oleville.

Lisäksi aluevaalilautakunnan puheenjohtajalle maksetaan aluevaalien kertapalkkiona 1 000 euroa.

147 § Kokouspalkkio kahdesta tai useammasta toimielimen kokouksesta

Jos saman vuorokauden aikana pidetään useampi kuin yksi saman toimielimen kokous ja/tai katselmus tai toimitus, katsotaan ne kokouspalkkioita laskettaessa samaksi kokoukseksi.

148 § Vuosipalkkiot

Kokouspalkkioiden lisäksi maksetaan kokousten ulkopuolella toimielimen toimintaan liittyvistä tehtävistä seuraavat vuosipalkkiot:

Aluevaltuusto:

- puheenjohtaja 7500 euroa / vuosi
- varapuheenjohtaja 3500 euroa / vuosi

Aluehallitus:

- puheenjohtaja 9000 euroa / vuosi
- varapuheenjohtaja 3500 euroa / vuosi
- jäsen 3000 euroa / vuosi

Tarkastuslautakunta:

- puheenjohtaja 3500 euroa / vuosi

- jäsen 2000 euroa / vuosi

Milloin tässä pykälässä mainittu luottamushenkilö on estynyt hoitamasta tehtäväänsä, hänen oikeutensa kuukausi- tai vuosipalkkioon lakkaa, kun este on yhtäjaksoisesti jatkunut kuukauden. Sen jälkeiseltä ajalta on varapuheenjohtajalla tai -jäsenellä oikeus saada suhteellinen osa vuosipalkkiosta.

148b § Osa-aikainen luottamustoimi

Aluehallituksen puheenjohtaja voi hoitaa tehtäväänsä osa-aikaisesti. Luottamustoimen hoitamiseen käytettävä enimmäisaika olisi 50 % ja siitä suoritettava korvaus enintään 2 500 euroa kuukaudessa.

Osa-aikaisuuden perusteella maksettavan kuukausipalkkion laskentaperuste on 5 000 euroa.

Osa-aikaisuuden valinneelle puheenjohtajalle laaditaan tehtäväkuvaus, jonka hyväksyy aluehallitus.

Osa-aikaisella puheenjohtajalla ei ole oikeutta erillisiin vuosipalkkioihin (148 §), erillispalkkioihin tai ansionmenetykskorvaukseen (155 §).

Osa-aikaiselle puheenjohtajalle maksettava kokouspalkkio on vastaavan suuruinen kuin jäsenen kokouspalkkio.

Kun osa-aikainen luottamushenkilö on estynyt hoitamasta tehtäväänsä, lakkaa hänen oikeutensa palkkaan, kun este on yhtäjaksoisesti jatkunut kuukauden. Sen jälkeiseltä ajalta sijaisella on oikeus saada suhteellinen osuus palkasta.

149 § Osallistuminen toisen toimielimen kokoukseen

Kun luottamushenkilö on toimielimen kokouksessa läsnä muun kuin toimielimen puheenjohtajuuden tai jäsenyyden perusteella, maksetaan hänelle kokoukseen osallistumisesta toimielimen jäsenen kokouspalkkio.

Mitä 1 momentissa on määrätty, sovelletaan luottamushenkilöön, joka on asiantuntijana kutsuttu kuultavaksi toimielimen kokoukseen.

150 § Muut kokoukset ja tilaisuudet

Yhteistoimintaelimen sekä muiden vastaavien kokousten kokoontumisesta maksetaan puheenjohtajalle ja jäsenelle vastaava palkkio kuin lautakunnan puheenjohtajalle ja jäsenelle.

151 § Kokouksen peruuntuminen

Jos toimielimen kokous ei ole laillinen tai päätösvaltainen eikä kokousta voida pitää, maksetaan paikalle tulleille luottamushenkilöille kokouspalkkio.

152 § Luottamushenkilön palkkio sihteerin/pöytäkirjanpitäjän tehtävästä

Toimielimen sihteerinä toimivalle luottamushenkilölle maksetaan jäsenen palkkio 50 prosentilla korotettuna.

153 § Palkkion maksamisen edellytykset

Kokouspalkkion maksaminen edellyttää, että luottamushenkilö on ollut läsnä koko kokouksen keston tai vähintään 1 tunnin, lukuun ottamatta peruuntunutta kokousta.

Puheenjohtajan kokouspalkkion maksaminen edellyttää, että hän toimii puheenjohtajana koko kokouksen ajan tai vähintään 1 tunnin ajan.

Palkkion maksaminen perustuu pöytäkirjaan tai luottamustehtävän hoitamisesta laadittuihin muistioihin, johon on asianmukaisesti merkitty kokouksen/tilaisuuden kesto, läsnäolijat sekä saapumiset ja poistumiset.

Matka-aikaa kokouspaikalle ja takaisin ei lasketa kokouspalkkioon oikeuttavaksi ajaksi.

154 § Palkkioiden maksaminen

Palkkiot maksetaan neljännesvuosittain.

155 § Ansionmenetyksen ja muiden kustannusten korvaaminen

Luottamushenkilölle maksetaan korvausta ansionmenetyksestä sekä kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä. Korvaus maksetaan kultakin alkavalta tunnilta, enintään kahdeksalta tunnilta vuorokaudessa.

Luottamushenkilön tulee esittää ansionmenetyksestä työnantajan todistus, josta on käytävä ilmi, että luottamustoimen hoitamiseen käytetty aika olisi ollut korvauksen hakijan työaikaa ja ettei hänelle makseta kyseiseltä ajalta palkkaa. Elinkeinonharjoittajien tulee antaa vastaava kirjallinen selvitys ja vakuutus ansionmenetyksen ja luottamustoimen vuoksi aiheutuneiden kustannusten määrästä. Selvitystä ei kuitenkaan vaadita, jos todellinen ansionmenetyks on enintään 20 euroa / tunti.

Ansionmenetykskorvauksen enimmäismäärä on 50 euroa / tunti.

Saadakseen korvausta muista tässä pykälässä tarkoitetuista kustannuksista luottamushenkilön tulee esittää kirjallinen selvitys kustannusten perusteesta ja määrästä. Ulkopuoliselle suorittamistaan kustannuksista (esim. lapsenhoitopalkkio) tulee esittää tosite. Luottamushenkilön tulee anomuksessaan vakuuttaa, että kustannus on ollut tarpeellinen luottamustoimen hoitamisen vuoksi. Korvauksen enimmäismäärä näistä kustannuksista on 30 euroa / tunti.

156 § Matkakustannusten korvaaminen

Luottamushenkilön luottamustehtävän hoitamisesta johtuvat matkakustannukset korvataan noudattaen soveltuvin osin hyvinvointialueen yleistä virka- ja työehtosopimusta.

Kokousmatkoista suoritetaan matkakustannusten korvausta auton kilometrikorvauksen mukaisesti.

Luottamushenkilölle, joka vammansa vuoksi ei kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä tai omaa autoa, korvataan toimielimen kokouksiin tai muihin edellä mainittuihin tehtäviin osallistumisesta aiheutuneet todelliset taksi- tai invataksikulut.

157 § Tarkemmat ohjeet

Aluehallitus voi antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita tämän luvun soveltamisesta.

158 § Erimielisyyden ratkaiseminen

Aluehallitus on toimivaltainen ratkaisemaan tämän luvun mukaisten palkkioiden ja korvausten määrän, mikäli niistä on syntynyt erimielisyyttä.

159 § Valtuustoryhmien toiminnan tukeminen

Valtuustoryhmien toimintaedellytysten parantamiseksi ja hyvinvointialueesta annetun lain 27 §:n 2 momentin mukaisten edellytysten täytyessä, hyvinvointialue voi vuosittain talousarvion määrärahojen puitteissa hakemuksesta tukea taloudellisesti valtuustoryhmien sisäistä toimintaa sekä toimenpiteitä, joilla valtuustoryhmät edistävät hyvinvointialueen asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Tuen saajan tulee tehdä selvitys tuen käytöstä vähintään kerran vuodessa.

Aluehallitus voi antaa tukeen liittyviä tarkempia määräyksiä. Tuesta osa voidaan toteuttaa myös hyvinvointialueen järjestäminä kaikkien valtuustoryhmien yhteisinä avoimina tilaisuuksina.

Tuen määrä valtuustoryhmittäin on ilmoitettava hyvinvointialueen tilinpäätöksessä.

Aluevaltuusto

§ 66 **Ilmoitusasiat**

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/73/00.02.00/2022

Aluevaltuusto 14.6.2022 § 66

Selostus asiasta 1. Aluevaltuutettu Eetu Tuovilan ilmoitus aluevaltuustoryhmä Vapauden liitto - muodostamisesta 11.6.2022.

Päätös Aluevaltuusto merkitsi ilmoitusasiat tiedoksi.

Aluevaltuusto

§ 67 Ilkka Pernun ym. valtuutettujen valtuustoaloite henkilökunnan edustajan kutsuminen ja puhe- läsnäoikeuden myöntäminen valtuuston ja hallituksen ja myöhemmin mahdollisesti perustettavaan lautakunnan kokouksiin

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/139/00.02.00/2022

Aluevaltuusto 14.6.2022 § 67

Selostus asiasta Ilkka Pernu (Vas.) ja 15 muuta valtuutettua tekivät liitteenä olevan valtuustoaloitteen.

Päätös Aluevaltuusto päätti lähettää aloitteen aluehallituksen käsiteltäväksi.

Liitteet Liite: Valtuustoaloite_henkilökunnan edustajan kutsumisesta toimielinten kokouksiin

Keski-Suomen hyvinvointialue

VALTUUSTOALOITE

Aluevaltuusto

14.06.2022

Keski-Suomen hyvinvointialue käynnistää toimintansa 1.1.2023. Hyvinvointialue tulee tuottamaan runsaan 11 000 ammattitaitoisen työntekijän voimin terveys- ja sosiaalipalvelut sekä pelastustoimen palvelut maakunnan asukkaille.

Hyvinvointialueesta tulee henkilöstömäärältään maakunnan suurin työnantaja. Muutosvaiheessa nämä runsaat 11 000 ammattilaista tuovat monipuolisen ammattitaitonsa ja -kokemuksensa uudenlaiseen, muuttuneeseen ja muuttuvaan hallinto- ja palvelurakenteeseen. Muutos on suuri ja se edellyttää uudenlaista orientoitumista, tarvetta ja henkilökohtaista oikeutta ajankohtaisen tiedon saamiseen ja mahdollisuuteen vaikuttaa.

Hyvinvointialueen valmistelussa nämä tarpeet on ymmärretty ja otettu huomioon. Kevään 2022 aikana valmistuneessa ja strategiassa hyvinvointialueen yhdeksi strategiseksi menestystekijäksi aluevaltuusto on nimennyt hyvinvoivan, osaavan ja osallistuvan henkilöstön.

Toimintaperustansa yhdeksi arvoksi hyvinvointialue on määritellyt lausumat:

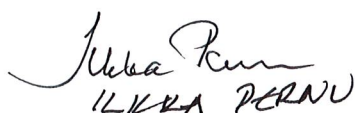
Toimimme avoimesti yhteistyössä.

Jaamme tietoa avoimesti niin työyhteisöissä kuin sen ulkopuolellakin. Toiminta on läpinäkyvää ja vuorovaikutteista, jotta se mahdollistaa yhteistyön, minkä avulla saavutamme enemmän kuin yksin pystyisimme saavuttamaan.

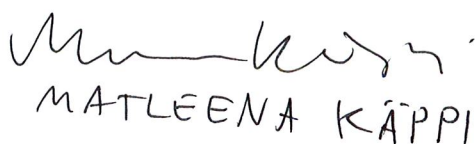
Me allekirjoittaneet Keski-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuuston jäsenet esitämme että:

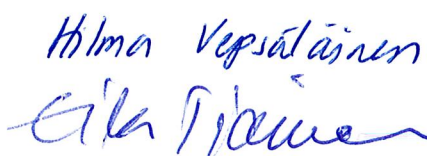
Valtuusto päättää kutsua kokouksiinsa henkilökunnan tähän tehtävään valitseman edustajan ja myöntää hänelle kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeuden sekä

päättää suositella hyvinvointialueen hallitukselle ja myöhemmin mahdollisesti perustettaville lautakunnille, että ne päättäisivät kutsua kokouksensa säännöllisiksi osallistujiksi henkilökunnan valitseman edustajan ja myöntää tälle kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeuden.

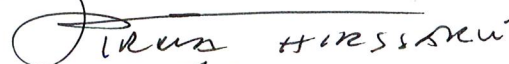

ILKKA PERNU

JUUKA HAAPARANTA

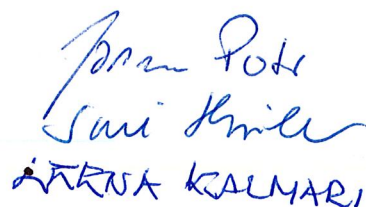

MATLEENA KÄPPI

Hilma Vepsäläinen

Eira Nieminen

Jukka Hirsikkä

KARI JETSU

Jarmo Pöytä
Sari Kivilä
ANNA KALMARI

JATKUU ...

Satu Kytölehto

Sanna Sanna-Ranta

Tuula Peltonen

Juha Kyyrä

Leena Kautto

Leena Kautto-Kaukka

Aluevaltuusto

MUUTOKSENHAKUOHJEET / -KIELTO

Aluevaltuuston tekemiin päätöksiin pykälissä 57, 58, 60, 65, 66, 67 ei voi hakea muutosta, koska päätökset ovat luonteeltaan valmistelua tai täytäntöönpanoa.

VALITUSOSOITUS

Valitusoikeus ja -perusteet

Aluevalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä hyvinvointialueen jäsen. Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa järjestettyjä tehtäviä koskevasta päätöksestä aluevalituksen saa tehdä myös yhteistoimintaan osallinen hyvinvointialue ja sen jäsen. Valituksen saa tehdä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen ja -aika

Valitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle.

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 Hämeenlinna

Virka-aika arkisin kello 8.00 - 16.15

Sähköpostiosoite: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Faksinumero 029 56 42269

Puhelinnumero 029 56 42210 (asiakaspalvelu)

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa:

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Aluevalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa tiedoksisaannista. Hyvinvointialueen jäsenen sekä hyvinvointialueiden yhteistoimintaan osallisen hyvinvointialueen ja sen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on pantu nähtäville yleiseen tietoverkkoon hyvinvointialueen verkkosivustolle. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Valituskirjan sisältö ja toimittaminen

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
 2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
-

Aluevaltuusto

(vaatimukset);

3. vaatimusten perustelut;

4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle. Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;

2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;

3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valituskirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituskirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valituskirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.
